Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 30 Samhain 2023
(OR. en)

16056/23

Comhad Idirinstitiúideach:
2023/0081(COD)

COMPET 1183
IND 632
MI 1053
BETREG 38
DIGIT 284
ECOFIN 1293
EDUC 467
ENER 645
POLCOM 298
RECH 531
CODEC 2291

NÓTA

ó:	Coiste na mBuanionadaithe (Cuid 1)
chuig:	An Chomhairle
Uimh. an doic. roimhe seo:	15440/1/23 REV 1
Uimh. an doic. ón gCoim.:	7613/23 + 7613/23 ADD1
Ábhar:	Rialachán maidir le creat beart a bhunú chun éiceachóras monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta na hEorpa a neartú (An Gníomh um an Tionscal Glan-Nialasachta) *– Cur chuige ginearálta*

I. RÉAMHRÁ

1. An 16 Márta 2023, chuir an Coimisiún togra faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle le haghaidh Rialachán lena mbunaítear creat beart chun éiceachóras monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta na hEorpa a neartú (An Gníomh um an Tionscal Glan-Nialasachta)[1].

[1] 7613/23.

2. An 19 Meitheamh 2023, d'eisigh an Coimisiún Doiciméad Inmheánach Oibre atá mar bhonn taca leis an togra agus inar soláthraíodh faisnéis mhíniúcháin chun bunús a thabhairt leis na heilimintí rialála a cuireadh chun cinn sa Ghníomh atá beartaithe[2].

3. Faoi mar a mhol an Coimisiún, leis an Gníomh um an Tionscal Glan-Nialasachta, is é an cuspóir ginearálta a saothraíodh creat dlíthiúil a bhunú lena dtacaítear le forbairt monaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta san Aontas, chun tacú leis an Aontas na spriocanna maidir le dícharbónú faoi 2030 agus an sprioc maidir leis an aeráidneodracht faoi 2050 a bhaint amach agus chun slándáil an tsoláthair a áirithiú maidir leis na teicneolaíochtaí glan-nialasachta atá ag teastáil chun athléimneacht chóras fuinnimh an Aontais a choimirciú.

4. Leis an gcuspóir ginearálta sin, déantar cuspóirí sonracha maidir le hinfheistíochtaí i dteicneolaíochtaí glan-nialasachta a éascú (colún 1), astaíochtaí CO_2 a laghdú (colún 2), rochtain ar mhargaí a éascú (colún 3), scileanna a fheabhsú chun poist ardcháilíochta a chruthú i nglanteicneolaíochtaí glan-nialasachta (colún 4), tacú leis an nuálaíocht (colún 5) agus struchtúr sonrach a chruthú chun na cuspóirí sin a chur chun feidhme i dtéarmaí rialachais agus faireacháin araon (colún 6 agus 7).

5. Mhol an Coimisiún go mbunófaí an Rialachán ar Airteagal 114 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh lena gcuirtear ar chumas an Aontais bearta a dhéanamh a chuireann leis an gcomhchuibhiú chun cothrom iomaíochta a chruthú laistigh den Aontas chun go bhféadfaidh borradh a bheith faoin monaraíocht teicneolaíochta glan-nialasachta. Cuidíonn an méid sin leis an nuálaíocht agus éascaíonn sé an t-aistriú glas.

II. SCRÚDÚ ARNA DHÉANAMH AG NA hINSTITIÚIDÍ EILE

6. Cheap Coiste Pharlaimint na hEorpa um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh (ITRE) Christian EHLER (EPP, DE) mar rapóirtéir maidir leis an togra le haghaidh an Ghnímh um an Tionscal Glan-Nialasachta. Vótáil Coiste ITRE ar a leasuithe ar an togra ón gCoimisiún an 25 Deireadh Fómhair 2023. Vótáladh sainordú caibidlíochta Pharlaimint na hEorpa ag an seisiún iomlánach a bhí aici an 21 Samhain 2023.

[2] 10870/23.

7. Glacadh an tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa maidir leis an togra le haghaidh an Ghnímh um an Tionscal Glan-Nialasachta an 13 Iúil 2023[3], agus glacadh an tuairim a iarradh ar Choiste na Réigiún an 5 Iúil 2023[4].

III. AN OBAIR SA CHOMHAIRLE

8. D'éist Coiste na mBuanionadaithe le cur i láthair ón gCoimisiún maidir leis an togra le haghaidh an Ghnímh um an Tionscal Glan-Nialasachta an 17 Márta 2023.

9. Ag an gcruinniú a bhí aici an 22 Bealtaine 2023, d'éist an Chomhairle (Iomaíochas) le cur i láthair ón gCoimisiún maidir le hábhar, aidhm agus raon feidhme an togra.

10. Thosaigh an Mheitheal um Iomaíochas agus Fás (Tionscal) ag scrúdú an togra faoi Uachtaránacht na Sualainne an 20 Márta 2023, agus bhí seacht gcruinniú eile aici roimh dheireadh théarma Uachtaránacht na Sualainne. D'ullmhaigh Uachtaránacht na Sualainne an chéad téacs comhréitigh[5] agus eisíodh i mí an Mheithimh 2023 é.

11. Leanadh den obair theicniúil le linn Uachtaránacht na Spáinne leis na cruinnithe a bhí ag an Meitheal an 5, an 7 agus an 10 Iúil, a bhí mar bhunús ag Uachtaránacht na Spáinne chun téacs comhréitigh athbhreithnithe a ullmhú[6]. Rinne an Uachtaránacht iarracht soiléireacht agus indéantacht an togra a fheabhsú agus cinnteacht dhlíthiúil a chur ar fáil, go háirithe trí chomhsheasmhacht na bhforálacha le cuspóirí an mhargaidh inmheánaigh a threisiú. Scrúdaíodh an téacs comhréitigh athbhreithnithe ag na cruinnithe a bhí ag an Meitheal an 11, an 14 agus an 18 Meán Fómhair 2023.

[3] 12012/23.
[4] 12167/23.
[5] 10895/23.
[6] 12590/23 + ADD 1.

12. Ag an gcruinniú a bhí aige an 13 Deireadh Fómhair 2023, phléigh Coiste na mBuanionadaithe raon feidhme an Ghnímh um an Tionscal Glan-Nialasachta, an méid a bhí ar liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta, chomh maith leis an gcur chuige maidir le critéir a úsáid le haghaidh ceantanna, soláthar poiblí agus scéimeanna tacaíochta eile, agus thug sé treoir maidir leis an mbealach chun cinn i ndáil leis na saincheisteanna sin. Cé gur thacaigh líon mór toscaireachtaí leis an moladh raon feidhme an Ghnímh um an Tionscal Glan-Nialasachta a leathnú chun teicneolaíochtaí tionsclaíocha claochlaitheacha le haghaidh an dícharbónaithe a chumhdach freisin, is mó an éagsúlacht tuairimí a bhí ann maidir le liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta. Mar sin féin, ba léir go raibh tromlach na dtoscaireachtaí i bhfabhar teicneolaíochtaí núicléacha agus breoslaí malartacha inbhuanaithe a áireamh ar an liosta sin. A mhéid a bhaineann le rochtain ar mhargaí, d'iarr a lán toscaireachtaí solúbthacht ionas go mbeadh na Ballstáit in ann critéir nach mbaineann le praghsanna a chur i bhfeidhm chun cuspóirí beartais a bhaint amach, an méid a leanas, mar shampla: an inbhuanaitheacht chomhshaoil, an nuálaíocht, an comhtháthú fuinnimh nó athléimneacht an tslabhra soláthair trí nósanna imeachta dámhachtana.

13. An tráth céanna, d'ullmhaigh an Uachtaránacht an tríú téacs comhréitigh[7], a bhí mar bhonn leis an bplé a rinne an Mheitheal um Iomaíochas agus Fás (Tionscal) ag na cruinnithe a bhí aici an 16, an 19 agus an 31 Deireadh Fómhair agus an 6 Samhain 2023. Scrúdaigh an Mheitheal an ceathrú téacs comhréitigh[8] ón Uachtaránacht ag cruinniú a bhí aici an 13 Samhain 2023.

14. An 22 Samhain, scrúdaigh Coiste na mBuanionadaithe togra comhréitigh ón Uachtaránacht (15440/23) le haghaidh Cur Chuige Ginearálta i ndáil leis an nGníomh um an Tionscal Glan-Nialasachta, d'fhonn é a chur ar aghaidh chuig an gComhairle Iomaíochais an 7 Nollaig lena fhormheas. Léiríodh sa díospóireacht go raibh gá le scrúdú níos doimhne ar an téacs, agus chinn an Uachtaránacht filleadh air, tar éis modhnuithe a dhéanamh ar an téacs.

15. An 24 Samhain, scrúdaigh Coiste na mBuanionadaithe togra comhréitigh ón Uachtaránacht (15440/1/23 REV 1) agus chinn an Uachtaránacht é a chur faoi bhráid na Comhairle gan tuilleadh modhnuithe substaintiúla a dhéanamh air. Chinn an Uachtaránacht freisin gur sainaithníodh dhá phríomh-shaincheist pholaitiúla agus gur cheart scrúdú a dhéanamh orthu ar leibhéal na n-airí.

---

[7] 14082/23.
[8] 14983/23.

16. Tíolacann an Uachtaránacht an téacs comhréitigh a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis an nóta seo, nach bhfuil athruithe substaintiúla ann i gcomparáid leis an téacs a bhí ann roimhe seo ón Uachtaránacht (15440/1/23 REV 1). Maidir leis na mionathruithe eagarthóireachta ar an téacs, is le **cló trom agus líne faoi** a léirítear ar cuireadh isteach agus is le […] a léirítear ar scriosadh. Ina theannta sin, ní mór na haithrisí sa téacs a oiriúnú ag céim is faide anonn, i gcás inarb ábhartha, chun iad a ailíniú leis na forálacha.

17. Léirítear sa téacs comhréitigh seo na hiarrachtaí leanúnacha atá á ndéanamh ag an Uachtaránacht agus ag na Ballstáit, le tacaíocht ón gCoimisiún, chun an chothromaíocht cheart a aimsiú idir na leasanna agus na cuspóirí éagsúla agus chun glacadh leis na hiarrataí ó na toscaireachtaí. Dá bhrí sin, measann an Uachtaránacht gur bonn maith é chun tús a chur leis an gcaibidlíocht le Parlaimint na hEorpa.

IV. SAINCHEISTEANNA POLAITIÚLA LÁRNACHA

- forálacha airgeadais a bhaineann le liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta

18. I gcomparáid leis an togra ón gCoimisiún, molann an Uachtaránacht, in Airteagal 3b, teicneolaíochtaí fuinnimh eamhnaithe núicléacha agus teicneolaíochtaí breoslaí malartacha inbhuanaithe a áireamh ar liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta, rud a d'iarr roinnt toscaireachtaí. An tráth céanna, cuirtear in iúl sa togra, i mír 3 den Airteagal céanna, go bhfuil an méid sin gan dochar do cheart Ballstáit a rogha a dhéanamh idir foinsí éagsúla fuinnimh agus struchtúr ginearálta a sholáthair fuinnimh, agus maidir le leithdháileadh chistiú an Aontais nó tacaíocht an Aontais tríd an mBanc Eorpach Infheistíochta.

- ceantanna chun foinsí in-athnuaite fuinnimh a úsáid

19. Leis an togra ón Uachtaránacht, tugtar an deis do na Ballstáit critéir réamhcháiliúcháin agus dhámhachtana araon a chur i bhfeidhm in Airteagal 20 agus bunaítear ann sciar tosaigh íosta chun na critéir sin a chur i bhfeidhm, is é sin 20 % den mhéid a chuirtear ar ceant in aghaidh na bliana in aghaidh an Bhallstáit. Tugtar de chumhacht don Choimisiún na critéir sin a shainiú i ngníomh cur chun feidhme agus athbhreithniú a dhéanamh ar an méid a chuirtear ar ceant bunaithe ar mheasúnú ar fheidhmiú an chórais.

V. CONCLÚID

20. I bhfianaise an mhéid thuas, iarrtar ar an gComhairle (Iomaíochas), ag seisiún a bheidh aici an 7 Nollaig 2023, an dá phríomh-shaincheist pholaitiúla thuasluaite a scrúdú, agus teacht ar chomhaontú maidir le cur chuige ginearálta ar bhonn an togra comhréitigh atá i gceangal leis an nóta seo.

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le creat beart a bhunú chun éiceachóras monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta na hEorpa a neartú (An Gníomh um an Tionscal Glan-Nialasachta)

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 114 de agus Airteagal 192(1) de maidir le hAirteagail 16 go 18 den Rialachán seo,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na Parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa[9],

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún[10],

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tá athruithe tionsclaíocha, eacnamaíocha agus geopholaitiúla ollmhóra ann cheana féin ar fud an domhain mar gheall ar an gclaochlú i dtreo na glan-nialasachta, rud a bheidh níos suntasaí ná riamh de réir mar a dhéanann an domhan dul chun cinn sna hiarrachtaí dícharbónaithe atá á ndéanamh aige.

[9] IO C 349, 29.9.2023, lch. 179.
[10] IO C 2023/254, 26.10.2023.

(1a) I bhfianaise chastacht agus chineál trasnáisiúnta na dteicneolaíochtaí glan-nialasachta, le bearta náisiúnta neamh-chomhordaithe chun rochtain ar na teicneolaíochtaí sin a áirithiú, d'fhéadfaí an iomaíocht a shaobhadh agus an Margadh Aonair a ilroinnt. D'fhéadfadh sé go mbeadh mar thoradh ar ghníomhaíochtaí neamh-chomhordaithe na mBallstát go mbeadh oibreoirí margaidh á rialáil ar bhealach dibhéirseach, agus go mbeadh leibhéil éagsúla rochtana ar sholáthar teicneolaíochtaí glan-nialasachta ó Bhallstát go chéile, lena n-áirítear toisc leibhéil éagsúla tacaíochta a bheith á gcur ar fáil do thionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta, agus éagsúlacht rialacha agus cineálacha neamh-chomhordaithe soláthair á gcur ar fáil, mar aon le próisis éagsúla agus tréimhsí éagsúla i ndáil le nósanna imeachta um dheonú ceadanna, rud a d'fhágfadh go mbeadh bacainní ar thrádáil trasteorann idir na Ballstáit, agus go mbeadh bac, ar an gcaoi sin, ar fheidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh. Dá bhrí sin, chun feidhmiú an Mhargaidh Aonair a chosaint, ní mór creat dlíthiúil comhchoiteann de chuid an Aontais a chruthú chun aghaidh a thabhairt le chéile ar an dúshlán lárnach sin trí athléimneacht agus slándáil soláthair an Aontais a mhéadú i réimse na dteicneolaíochtaí glan-nialasachta.

(1b) Ag an am céanna, tá an tAontas tiomanta do dhícharbónú luathaithe a gheilleagair agus d'úsáid uaillmhianach foinsí fuinnimh in-athnuaite chun an aeráidneodracht nó astaíochtaí glan-nialasachta (astaíochtaí tar éis aistrithe a asbhaint) a bhaint amach faoi 2050. Tá an cuspóir sin i gcroílár an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip, an Straitéis Eorpach nuashonraithe maidir le Tionsclaíocht, agus i gcomhréir le tiomantas an Aontais do ghníomhú domhanda ar son na haeráide faoi Chomhaontú Pháras[11]. Chun sprioc na haeráidneodrachta a bhaint amach, le Rialachán (AE) 2021/1119 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[12] leagtar síos sprioc cheangailteach de chuid an Aontais maidir leis an aeráid chun glanastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55 % ar a laghad faoi 2030 i gcomparáid le 1990. Is é is aidhm don phacáiste 'Oiriúnach do 55'[13] atá beartaithe sprioc aeráide 2030 an Aontais a bhaint amach agus déanann sé athbhreithniú agus nuashonrú ar reachtaíocht an Aontais ina leith sin.

(1c) Anuas air sin, leagtar amach sa Teachtaireacht maidir le Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Ré Ghlan-Nialasach[14] cur chuige cuimsitheach chun tacú le huas-scálú teicneolaíochta fuinnimh ghlain bunaithe ar cheithre cholún. Is é is aidhm don chéad cholún timpeallacht rialála a chruthú lena simplítear agus lena ndéantar cuíchóiriú ar cheadú láithreáin nua monaraíochta agus cóimeála teicneolaíochta glan-nialasachta agus lena n-éascaítear uas-scálú thionscal glan-nialasachta an Aontais. Is é atá i gceist leis an dara colún den phlean, treisiú leis an infheistiú agus leis an maoiniú atáthar a dhéanamh i gcás táirgeadh teicneolaíochta glan-nialasachta. Baineann an tríú colún le forbairt na scileanna is gá chun an t-aistriú a chur i gcrích agus chun líon na n-oibrithe oilte in earnáil na teicneolaíochta fuinnimh ghlain a mhéadú. Dírítear sa cheathrú colún ar thrádáil agus ar éagsúlú shlabhra soláthair na n-amhábhar criticiúil. Áirítear leis sin club amhábhar criticiúil a chruthú, lena n-oibrítear le comhpháirtithe atá ar aon intinn chun na slabhraí soláthair a neartú i dteannta a chéile agus chun éagsúlú a dhéanamh ar shiúl ó sholáthraithe aonair le haghaidh ionchur criticiúil.

---

11 Cinneadh (AE) 2016/1841 ón gComhairle an 5 Deireadh Fómhair 2016 maidir le tabhairt i gcrích, thar ceann an Aontais Eorpaigh, Chomhaontú Pháras a glacadh faoi Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide IO L 282, 19.10.2016, lch. 4.

12 Rialachán (AE) 2021/1119 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Meitheamh 2021 lena mbunaítear an creat chun aeráidneodracht a bhaint amach agus lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 401/2009 agus (AE) 2018/1999 ('An Dlí Aeráide Eorpach') (IO L 243, 9.7.2021, lch. 1).

13 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún. 'Oiriúnach do 55': sprioc aeráide 2030 an Aontais a bhaint amach ar an gconair i dtreo na haeráidneodrachta. COM(2021) 550, 14.7.2021.

14 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún: Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Ré Ghlan-Nialasach, COM/2023/62 final, 1.2.2023.

(2) Leis an Margadh Aonair, soláthraítear an timpeallacht iomchuí chun rochtain thrasteorann ar na teicneolaíochtaí is gá a chumasú ar an scála agus ar an luas atá ag teastáil chun uaillmhian aeráide agus fuinnimh an Aontais a bhaint amach. Cruthaítear leis an mbealach chuig an nglan-nialasacht deiseanna láidre chun tionscal glan-nialasachta an Aontais a leathnú, agus úsáid á baint as neart an Mhargaidh Aonair, trí infheistíocht i dteicneolaíochtaí a chur chun cinn, rud a fhágann gur féidir ár n-earnálacha eacnamaíocha a dhícharbónú, ó sholáthar fuinnimh go hiompar, foirgnimh agus tionsclaíocht. Is féidir le tionscal glan-nialasachta láidir laistigh den Aontas Eorpach cuidiú go mór le spriocanna aeráide agus fuinnimh an Aontais a bhaint amach go héifeachtach, chomh maith le tacú le cuspóirí eile an Chomhaontaithe Ghlais, agus poist ardcháilíochta agus fás á gcaomhnú agus á spreagadh acu an tráth céanna.

(7) Chun spriocanna aeráide agus fuinnimh 2030 a bhaint amach, ní mór tosaíocht a thabhairt d’éifeachtúlacht fuinnimh. Is é coigilt fuinnimh an bealach is saoire, is sábháilte agus is glaine chun na spriocanna sin a bhaint amach. Is prionsabal foriomlán de chuid bheartas fuinnimh an Aontais ‘bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh’ agus tá sé tábhachtach i dtaca le cur i bhfeidhm praiticiúil an bheartais agus na hinfheistíochta araon. Dá bhrí sin, tá sé ríthábhachtach acmhainneacht mhonaraíochta an Aontais a leathnú le haghaidh teicneolaíochtaí atá tíosach ar fhuinneamh, ar nós teaschaidéal, téamh agus fuarú ceantair, agus teicneolaíochtaí eangaí cliste, rudaí a chuidíonn leis an Aontas a ídiú fuinnimh a laghdú agus a rialú.

(8) Maidir le cuspóirí dícharbónaithe an Aontais, slándáil an tsoláthair fuinnimh, digitiú an chórais fuinnimh agus éileamh a leictriú, mar shampla i dtaca le soghluaisteacht agus an gá atá le breis pointí mearluchtaithe, tá gá le leathnú ollmhór ar eangacha leictreachais san Aontas Eorpaigh ina leith, ar leibhéal an tarchurtha agus ar an leibhéal dáileacháin araon. Ar leibhéal an tarchurtha, tá gá le córais srutha dhírigh ardvoltais, i measc rudaí eile, chun fuinnimh in-athnuaite amach ón gcósta a nascadh; ar an leibhéal dáileacháin, trí sholáthraithe leictreachais a nascadh agus solúbthacht ar thaobh an éilimh a bhainistiú, tógtar ar infheistíochtaí i dteicneolaíochtaí eangaí nuálacha, mar shampla luchtú cliste feithiclí leictreacha, éifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh agus uathoibriú tionscail agus rialuithe cliste, ard-infreastruchtúr méadraithe agus córais bainistíochta fuinnimh sa bhaile. Caithfidh an eangach leictreachais idirghníomhú le go leor gníomhaithe nó gairis bunaithe ar leibhéal mionsonraithe inbhraiteachta, agus, dá bhrí sin, ar infhaighteacht sonraí, chun solúbthacht, luchtú cliste agus foirgnimh chliste a chumasú le heangacha cliste fuinnimh lena gcumasófar freagairt don éileamh ó thomhaltóirí agus glacadh foinsí in-athnuaite fuinnimh. Chun na teicneolaíochtaí glan-nialasachta a nascadh le líonra an Aontais Eorpaigh, is gá leathnú mór a dhéanamh ar na hacmhainneachtaí monaraíochta le haghaidh eangacha leictreachais i réimsí áirithe, mar shampla cáblaí, fostáisiúin agus claochladáin amach ón gcósta agus ar tír.

(9) Tá gá, dá bhrí sin, le hiarracht bhreise beartais chun feabhas a chur ar dhálaí margaidh do na teicneolaíochtaí sin atá ar fáil ar bhonn tráchtála agus chun slándáil an tsoláthair fuinnimh le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus a slabhraí soláthair a fheabhsú, chun ilroinnt an mhargaidh a laghdú, agus chun athléimneacht agus iomaíochas foriomlán chóras fuinnimh an Aontais a chosaint nó a neartú, agus ag an am céanna acmhainneacht mhaith a bheith acu méadú go tapa chun tacú le sprioc aeráide an Aontais do 2030**.** […]**Á**irítear leis rochtain ar fhoinse breoslaí shábháilte agus inbhuanaithe den aicme is fearr, mar a thuairiscítear in aithris 8 de Rialachán Tarmligthe (AE) 2022/1214 ón gCoimisiún.

(10) Chun cuspóirí 2030 a bhaint amach, tá gá le fócas ar leith ar roinnt de na teicneolaíochtaí glan-nialasachta a meastar a bhfuil tábhacht straitéiseach leo, agus freisin i bhfianaise a rannchuidiú mór i dtreo na conaire i dtreo na glan-nialasachta a bhaint amach faoi 2050. Tá ról lárnach ag na teicneolaíochtaí glan-nialasachta sin in uathriail straitéiseach oscailte an Aontais, rud a áirithíonn go mbeidh rochtain ag saoránaigh ar fhuinneamh glan, inacmhainne, slán. I bhfianaise an róil atá acu, ba cheart go mbainfeadh na teicneolaíochtaí sin tairbhe as nósanna imeachta éifeachtúla cuíchóirithe ceadúcháin, ba cheart an stádas náisiúnta is airde is féidir a fháil a chur ar fáil dóibh faoin dlí náisiúnta agus tairbhe a bhaint as tacaíocht bhreise chun infheistíochtaí a phlódú isteach, agus oibleagáidí an Aontais agus na hoibleagáidí idirnáisiúnta atá ann faoi na Treoracha maidir leis an dúlra agus faoi choinbhinsiún Aarhus á gcomhlíonadh acu ag an am céanna. Ba cheart gur teicneolaíochtaí glan-nialasachta atá ar fáil ar bhonn tráchtála a bheadh sna teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta, agus ba cheart acmhainneacht mhaith a bheith acu méadú go tapa agus leibhéal ullmhachta teicneolaíochta 8 ar a laghad a bheith bainte amach acu. Ba cheart do na teicneolaíochtaí sin slándáil na slabhraí soláthair laistigh den Aontas a neartú agus, ag an am céanna, ba cheart dóibh rannchuidiú le cuspóirí dícharbónaithe an Aontais agus le feidhmiú an Mhargaidh Aonair a fheabhsú.

(10a) Áirítear ar liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta freisin teicneolaíochtaí nach nglacann na Ballstáit uile leo mar fhoinse fuinnimh atá glan agus slán. Tá sé sin i gcomhréir leis an gceart atá acu roghnú idir foinsí éagsúla fuinnimh agus struchtúr ginearálta a soláthair fuinnimh agus a mbeartas tionsclaíoch a chinneadh. Chun na cearta sin a choimirciú, tá liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha gan dochar don leithdháileadh cistiúcháin faoi Chreat Airgeadais Ilbhliantúil 2021-27 atá ann faoi láthair, go háirithe i dtaobh incháilitheacht leithdháiliúcháin agus critéir dhámhachtana a bhaineann le teicneolaíochtaí fuinnimh i gcistí an Aontais, lena n-áirítear iad sin a mhaoinítear trí lamháltais ETS nó trí thacaíocht ó BEI. Níor cheart oibleagáid a bheith ar Bhallstát ach oiread aitheantas a thabhairt, mar thionscadail straitéiseacha, do thionscadail mar sin a thacaíonn le slabhra luacha le haghaidh teicneolaíochta nach nglacann an Ballstát ábhartha leis mar chuid dá meascán fuinnimh.

(11) Chun a áirithiú go mbeidh an córas fuinnimh a bheidh ag an Aontas amach anseo athléimneach, ba cheart an t-uas-scálú sin a dhéanamh feadh shlabhra soláthair iomlán na dteicneolaíochtaí atá i gceist, i gcomhréir agus i gcomhlántacht iomlán leis [an nGníomh um Amhábhair Chriticiúla] agus leis an nGníomh um Shliseanna.

(11-b) Ba cheart don Rialachán seo [an Gníomh um Amhábhair Chriticiúla] a chomhlánú trí dhíriú ar mhonarú teicneolaíochtaí glan-nialasachta i dtéarmaí táirgí deiridh, príomh-chomhpháirteanna, agus innealra sonrach a úsáidtear chun iad sin a tháirgeadh. Ina ionad sin, is amhlaidh a dhíríonn an [Gníomh um Amhábhair Chriticiúla] ar an gcuid réamhtheachtach den slabhra soláthair, go háirithe amhábhair chriticiúla, agus ar eastóscadh, próiseáil agus athchúrsáil na hamhábhar sin. Tá siad sin fíor-riachtanach le haghaidh sraith leathan earnálacha straitéiseacha lena n-áirítear an tionscal glan-nialasachta, an tionscal digiteach, an t-aeraspás, agus earnáil na cosanta. Agus an loighic chéanna á leanúint maidir le cás gnó a chothú, maidir le huasghrádú, agus maidir le scileanna leordhóthanacha a sholáthar, agus maidir le tacú le hinfheistíochtaí, oibríonn an Rialachán seo agus an [Gníomh um Amhábhair Chriticiúla] le chéile chun sineirgí tacaíochta rialála a chruthú ar fud shlabhra soláthair iomlán na monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta san Aontas. Soiléirítear leis an Rialachán seo go gcumhdaítear leis freisin ábhair phróiseáilte ar comhpháirt riachtanach iad de theicneolaíochtaí glan-nialasachta, cé is moite d’amhábhair chriticiúla a thagann faoin [nGníomh um Amhábhair Chriticiúla].

(11-a) Táirgí deiridh agus comhpháirteanna sonracha atá fíor-riachtanach chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a tháirgeadh, liostaítear iad in Iarscríbhinn X ar bhealach neamh-uileghabhálach, agus áirítear orthu táirgí deiridh agus a gcomhpháirteanna arna monarú agus arna dtrádáil ag cuideachta, lena n-áirítear ábhair phróiseáilte, ach cé is moite d’amhábhair a chumhdaítear faoin [nGníomh um Amhábhair Chriticiúla]. I gcásanna saoráidí táirgthe comhtháite lena gcumhdaítear táirgeadh ábhar a thagann faoi raon feidhme [an Ghnímh um Amhábhair Chriticiúla] agus an Rialacháin seo araon, ba cheart gur táirge deiridh na saoráidí a chinnfeadh an raon feidhme faoina rialáiltear an tsaoráid sin. D’fhéadfadh comhpháirteanna sonracha agus innealra sonrach nach gcumhdaítear in Iarscríbhinn X teacht faoi raon feidhme an Rialacháin seo i gcónaí i gcásanna inar féidir leis an tionscnóir tionscadail cruthúnas a thabhairt, bunaithe ar fhianaise a sholáthraítear d’údarás inniúil náisiúnta, mar shampla trí staidéir mhargaidh nó trí chomhaontuithe um cheannach, go n-úsáidtear na comhpháirteanna sonracha nó an t-innealra sonrach go príomha chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a tháirgeadh, cé is moite d’amhábhair chriticiúla a thagann faoi raon feidhme an Ghnímh um Amhábhair Chriticiúla.

(11a) Chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna a bhaineann le slándáil an tsoláthair fuinnimh, agus chun rannchuidiú, ag an am céanna, le tacú le hathléimneacht chóras fuinnimh an Aontais agus le hiarrachtaí dícharbónaithe agus nuachóirithe, ní mór an acmhainneacht mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta san Aontas a leathnú. Ní mór don Aontas féachaint chuige go gcuireann timpeallacht rialála mhonaróirí teicneolaíochtaí fótavoltacha gréine an Aontais ar a gcumas a mbuntáiste iomaíoch a mhéadú agus slándáil an tsoláthair fuinnimh a fheabhsú, trí dhíriú ar 30 gigeavata ar a laghad d’acmhainneacht mhonaraíochta fótavoltaí gréine oibríochtúla a bhaint amach faoi 2030, ar fud an tslabhra luacha iomláin fhótavoltaigh gréine, i gcomhréir leis na spriocanna a leagtar amach i gComhghuaillíocht na hEorpa um an Tionscal Fótavoltach Gréine, a fhaigheann tacaíocht faoi Straitéis an Aontais um an nGrianfhuinneamh[15]. Ní mór don Aontas féachaint chuige go gcuireann timpeallacht rialála mhonaróirí teicneolaíochtaí gaoithe agus teaschaidéal an Aontais ar a gcumas a mbuntáiste iomaíoch a chomhdhlúthú agus a sciar reatha den mhargadh a choinneáil ar bun nó a leathnú le linn na deacáide seo, i gcomhréir le réamh-mheastacháin imlonnaithe teicneolaíochta an Aontais lena gcomhlíontar spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 an Aontais[16]. Ciallaíonn sé sin acmhainneacht mhonaraíochta an Aontais 36 GW ar a laghad maidir le gaoth agus, 31 GW ar a laghad maidir le teaschaidéil, in 2030. Ní mór do mhonaróirí ceallraí agus leictrealóirí an Aontais teacht ar thimpeallacht rialála a chuireann ar a gcumas a gceannaireacht teicneolaíochta a chomhdhlúthú agus rannchuidiú go gníomhach leis na margaí sin a mhúnlú. I gcás teicneolaíochtaí ceallraí, chiallódh sé sin go rannchuideofaí le cuspóirí Chomhghuaillíocht na hEorpa um Cheallraí agus go mbeadh sé d’aidhm aige go bhfreastalódh monaróirí ceallraí an Aontais ar bheagnach 90 % d’éileamh ceallraí an Aontais, rud a d’fhágfadh go mbeadh acmhainneacht mhonaraíochta 550 GWh ar a laghad ag an Aontas in 2030. I gcás monaróirí leictrealóirí an Aontais, tá 10 milliún tona de tháirgeadh hidrigine in-athnuaite intíre agus suas le 10 milliún tona breise d’allmhairí hidrigine in-athnuaite faoi 2030 á dtuar ag REPowerEU.

---

15 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún: Straitéis an Aontais um an nGrianfhuinneamh, SWD(2022) 148 final, 18.5.2022.

16 De réir chuspóirí REPowerEU a leagtar amach i bPlean REPowerEU, COM/2022/230 final, agus de réir dhoiciméad inmheánach oibre de chuid an Choimisiúin lena gcuirtear chun feidhme Plean Gníomhaíochta REPowerEU an Aontais a ghabhann leis: Riachtanais Infheistíochta, Luasaire Hidrigine agus na spriocanna bithmheatáin a ghabhann leis an doiciméad a bhaint amach: Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig An Chomhairle Eorpach, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún, Plean REPowerEU, SWD/2022/230 final, 18.5.2022.

Chun a áirithiú go dtiocfaidh ceannaireacht tráchtála as ceannaireacht theicneolaíoch an Aontais, arna tacú faoin Dearbhú Comhpháirteach ón gCoimisiún agus ón gComhghuaillíocht Eorpach don Hidrigin Ghlan, ba cheart a chur ar chumas mhonaróirí leictrealóirí an Aontais borradh breise a chur faoina n-acmhainneacht, ionas go sroichfeadh an acmhainneacht fhoriomlán suiteáilte leictrealóirí atá á húsáid 100 GW de hidrigin faoi 2030.

Ní mór do mhonaróirí breoslaí eitlíochta agus muirí an Aontais breoslaí malartacha inbhuanaithe a fhorbairt, a tháirgeadh agus a mhéadú a thuilleadh chun rannchuidiú go suntasach le hastaíochtaí gás ceaptha teasa (GCT) na hearnála iompair a laghdú 90 % in 2050, agus ar mhaithe leis na hoibleagáidí a leagtar síos in [ReFuel EU aviation/Fuel EU Maritime] a chomhlíonadh. Tacaíonn Comhaontas Tionsclaíoch an tSlabhra Luacha Breoslaí In-athnuaite agus Ísealcharbóin go mór leis sin freisin. Ní mór don Aontas a áirithiú go gcuirfear ar chumas na dtáirgeoirí teicneolaíochtaí eitlíochta inbhuanaithe agus breoslaí malartacha muirí, leis an timpeallacht rialála agus an creat tacaíochta atá ann dóibh, a n-acmhainneachtaí táirgeachta a mhéadú ar fud shlabhra luacha iomlán na mbreoslaí, ó bhailiú agus soláthar bunábhair go cumasc, lena n-áirítear acmhainneachtaí tiontaithe agus scagtha.

(11b) Agus na cuspóirí sin á gcur san áireamh le chéile, agus é á chur san áireamh an tráth céanna go bhfuil acmhainneacht mhonaraíochta an Aontais íseal i gcás gnéithe áirithe den slabhra soláthair (mar shampla, inbhéartóirí, chomh maith le grianchealla, sliseoga, agus uingí le haghaidh fuinneamh fótavoltach gréine nó catóidí agus anóidí le haghaidh ceallraí). Chun cabhrú le dul i ngleic le spleáchas ar allmhairí agus le hábhair imní leochaileachta agus chun a áirithiú go mbainfear amach spriocanna aeráide agus fuinnimh an Aontais, cuirtear tagarmharc foriomlán chun cinn le haghaidh monarú táirgí teicneolaíochta straitéiseacha glan-nialasachta san Aontas Eorpach, agus iarracht á déanamh ag an am céanna tagarmharc comhchosúil a chur chun cinn le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasachta. Ba cheart a bheith d’aidhm le hacmhainneacht bhliantúil an Aontais maidir le teicneolaíochtaí glan-nialasachta tagarmharc monaraíochta bliantúil foriomlán de 40 % ar a laghad de na riachtanais úsáide bhliantúla a bhaint amach faoi 2030 i gcás na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta arna meas ina n-iomláine.

(11d) An tráth céanna, cuirfidh táirgí teicneolaíochta glan-nialasachta le hathléimneacht an Aontais agus le cinnteacht slándáil an tsoláthair fuinnimh de chuid an Aontais maidir le fuinneamh glan. Tá soláthar slán fuinnimh ghlain ina réamhriachtanas don fhorbairt eacnamaíoch, agus don ord poiblí agus don tslándáil freisin. Beidh tairbhe ag baint le táirgí teicneolaíochta glan-nialasachta freisin d'earnálacha eacnamaíocha eile a bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint leo, mar shampla earnáil na feirmeoireachta agus táirgeadh bia trí rochtain ar fhuinneamh glan agus ar innealra ar phraghsanna iomaíocha a áirithiú, rud a chuirfidh ar bhealach inbhuanaithe le slándáil bia an Aontais agus a chuirfidh roghanna malartacha bithbhunaithe ar fáil tríd an ngeilleagar ciorclach. Ar an gcaoi chéanna, beidh fás eacnamaíoch agus folláine shóisialta mar thoradh ar chomhlíonadh uaillmhianta aeráide an Aontais.

(11e) Chun an t-iomaíochas a choinneáil ar bun agus chun na spleáchais straitéiseacha ar allmhairí atá ann faoi láthair maidir le táirgí teicneolaíochta glan-nialasachta agus maidir lena slabhraí soláthair a laghdú, agus cruthú táirgí nua atá ag brath ar allmhairí á seachaint an tráth céanna, ní mór don Aontas leanúint dá bhonn tionsclaíoch glan-nialasach a neartú agus a bheith níos iomaíche agus níos fabhraí don nuálaíocht. Ní mór don Aontas forbairt na hacmhainneachta monaraíochta a chumasú ar bhealach níos tapúla, níos simplí agus níos intuartha, agus ag an am céanna an t-ualach riaracháin a laghdú agus deireadh a chur le bacainní trasteorann.

(11f) Tá sé tábhachtach cinnteacht pleanála agus infheistíochta a chruthú tríd an ualach riaracháin ar thionscnóirí a choinneáil chomh híseal agus is féidir chun tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a imscaradh nó a leathnú a luaithe is féidir ar mhaithe le cinnteacht sholáthar an Aontais le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasachta a áirithiú. Chuige sin, ba cheart próisis deonaithe ceadanna na mBallstát le haghaidh tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a chuíchóiriú, agus a áirithiú an tráth céanna go mbeidh na tionscadail sin sábháilte, slán, inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de, agus go gcomhlíonfaidh siad ceanglais chomhshaoil, shóisialta agus sábháilteachta. Leagtar síos i reachtaíocht chomhshaoil an Aontais coinníollacha comhchoiteanna le haghaidh próiseáil agus ábhar na bpróiseas deonaithe ceadanna náisiúnta, agus áirithítear ar an gcaoi sin ardleibhéal cosanta don chomhshaol.

Ba cheart stádas an tionscadail straitéisigh ghlan-nialasachta a bheith gan dochar d'aon choinníoll ceadaithe is infheidhme maidir leis na tionscadail ábhartha, lena n-áirítear iad siúd a leagtar amach i dTreoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[17], Treoir 92/43/CEE ón gComhairle[18], Treoir 2000/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[19], Treoir 2012/18/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[20], Treoir 2004/35/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[21], agus Treoir (AE) 2010/75 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[22].

(11g) An tráth céanna, de dheasca dhothuarthacht, chastacht agus, anois agus arís, fhad iomarcach na bpróiseas deonaithe ceadanna náisiúnta, déantar dochar don tslándáil infheistíochta is gá chun tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta a fhorbairt go héifeachtach. Dá bhrí sin, chun a gcur chun feidhme éifeachtach a áirithiú agus dlús a chur leis, ba cheart do na Ballstáit nósanna imeachta ceadúcháin a chur i bhfeidhm atá cuíchóirithe agus éifeachtúil. Ina theannta sin, ba cheart, ar an leibhéal náisiúnta, breathnú ar thionscadail straitéiseacha glan-nialasachta mar thionscadail a bhfuil práinn leo agus ba cheart dá bhrí sin stádas tosaíochta a thabhairt dóibh sa mhéid is agus a mhéid a bhforáiltear do nósanna imeachta práinne den sórt sin sa dlí náisiúnta sna nósanna imeachta breithiúnacha agus réitigh díospóidí uile a bhaineann leo gan cosc a chur ar údaráis inniúla ceadú a chuíchóiriú le haghaidh tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta eile nach tionscadail straitéiseacha glan-nialasachta iad nó ar bhonn níos ginearálta.

---

17 Treoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le measúnú a dhéanamh ar éifeachtaí tionscadal poiblí agus príobháideach áirithe ar an gcomhshaol (IO L 26, 28.1.2012, lch. 1).

18 Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú (IO L 206, 22.7.1992, lch. 7).

19 Treoir 2000/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2000 lena mbunaítear creat do ghníomhaíocht Chomhphobail i réimse an bheartais uisce (IO L 327, 22.12.2000, lch. 1).

20 Treoir 2012/18/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Iúil 2012 maidir le rialú guaiseacha mórthionóiscí lena bhfuil baint ag substaintí contúirteacha, lena leasaítear agus lena n-aisghairtear ina dhiaidh sin Treoir 96/82/CE ón gComhairle.

21 Treoir 2004/35/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Aibreán 2004 maidir le dliteanas comhshaoil i ndáil le damáiste comhshaoil a chosc agus a leigheas (IO L 143, 30.4.2004, lch. 56).

22 Treoir 2010/75/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 maidir le hastaíochtaí tionsclaíocha (cosc agus rialú comhtháite ar thruailliú) (athmhúnlú) (IO L 334, 17.12.2010, lch. 17).

(11h) I bhfianaise an róil atá acu slándáil soláthair an Aontais maidir le teicneolaíochtaí glan-nialasachta a áirithiú, agus i bhfianaise a mhéid a rannchuidíonn siad le huathriail straitéiseach oscailte an Aontais agus leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach, ba cheart do na húdaráis cheadúnúcháin fhreagracha a mheas go bhfuil tionscadail straitéiseacha glan-nialasachta chun leas an phobail. Bunaithe ar mheasúnú de réir an cháis, féadfaidh údarás ceadúcháin atá freagrach a chinneadh go sáraíonn an leas poiblí ar a bhfuil an tionscadal ag freastal na leasa poiblí a bhaineann leis an dúlra agus le cosaint an chomhshaoil agus, dá réir sin, go bhféadfar an tionscadal a cheadú, ar choinníoll go gcomhlíonfar na coinníollacha ábhartha uile a leagtar amach i dTreoir 2000/60/CE, Treoir 92/43/CEE agus Treoir 2009/147/CE[23] nó sa [Rialachán maidir le hAthchóiriú an Dúlra].

(11i) Chun castacht a laghdú agus éifeachtúlacht agus trédhearcacht a mhéadú, ba cheart do thionscnóirí tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta a bheith in ann idirghníomhú le pointe teagmhála ainmnithe atá freagrach as an bpróiseas um dheonú ceadanna ina iomláine a éascú agus a chomhordú agus as eisiúint cinneadh cuimsitheach a éascú laistigh den teorainn ama is infheidhme. Chuige sin, ba cheart do na Ballstáit aon phointe teagmhála aonair amháin nó níos mó a ainmniú. Má chinneann Ballstát níos mó ná aon phointe teagmhála amháin a ainmniú, ba cheart dó faisnéis shoiléir a chur ar fáil do na tionscnóirí tionscadail maidir le cé acu pointe teagmhála atá freagrach as a dtionscadal siúd. Ba cheart gur faoin mBallstát a bheadh sé a chinneadh cibé an mbeadh an pointe teagmhála ainmnithe ina údarás a dhéanann cinntí ceadúnúcháin nó nach mbeadh. Ba cheart don phointe teagmhála ainmnithe fógra a thabhairt, ar a laghad, do thionscnóirí tionscadail faoin gcinneadh cuimsitheach. Ag brath ar eagrúchán inmheánach Ballstáit, d'fhéadfadh sé go mbeifí in ann cúraimí an phointe teagmhála ainmnithe a tharmligean chuig údarás eile, ar an leibhéal áitiúil, réigiúnach nó náisiúnta, faoi réir na gcoinníollacha céanna.

---

23 Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú (IO L 20, 26.1.2010, lgh. 7-25).

(11j) Chun soiléireacht a áirithiú maidir le stádas ceadaithe tionscadal straitéiseach glan-nialasachta, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go réiteofar aon díospóid a bhaineann leis an bpróiseas deonaithe ceadanna ar bhealach tráthúil. Chuige sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbeidh rochtain ag iarratasóirí agus ag tionscnóirí tionscadail ar nós imeachta simplí um réiteach díospóidí agus go dtabharfar cóir phráinneach do thionscadail straitéiseacha glan-nialasachta i ngach nós imeachta breithiúnach agus réitigh díospóide a bhaineann leo agus urraim do chearta na cosanta á háirithiú an tráth céanna, má fhoráiltear, agus a mhéid a fhoráiltear, sa dlí náisiúnta do nósanna imeachta práinne den sórt sin.

(11k) Chun go mbeidh gnólachtaí agus tionscnóirí tionscadail, lena n-áirítear le haghaidh tionscadail trasteorann, in ann tairbhe dhíreach a bhaint as tairbhí an mhargaidh inmheánaigh gan ualach riaracháin breise nach bhfuil gá leis a thabhú, déantar foráil i Rialachán (AE) 2018/1724 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[24], lena mbunaítear an Tairseach Aonair Dhigiteach, maidir le rialacha ginearálta chun faisnéis, nósanna imeachta agus seirbhísí cúnaimh atá ábhartha d'fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a sholáthar ar líne. An fhaisnéis is gá a chur faoi bhráid na n-údarás inniúil náisiúnta tríd an bpointe teagmhála ainmnithe mar chuid de na próisis deonaithe ceadanna a chumhdaítear leis an Rialachán seo, déanfar í a chumhdach in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) 2018/1724 tar éis a leasaithe leis an Rialachán seo, agus tá na nósanna imeachta gaolmhara san áireamh in Iarscríbhinn II a ghabhann leis chun a áirithiú gur féidir le tionscnóirí tionscadail tairbhe a bhaint as nósanna imeachta atá ar líne ina n-iomláine agus as Seirbhísí an Chóras Theicniúil Aonuaire. Tá pointí teagmhála ainmnithe atá ag gníomhú mar phointe teagmhála aonair de bhun an Rialacháin seo san áireamh i liosta na seirbhísí cúnaimh agus réitigh fadhbanna in Iarscríbhinn III de Rialachán (AE) 2018/1724.

[24] Rialachán (AE) 2018/1724 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 2 Deireadh Fómhair 2018 maidir le pointe rochtana aonair digiteach a bhunú chun rochtain ar fhaisnéis, nósanna imeachta agus seirbhísí cúnaimh agus réitigh fadhbanna a sholáthar agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1024/2012 (IO L 295, 21.11.2018, lch. 1).

(11l) Bíonn nósanna imeachta ceadúcháin fada casta, idir 2-7 mbliana, ag tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta, ag brath ar an mBallstát, ar an teicneolaíocht agus ar an deighleog sa slabhra luacha. I bhfianaise mhéid na n-infheistíochtaí is gá – go háirithe i gcás tionscadail de mhéid gigeamhonarchan atá ag teastáil chun na barainneachtaí scála a bhfuil coinne leo a bhaint amach – le ceadú easnamhach cruthaítear bacainn bhreise, bacainn lena ndéantar dochar de ghnáth, chun acmhainneacht mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta a mhéadú san Aontas. Chun an tslándáil agus an tsoiléireacht is gá a sholáthar do thionscnóirí tionscadail agus d’infheisteoirí eile chun forbairt tionscadal monaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta a mhéadú, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach dtéann an próiseas deonaithe ceadanna a bhaineann le tionscadail den sórt sin thar theorainneacha ama réamhshocraithe. I gcás tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, níor cheart fad an phróisis deonaithe ceadanna a bheith níos faide ná 12 mhí i gcás saoráidí a bhfuil aschur táirgeachta bliantúil 1 GW nó níos mó ná sin acu, agus 9 mí i gcás saoráidí a bhfuil aschur táirgeachta bliantúil níos lú ná 1 GW acu. I gcás gach tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta eile, níor cheart fad an phróisis deonaithe ceadanna a bheith níos faide ná 18 mí i gcás saoráidí a bhfuil aschur táirgeachta bliantúil níos mó ná 1 GW acu agus 12 mhí i gcás saoráidí a bhfuil aschur táirgeachta bliantúil níos lú ná 1 GW acu. I gcás teicneolaíochtaí glan-nialasachta nach bhfuil méadracht GW ábhartha ina leith, mar shampla eangacha leictreachais agus teicneolaíochtaí gabhála agus stórála carbóin nó teicneolaíochtaí gabhála agus úsáide carbóin, ba cheart feidhm a bheith ag uasteorainneacha na sprioc-amanna thuasluaite. Mar sin féin, is é an tionscnóir tionscadail den chuid is mó a ghlacann an chéad chéim go minic den mheasúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol faoin Treoir maidir le Measúnú ar an Tionchar ar an gComhshaol (2011/92/AE), arb é atá i gceist leis tuarascáil ar an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a ullmhú. Níor cheart, dá bhrí sin, an chéim sin a chomhtháthú sna hamlínte atá de cheangal ar na Ballstáit dá dtagraítear sa phróiseas deonaithe ceadanna. Ina theannta sin, i gcásanna eisceachtúla a bhaineann le cineál, castacht, suíomh nó méid an tionscadail atá beartaithe, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann síneadh a chur leis na hamlínte. D’fhéadfaí a áireamh ar na cásanna eisceachtúla sin imthosca gan choinne as a n-eascróidh an gá cur leis na measúnuithe comhshaoil a bhaineann leis an tionscadal nó iad a thabhairt chun críche, nó moilleanna mar gheall ar phróisis díshealbhaithe nuair is gá.

(11m) Thairis sin, i bhfianaise na tábhachta a bhaineann le tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta maidir le soláthar fuinnimh an Aontais, ba cheart deireadh a chur go páirteach le sraith srianta riaracháin nó iad a shimpliú chun dlús a chur lena gcur chun feidhme.

(11n) Na measúnuithe agus na húdaruithe comhshaoil a cheanglaítear faoi dhlí an Aontais, lena n-áirítear i ndáil le huisce, ithir, aer, éiceachórais, gnáthóga, bithéagsúlacht agus éin, is cuid lárnach iad den nós imeachta deonaithe ceadanna maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus is coimirce riachtanach iad chun a áirithiú go ndéanfar tionchair dhiúltacha ar an gcomhshaol a chosc nó a íoslaghdú. Mar sin féin, chun a áirithiú go mbeidh na nósanna imeachta deonaithe ceadanna maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta intuartha agus tráthúil, ba cheart aon acmhainneacht chun na measúnuithe agus na húdaruithe is gá a chuíchóiriú, agus sin gan leibhéal na cosanta comhshaoil a ísliú an tráth céanna, a bhaint amach. I ndáil leis sin, ba cheart a áirithiú go mbeidh na measúnuithe is gá cuachta chun forluí neamhriachtanach a chosc agus ba cheart a áirithiú go dtiocfaidh tionscnóirí tionscadail agus údaráis fhreagracha ar chomhaontú go sainráite maidir le raon feidhme an mheasúnaithe chuachta sula ndéanfar an measúnú ionas nach ndéanfar beart leantach nach bhfuil gá leis.

(11o) Is féidir le coinbhleachtaí úsáide talún bacainní a chruthú maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta a chur in úsáid. Pleananna atá deartha go maith, lena n-áirítear pleananna spásúla agus criosaithe, lena gcuirtear san áireamh an acmhainneacht chun tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta a chur chun feidhme, arna n-ullmhú trí rannpháirtíocht phoiblí lena ndéantar measúnú ar na tionchair chomhshaoil a d'fhéadfadh a bheith ann, tá an acmhainneacht ag na pleananna sin cabhrú le leas an phobail agus an leas coiteann a chothromú, an poitéinseal coinbhleachta a laghdú agus dlús a chur le cur in úsáid inbhuanaithe tionscadal monaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta san Aontas. Ba cheart, dá bhrí sin, údaráis náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla atá freagrach a spreagadh chun forálacha a chur san áireamh, i gcás inarb iomchuí, maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasacha, lena n-áirítear tionscadail straitéiseacha glan-nialasacha, agus pleananna á bhforbairt.

(11oa) D'fhéadfadh na Ballstáit ionstraimí beartais eile a úsáid freisin chun tacú le monarú teicneolaíochtaí glan-nialasacha agus teicneolaíochtaí glan-nialasacha straitéiseacha i limistéir gheografacha shonracha. Féadfar a áireamh ar na hionstraimí beartais sin braisliú monaróirí teicneolaíochta glan-nialasacha, dlús a chur leis an bpróiseas deonaithe ceadanna, saoráidí tástála le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasacha a chruthú, boscaí gainimh rialála a cheadú, cúnamh a thabhairt don chomhar trasteorann, nascadh eangaí leictreachais, bonneagar fisiciúil agus digiteach agus fuinneamh glan a éascú. Ba cheart d'údaráis náisiúnta nó áitiúla na hionstraimí sin a ainmniú agus d'fhéadfaí iad a shannadh do limistéir nua nó do láithreáin thionsclaíocha atá ann cheana.

(11p) Is gá freisin foráil a dhéanamh do bhearta chun an sprioc atá ag an Aontas 50 milliún tona d'acmhainneacht insteallta CO_2 bhliantúil oibríochtúil a bhaint amach faoi 2030, agus ar an gcaoi sin tacú le dícharbónú thionscail na hEorpa agus leis an athrú aeráide a chomhrac.

(13) Tá teipthe ar chomhordú a dhéanamh ar réitigh gabhála agus stórála carbóin a fhorbairt don tionscal. Ar lámh amháin, d'ainneoin na dreasachta praghais CO_2 atá ag fás, arna soláthar ag Córas Trádála Astaíochtaí an Aontais chun go ndéanfaidh tionscal infheistíochtaí in astaíochtaí CO_2 a ghabháil, rud lena ndéanfar na hinfheistíochtaí sin marthanach ó thaobh na heacnamaíochta de, tá riosca mór rompu nach mbeidh siad in ann rochtain a fháil ar láithreán stórála geolaíoch ceadaithe. Ar an lámh eile, bíonn costais tosaigh roimh infheisteoirí sna chéad láithreáin stórála CO_2 chun iad a aithint, a fhorbairt agus a mheas fiú sular féidir leo iarratas a dhéanamh ar chead stórála rialála. Trédhearcacht maidir le hacmhainneacht stórála CO_2 fhéideartha i dtéarmaí oiriúnacht gheolaíoch na limistéar ábhartha agus na sonraí geolaíocha uile atá ann cheana, lena n-áirítear sonraí amha agus samhail sonraí, go háirithe de thoradh thaiscéaladh láithreán táirgthe hidreacarbóin, is féidir leis an trédhearcacht sin tacú le hoibreoirí margaidh a n-infheistíochtaí a phleanáil. Ba cheart do na Ballstáit, agus rúndacht, slándáil náisiúnta agus íogaireachtaí tráchtála á gcur san áireamh acu mar aon le cúiteamh leordhóthanach ar shonraí a ghintear go príobháideach agus atá faoi úinéireacht phríobháideach, na sonraí sin atá ann cheana a chur ar fáil go poiblí agus tuairisciú a dhéanamh go tráthrialta le peirspictíocht fhadtéarmach maidir le haon dul chun cinn a dhéantar i ndáil le láithreáin stórála CO_2 a fhorbairt agus maidir leis na riachtanais chomhfhreagracha i dtaca le hacmhainneachtaí insteallta agus stórála, chun an sprioc uile-Aontais maidir le hacmhainneacht insteallta CO_2 a bhaint amach i gcomhpháirt. Tá na hoibleagáidí trédhearcachta sin gan dochar do cheart na mBallstát gan úsáid acmhainneachta stórála CO_2 ar a gcríoch a údarú ná a theorannú.

(13a) Chun sócmhainní tréigthe a sheachaint agus chun a áirithiú go mbeidh laghduithe ar CO_2 mar thoradh ar an acmhainneacht insteallta réamh-mheasta, aithnítear gur gá slabhraí luacha gabhála agus stórála carbóin iomlána agus aonair, lena n-áirítear gabháil, iompar agus stóráil, a bhunú faoi 2030 le rialacháin iomchuí lena ráthófar iomaíocht agus rochtain oscailte.

(14) Is scrogall ríthábhachtach d'infheistíochtaí gabhála carbóin atá ag éirí níos inmharthana ó thaobh na heacnamaíochta de í infhaighteacht láithreán stórála CO_2 san Eoraip, rud atá mar bhonn agus mar thaca leis na dreasachtaí ó Threoir 2003/87/CE. Chun an teicneolaíocht a uas-scálú agus chun cur leis na príomh-acmhainneachtaí atá aige, ní mór don Aontas soláthar réamhbhreathnaitheach de láithreáin stórála CO_2 gheolaíocha bhuana a fhorbairt, ar láithreáin iad a cheadaítear i gcomhréir le Treoir 2009/31/AE[25] chomh maith le bonneagar iompair CO_2. Tríd an sprioc atá ag an Aontas 50 milliún tona d'acmhainneacht insteallta CO_2 bhliantúil oibríochtúil faoi 2030 a shainiú, i gcomhréir leis na hacmhainneachtaí a bhfuiltear ag súil leo a bheidh ag teastáil in 2030 agus na cuideachtaí a oibríonn go príomha i mBallstáit ina bhfuil acmhainneacht stórála an-teoranta de bharr srianta dlíthiúla, geolaíocha, geografacha, teicniúla nó margaidh á gcur san áireamh, is féidir leis na hearnálacha ábhartha a gcuid infheistíochtaí a chomhordú i dtreo slabhra luacha Eorpach um iompar agus stóráil glan-nialasachta CO_2, slabhra ar féidir le hearnálacha a úsáid chun a n-oibríochtaí a dhícharbónú. Leis an gcur in úsáid tosaigh sin, tacófar le stóráil CO_2 bhreise i dtéarmaí 2050 freisin. Dé réir mheastacháin an Choimisiúin, d'fhéadfadh sé go mbeadh ar an Aontas suas le 550 milliún tona CO_2 a ghabháil in aghaidh na bliana faoi 2050 chun an cuspóir glan-nialasachta a bhaint amach[26], lena n-áirítear an cuspóir le haghaidh aistrithe carbóin. Leis an gcéad chuspóir sin maidir le hacmhainneacht stórála ar scála tionsclaíoch, bainfear an riosca d'infheistíochtaí chun astaíochtaí CO_2 a ghabháil mar uirlis thábhachtach chun aeráidneodracht a bhaint amach. Nuair a dhéanfar an rialachán seo a ionchorprú i gComhaontú LEE, déanfar sprioc an Aontais, mar atá 50 milliún tona d'acmhainneacht insteallta CO_2 bhliantúil oibríochtúil faoi 2030 a choigeartú dá réir sin.

---

25 Treoir 2009/31/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2009 maidir le stóráil gheolaíoch dé-ocsaíde carbóin agus lena leasaítear Treoir 85/337/CEE ón gComhairle, Treoracha 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006 (Téacs atá ábhartha maidir le LEE) (IO L 140, 5.6.2009, lch. 114).

26 Grinnanailís chun tacú leis an Teachtaireacht ón gCoimisiún (2018/773) *A Clean Planet for all. A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy.* [Pláinéad Glan do Chách. Fís straitéiseach fhadtéarmach Eorpach do gheilleagar a bheidh rathúil, nua-aimseartha, iomaíoch agus neodrach ó thaobh na haeráide de].

(15) Tríd na láithreáin stórála CO_2 agus a mbonneagar iompair a chuireann le sprioc 2030 an Aontais mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta a shainiú, is féidir dlús a chur le forbairt láithreán stórála CO_2 agus é sin a éascú, agus is féidir an t-éileamh tionsclaíoch méadaithe maidir le láithreáin stórála a threorú i dtreo na láithreán stórála is costéifeachtaí. Tá méadú ag teacht ar líon na ngort gáis agus ola atá ag deireadh a saolré táirgthe úsáideach a d'fhéadfaí a thiontú ina láithreáin stórála sábháilte CO_2. Anuas air sin, dhearbhaigh an tionscal ola agus gáis a dhiongbháilte atá sé tabhairt faoi aistriú fuinnimh agus tá na sócmhainní, na scileanna agus an t-eolas is gá aige chun láithreáin stórála bhreise a iniúchadh agus a fhorbairt. Chun an sprioc atá ag an Aontas 50 milliún tona d'acmhainneacht insteallta CO_2 bhliantúil oibríochtúil a bhaint amach faoi 2030, ba cheart cur chuige luachshlabhra a chothú trí ghníomhaíochtaí arna ndéanamh ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta araon chun a éascú do cheadúnaithe táirgthe ola agus gáis san Aontas na hinfheistíochtaí is gá a dhéanamh [...] sa slabhra luacha dé-ocsaíde carbóin agus chun samhlacha inmharthana gnó a fhorbairt don slabhra luacha dé-ocsaíde carbóin ina iomláine. Chun a áirithiú go ndéanfar láithreáin stórála CO_2 a fhorbairt ar bhealach tráthúil costéifeachtach ar fud an Aontais i gcomhréir le cuspóir an Aontais maidir le hacmhainneacht insteallta, ba cheart do cheadúnaithe táirgthe ola agus gáis san Aontais rannchuidiú leis an sprioc sin ar bhonn *pro rata* dá n-acmhainneacht mhonaraíochta ola agus gáis, agus solúbthacht á soláthar an tráth céanna chun comhoibriú agus chun rannchuidiú eile ó thríú páirtithe a chur san áireamh.

(21a) Ós rud é go bhfuil acmhainneachtaí stórála lena gcumhdaítear oibleagáidí eintiteas rialáilte á bhforbairt cheana féin i roinnt Ballstát, féadfaidh na Ballstáit sin a iarraidh ar an gCoimisiún eintitis faoi oibleagáid orthu rannchuidiú le sprioc an Aontais 50 milliún tona d'acmhainneacht insteallta CO_2 bhliantúil oibríochtúil faoi 2030 a dhíolmhú ón oibleagáid sin. Leis an díolúine sin, scaoilfí eintitis óna rannchuidiú aonair leis an sprioc i gcás ina sáróidh acmhainneacht insteallta CO_2 bhliantúil oibríochtúil ar chríoch an Bhallstáit sin suim na rannchuidithe aonair a eascraíonn as na gníomhaíochtaí táirgthe ábhartha. Is féidir acmhainneachtaí breise a chur ar fáil d'eintitis eile faoi oibleagáid i bhfoirm comhaontuithe a mhéid nár cuireadh san áireamh iad chun údar a thabhairt leis an díolúine.

(22) Ba cheart do na Ballstáit dréachtaí nuashonraithe dá gcuid Pleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide 2021-2030 (PNFAnna) a chur isteach i mí an Mheithimh 2023[27]. Mar a cuireadh i bhfios go láidir sa Treoir ón gCoimisiún do na Ballstáit maidir le pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide 2021-2030 a nuashonrú[28], ba cheart tuairisc a thabhairt sna pleananna nuashonraithe ar chuspóirí agus ar bheartais na mBallstát chun éascú a dhéanamh ar uas-scálú na dtionscadal monaraíochta maidir le teicneolaíochtaí, trealamh agus príomh-chomhpháirteanna ísealcharbóin atá éifeachtúil ó thaobh fuinnimh de agus atá ar fáil ar bhonn tráchtála laistigh dá gcríoch. Ba cheart cur síos a dhéanamh sna pleananna sin freisin ar chuspóirí agus ar bheartais na mBallstát chun uas-scálú a bhaint amach trí iarrachtaí éagsúlaithe i dtríú tíortha, agus chun a chur ar a gcumas do thionscail na mBallstát astaíochtaí CO_2 a ghabháil, a iompar agus a stóráil go buan i láithreáin stórála gheolaíocha.

(24) Faoin gcéad cholún de Phlean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Ré Ghlan-Nialasach, ba cheart don Aontas bonn tionsclaíoch a fhorbairt agus a choinneáil ar bun chun réitigh teicneolaíochta ghlan-nialasachta a sholáthar chun a sholáthar fuinnimh a dhaingniú, agus a uaillmhianta maidir le haeráidneodracht á gcomhlíonadh an tráth céanna. Chun tacú leis an sprioc sin agus chun spleáchais a sheachaint maidir le soláthar teicneolaíochtaí glan-nialasachta a chuirfeadh moill ar iarrachtaí an Aontais maidir le laghduithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa nó a chuirfeadh slándáil an tsoláthair fuinnimh i mbaol, ba cheart forálacha a leagan amach leis an Rialachán chun éileamh ar theicneolaíochtaí glan-nialasachta inbhuanaithe athléimneacha a spreagadh.

(25) Le Treoracha 2014/23/AE, 2014/24/AE agus 2014/25/AE, ceadaítear d'údaráis chonarthacha agus d'eintitis a dhámhann conarthaí trí nósanna imeachta soláthair phoiblí, anuas ar chúrsaí praghsála nó costais, brath ar chritéir bhreise chun an tairiscint is buntáistí go heacnamaíoch a shainaithint. Baineann na critéir sin le cáilíocht na tairisceana, lena n-áirítear saintréithe sóisialta, comhshaoil agus nuálacha. Agus conarthaí le haghaidh teicneolaíocht ghlan-nialasachta á ndámhachtain trí sholáthar poiblí, ba cheart a chur san áireamh leis na dálaí tairisceana rannchuidiú na dtairiscintí le hinbhuanaitheacht agus athléimneacht i ndáil le sraith critéar a bhaineann le hinbhuanaitheacht comhshaoil, nuálaíocht, athléimneacht agus, i gcás inarb infheidhme, comhtháthú córais. Ní mór na critéir sin a bheith cothrom agus rannpháirtíocht FBManna a áirithiú.

27 Déanfaidh na Ballstáit a bpleananna náisiúnta le haghaidh 2021-2030 a thabhairt cothrom le dáta faoi mhí an Mheithimh 2023 (dréachtphleananna) agus faoi mhí an Mheithimh 2024 (pleananna críochnaitheacha). Féach Airteagal 14 agus ceanglais Chaibidil 2 agus Iarscríbhinn I de Rialachán (AE) 2018/1999.

28 Fógra ón gCoimisiún maidir le Treoraíocht do na Ballstáit i ndáil le pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide 2021-2030 a thabhairt cothrom le dáta (IO C 495, 29.12.2022, lch. 24).

(26) Is féidir critéir inbhuanaitheachta shóisialta a chur i bhfeidhm cheana féin faoin reachtaíocht atá ann faoi láthair agus is féidir dálaí oibre agus cómhargáil a áireamh iontu i gcomhréir le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta, i gcomhréir le hAirteagal 30(3) de Treoir 2014/23/AE, le hAirteagal 18(2) de Threoir 2014/24/AE agus le hAirteagal 36(2) de Threoir 2014/25/AE. Ba cheart do na Ballstáit rannchuidiú leis an inbhuanaitheacht shóisialta trí na bearta iomchuí a dhéanamh chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh oibreoirí eacnamaíocha, i bhfeidhmiú conarthaí poiblí dóibh, na hoibleagáidí is infheidhme i réimsí an dlí shóisialta agus saothair arna mbunú le dlí an Aontais, leis an dlí náisiúnta, le comhaontuithe comhchoiteanna nó leis na forálacha idirnáisiúnta maidir leis an dlí comhshaoil, sóisialta agus saothair a liostaítear in Iarscríbhinn X de Threoir 2014/23/AE, Iarscríbhinn X de Threoir 2014/24/AE agus Iarscríbhinn XIV de Threoir 2014/25/AE[29].

[29] Fógra ón gCoimisiún dar teideal ‘Ag ceannach go sóisialta - Treoir maidir le dálaí sóisialta a chur i gcuntas sa soláthar poiblí’ (an dara heagrán), COM (2021) 3573 final.

(27) I gcomhréir le Treoracha 2014/23/AE, 2014/24/AE, 2014/25/AE agus leis an reachtaíocht earnála is infheidhme, agus leis an Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear creat chun ceanglais éicidhearthóireachta le haghaidh táirgí inbhuanaithe a leagan síos[30] agus faoin Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le ceallraí agus ceallraí dramhaíola[31], agus mura léirítear a mhalairt go sonrach inti, le linn d'údaráis chonarthacha agus d'eintitis chonarthacha measúnú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht comhshaoil na réiteach glan-nialasachta arna soláthar ar bhonn an Rialacháin seo, féadfaidh siad gnéithe éagsúla a bhfuil tionchar acu ar an aeráid agus ar an gcomhshaol a chur san áireamh. Féadfar a áireamh orthu sin, mar shampla, marthanacht agus iontaofacht an réitigh; an éascaíocht maidir le deisiúchán agus cothabháil na seirbhísí sin; an éascaíocht maidir le nuashonrú agus athriochtú; an éascaíocht maidir le cáilíocht agus athchúrsáil; substaintí a úsáid; ídiú fuinnimh, uisce agus acmhainní eile ag céim amháin nó níos mó de shaolré an táirge; meáchan agus toirt an táirge agus an pacáistiú atá aige; ábhair in-athnuaite nó comhpháirteanna athláimhe a ionchorprú; cainníocht, saintréithe agus infhaighteacht na dtomhaltán is gá le haghaidh úsáid agus cothabháil chuí; lorg comhshaoil an táirge agus a thionchair ar an gcomhshaol ar feadh a shaolré; lorg carbóin an táirge; an scaoileadh micreaphlaisteach; astaíochtaí san aer, san uisce agus san ithir a scaoiltear in aon chéim saolré amháin nó níos mó den táirge; méideanna na dramhaíola a ghintear; na coinníollacha maidir le húsáid. Le cur i bhfeidhm éigeantach na gcritéar maidir le soláthar teicneolaíochtaí glan-nialasacha, ní chuirtear bac ar chritéir dhámhachtana ábhartha eile dá bhforáiltear sa reachtaíocht earnála is infheidhme a chur i bhfeidhm. Le raon ualaithe na gcritéar dámhachtana maidir le soláthar teicneolaíochtaí glan-nialasacha, tugtar an deis d'údaráis chonarthacha agus d'eintitis tábhacht shuntasach a shannadh do chritéir eile agus, ag an am céanna, a áirithiú go dtugtar aghaidh ar bhealach leordhóthanach ar na cuspóirí a shaothraítear leis na breithnithe inbhuanaitheachta agus athléimneachta.

---

[30] Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear creat chun ceanglais éicidhearthóireachta le haghaidh táirgí inbhuanaithe a leagan síos agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/125/CE, COM/2022/142 final, 30.3.2022.

[31] Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le ceallraí agus ceallraí dramhaíola, lena leasaítear Treoir 2008/98/CE agus Rialachán (AE) 2019/1020 agus lena n-aisghairtear Treoir 2006/66/CE.

(28) Chun an gá atá le foinsí soláthair teicneolaíochtaí glan-nialasachta a éagsúlú ó fhoinsí aonair soláthair laistigh de nós imeachta soláthair phoiblí nó ceant chun tacú le táirgeadh nó tomhaltas fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur san áireamh, agus gan dochar do ghealltanais idirnáisiúnta an Aontais, ba cheart a mheas nach bhfuil an soláthar éagsúlaithe ar bhealach leordhóthanach ar a laghad i gcás ina soláthróidh foinse amháin níos mó ná 50 % den éileamh ar theicneolaíocht glan-nialasachta shonrach agus ar na comhpháirteanna sonracha a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh laistigh den Aontas.

(28a) Agus teicneolaíochtaí glan-nialasachta á soláthar acu, d'fhéadfadh údaráis chonarthacha agus eintitis chonarthacha na teicneolaíochtaí sin a áireamh mar chuid de nós imeachta soláthair níos mó. Sa chás sin, ba cheart dóibh smaoineamh ar an nós imeachta soláthair a roinnt ina luchtóga ar leithligh, agus na ceanglais íosta agus na gníomhartha cur chun feidhme lena mbaineann a leagan amach mar cheanglais a bhaineann leis an luchtóg shonrach sin.

(28b) Ba cheart do na húdaráis phoiblí a dhearann ceantanna chun fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a imscaradh critéir réamhcháiliúcháin a bhaineann le hiompar gnó freagrach, cibearshlándáil agus slándáil sonraí agus an cumas an tionscadal a sholáthar ina iomláine agus in am a áireamh ionas go gcuirfear chun cinn iompar gnó freagrach na dtairgeoirí, cibearshlándáil agus slándáil sonraí na dteicneolaíochtaí a úsáidtear, na tionscadail agus na bonneagair ghaolmhara, agus go gcuirfear na seachadadh na dtionscadail ina iomláine agus in am chun cinn.

(28c) Chun tacú leis an aidhm bonn tionsclaíoch chun soláthar teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasacha fuinnimh in-athnuaite a fhorbairt agus a choinneáil ar bun chun soláthar fuinnimh an Aontais a dhaingniú agus spleáchais ar sholáthar na dteicneolaíochtaí sin a sheachaint, rud a chuirfeadh moill ar iarrachtaí an Aontais maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú nó a chuirfeadh slándáil an tsoláthair fuinnimh i mbaol, ba cheart do na húdaráis phoiblí a dhearann ceantanna chun fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a imscaradh inbhuanaitheacht agus athléimneacht sholáthar na dteicneolaíochtaí sin laistigh den Aontas a mhéadú.

Ba cheart do na Ballstáit measúnú a dhéanamh ar rannchuidiú na gceantanna leis an inbhuanaitheacht trí scrúdú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht comhshaoil na dtairiscintí, ar a rannchuidiú leis an nuálaíocht agus ar a rannchuidiú le comhtháthú an chórais fuinnimh. Chun sin a dhéanamh, ba cheart an rogha a bheith ag na Ballstáit critéir réamhcháiliúcháin nó dhámhachtana a thabhairt isteach i ndearadh an cheant. Cé nach mór na critéir réamhcháiliúcháin a bheith á gcomhlíonadh le tionscadail uile na dtairgeoirí ionas go mbeidh siad in ann páirt a ghlacadh sa cheant, is é is aidhm do na critéir dhámhachtana meastóireacht agus rangú a dhéanamh ar na tionscadail éagsúla atá sa cheant.

(28d) Agus meastóireacht á déanamh ar inbhuanaitheacht comhshaoil na dtairiscintí, i bhfoirm critéir réamhcháiliúcháin nó critéir dhámhachtana, féadfaidh na húdaráis phoiblí a dhearann ceantanna chun fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a imscaradh gnéithe éagsúla a chur san áireamh ag a bhfuil tionchar ar an aeráid agus ar an gcomhshaol. Féadfar a áireamh orthu sin, mar shampla, marthanacht agus iontaofacht an réitigh; an éascaíocht maidir le deisiúchán agus cothabháil na seirbhísí sin; an éascaíocht maidir le nuashonrú agus athriochtú; an éascaíocht maidir le cáilíocht agus athchúrsáil; substaintí a úsáid; ídiú fuinnimh, uisce agus acmhainní eile ag céim amháin nó níos mó de shaolré an táirge; meáchan agus toirt an táirge agus an pacáistiú atá aige; ábhair in-athnuaite nó comhpháirteanna athláimhe a ionchorprú; cainníocht, saintréithe agus infhaighteacht na dtomhaltán is gá le haghaidh úsáid agus cothabháil chuí; lorg comhshaoil an táirge agus a thionchair ar an gcomhshaol ar feadh a shaolré; lorg carbóin an táirge; an scaoileadh micreaphlaisteach; astaíochtaí san aer, san uisce agus san ithir a scaoiltear in aon chéim saolré amháin nó níos mó den táirge; méideanna na dramhaíola a ghintear; na coinníollacha maidir le húsáid.

(28e) Chun tacú le dearadh agus táirgeadh teicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite atá níos nuálaí agus níos forbartha, féadfar a chur san áireamh le rannchuidiú inbhuanaitheachta tairiscintí, i bhfoirm critéir réamhcháiliúcháin nó critéir dhámhachtana, an rannchuidiú leis an nuálaíocht trí fhoráil a dhéanamh do chritéir réamhcháiliúcháin nó dhámhachtana lena gcuirtear chun cinn úsáid réiteach iomlán nua nó feabhsú réiteach inchomparáide úrscothach.

(28f) Chun tacú le comhtháthú fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite i gcóras fuinnimh an Aontais agus leis na tairbhí a bhaineann leis maidir le dícharbónú costéifeachtach, féadfar a chur san áireamh le rannchuidiú inbhuanaitheachta tairiscintí an rannchuidiú le comhtháthú an chórais fuinnimh trí, mar shampla, réitigh sholúbthachta lena n-áirítear freagairt don éileamh agus stóráil fuinnimh, agus táirgeadh hidrigine in-athnuaite.

(28g) Chun athléimneacht an tsoláthair de theicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta fuinnimh in-athnuaite a mhéadú agus spleáchais iomarcacha ó thíortha ina bhfuil comhchruinniú ard soláthair san Aontas a sheachaint, ba cheart d'údaráis phoiblí meastóireacht a dhéanamh, trí bhíthin critéir dhámhachtana, ar rannchuidiú athléimneachta na dtionscadal éagsúil atá rannpháirteach i gceantanna chun fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a imscaradh, agus an gá atá le soláthar teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta fuinnimh in-athnuaite a éagsúlú, gan dochar do ghealltanais idirnáisiúnta an Aontais. Agus tairiscintí á rangú acu, ba cheart do na húdaráis phoiblí a chur san áireamh gur cheart a mheas nach bhfuil an soláthar éagsúlaithe ar bhealach leordhóthanach ar a laghad i gcás [...] inarb **<u>as tríú tír a thagann</u>** níos mó ná 50 % den éileamh ar theicneolaíocht glan-nialasachta shonrach agus na comhpháirteanna sonracha a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh laistigh den Aontas.

(28h) Tá ualú na gcritéar maidir le rannchuidiú inbhuanaitheachta agus athléimneachta na tairisceana i ndáil le ceantanna chun fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a imscaradh gan dochar don fhéidearthacht atá ag na húdaráis a dhearann na ceantanna sin tairseach níos airde a shocrú i gcomhair na gcritéar a bhaineann le hinbhuanaitheacht comhshaoil, nuálaíocht agus comhtháthú an chórais fuinnimh má tá sin comhoiriúnach le haon teorainn le critéir neamhphraghais a leagtar síos faoi rialacha Státchabhrach.

(29) Chun críoch scéimeanna a bhunú a théann chun tairbhe do theaghlaigh agus do thomhaltóirí, lena ndéantar ceannach táirgí deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta a dhreasú, agus chun foinsí soláthair teicneolaíochtaí glan-nialasacha a éagsúlú, agus gan dochar do ghealltanais idirnáisiúnta an Aontais, ba cheart a mheas nach bhfuil an soláthar éagsúlaithe go leordhóthanach i gcás ina ndéanfaidh foinse aonair níos mó ná 65 % den éileamh iomlán ar theicneolaíocht glan-nialasachta shonrach laistigh den Aontas a sholáthar. Chun cur i bhfeidhm comhsheasmhach a áirithiú, ba cheart don Choimisiún liosta bliantúil a fhoilsiú dar tús dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, maidir le dáileadh thionscnamh na dtáirgí deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta a thagann faoin gcatagóir seo, arna mhiondealú de réir an sciar de sholáthar an Aontais de thionscnamh foinsí éagsúla le bliain anuas a bhfuil sonraí ar fáil ina leith.

(30) Le Cinneadh 2014/115/AE ón gComhairle, formheasadh go háirithe an leasú ar Chomhaontú na hEagraíochta Domhanda Trádála maidir le Soláthar Rialtais (‘an Comhaontú maidir le Soláthar Rialtais’)[32]. Is é is aidhm don Chomhaontú maidir le Soláthar Rialtais creat iltaobhach de chearta agus d’oibleagáidí cothromaithe a bhunú a bhaineann le conarthaí poiblí d’fhonn léirscaoileadh agus leathnú na trádála domhanda a bhaint amach. I gcás conarthaí a chumhdaítear le Foscríbhinn I an Aontais Eorpaigh a ghabhann leis an gComhaontú maidir le Soláthar Rialtais, chomh maith le comhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha a bhfuil an tAontas faoi cheangal orthu, lena n-áirítear comhaontuithe saorthrádála agus Airteagal III 8(a) den Chomhaontú Ginearálta 1994 um Tharaifí agus Trádáil maidir le gníomhaireachtaí rialtais do sholáthar táirgí a cheannaítear d’fhonn iad a athdhíol ó thaobh na tráchtála de nó d’fhonn iad a úsáid i dtáirgeadh earraí le haghaidh díolacháin tráchtála, níor cheart d’údaráis chonarthacha ná d’eintitis chonarthacha ceanglais Airteagal 19**<u>(5)</u>** [...] a chur i bhfeidhm maidir le hoibreoirí eacnamaíocha foinsí soláthair ar sínitheoirí leis na comhaontuithe iad.

---

[32] Cinneadh 2014/115/AE ón gComhairle an 2 Nollaig 2013 maidir leis an bPrótacal lena leasaítear an Comhaontú maidir le Soláthar Rialtais a thabhairt i gcrích (IO L 68, 7.3.2014, lch. 1).

(31) Cur i bhfeidhm na bhforálacha maidir le hathléimneacht i nósanna imeachta soláthair phoiblí, ba cheart é a bheith gan dochar do chur i bhfeidhm Airteagal 25 de Threoir 2014/24/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[33], agus Airteagail 43 agus 85 de Threoir 2014/25/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[34], de réir threoir 2019 ón gCoimisiún[35]. Ar an gcaoi chéanna, ba cheart go leanfadh forálacha soláthair phoiblí d'fheidhm a bheith acu maidir le hoibreacha, soláthairtí agus seirbhísí faoi réir an Rialacháin seo, lena n-áirítear Airteagal 67(4) de Threoir 2014/24/AE, Airteagal 82(4) de Threoir 2014/25/AE agus Airteagal 41 (2) de Threoir 2014/23/AE agus aon bhearta cur chun feidhme a eascraíonn as an Togra le haghaidh Rialachán lena mbunaítear creat chun ceanglais éicidhearthóireachta le haghaidh táirgí inbhuanaithe a leagan síos.

(33) Chun teorainn a chur leis an ualach riaracháin a eascraíonn as an ngá atá le [...] **ceanglais** a bhaineann le hinbhuanaitheacht agus rannchuidiú athléimneachta tairisceana a chur san áireamh, go háirithe do cheannaitheoirí beaga poiblí agus do chonarthaí ar luach níos ísle ná sin nach bhfuil tionchar tábhachtach acu ar an margadh, ba cheart cur i bhfeidhm fhorálacha ábhartha an Rialacháin seo a chur siar go ceann 2 bhliain i gcás ceannaitheoirí poiblí nach comhlachtaí lárnacha ceannaigh iad agus i gcás conarthaí ar lú a luach ná EUR 25 mhilliún.

(34) Chun críocha chur i bhfeidhm na bhforálacha maidir le soláthar poiblí, i gcás ina gcumhdaítear táirge le gníomh tarmligthe arna ghlacadh faoi Rialachán (AE) 2017/1369 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[36], níor cheart d'údaráis chonarthacha nó d'eintitis chonarthacha ach na táirgí a cheannach a chomhlíonann an oibleagáid a leagtar síos in Airteagal 7(2) den Rialachán sin.

---

33 Treoir 2014/24/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le soláthar poiblí agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/18/CE (IO L 94, 28.3.2014, lch. 65).

34 Treoir 2014/25/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Feabhra 2014 maidir le soláthar a dhéanann eintitis a oibríonn in earnálacha an uisce, an fhuinnimh, an iompair agus na seirbhísí poist agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/17/CE (IO L 94, 28.3.2014, lch. 243).

35 Teachtaireacht ón gCoimisiún: Treoir maidir le rannpháirtíocht tairgeoirí agus earraí tríú tír i margadh soláthair an Aontais, an Bhruiséil, 24.7.2019, C(2019) 5494 final.

36 Rialachán (AE) 2017/1369 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Iúil 2017 lena leagtar amach creat i gcomhair lipéadú fuinnimh agus lena n-aisghairtear Treoir 2010/30/AE (IO L 198, 28.7.2017, lch. 1).

(35) Tá teaghlaigh agus tomhaltóirí deiridh ina gcodanna ríthábhachtacha d'éileamh an Aontais ar tháirgí deiridh teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus is uirlisí tábhachtacha iad scéimeanna tacaíochta poiblí chun spreagadh a thabhairt do theaghlaigh táirgí den sórt sin a cheannach, go háirithe do theaghlaigh agus do thomhaltóirí leochaileacha ar ioncam íseal agus ar ioncam meánaicmeach íseal, chun dlús a chur leis an aistriú glas. Faoin tionscnamh um dhíonta gréine a fógraíodh i straitéis an Aontais um an ngrianfhuinneamh[37], ba cheart do na Ballstáit, mar shampla, cláir náisiúnta a bhunú chun tacú le himscaradh ollmhór grianfhuinnimh dín. I bplean REPowerEU, d'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit leas iomlán a bhaint as bearta tacaíochta a spreagann an t-athrú chuig teaschaidéil. Ba cheart do na scéimeanna tacaíochta sin a bhunaíonn na Ballstáit go náisiúnta nó a bhunaíonn údaráis áitiúla nó réigiúnacha go háitiúil rannchuidiú le feabhas a chur ar inbhuanaitheacht agus athléimneacht theicneolaíochtaí glan-nialasachta an Aontais. Ba cheart d'údaráis phoiblí, mar shampla, cúiteamh airgeadais níos airde a sholáthar do thairbhithe as ceannach táirgí deiridh glan-nialasachta lena ndéanfar rannchuidiú níos airde le hathléimneacht san Aontas. Ba cheart d'údaráis phoiblí a áirithiú go mbeadh a scéimeanna oscailte, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach, ionas go gcuirfidh siad leis an éileamh ar tháirgí teicneolaíochtaí glan-nialasachta san Aontas. Ba cheart d'údaráis phoiblí freisin teorainn a chur leis an gcúiteamh airgeadais breise do na táirgí sin ionas nach gcuirfear moill ar imscaradh na dteicneolaíochtaí glan-nialasachta san Aontas. Chun éifeachtúlacht na scéimeanna sin a mhéadú, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbeadh rochtain éasca ar fhaisnéis ar shuíomh gréasáin saor in aisce ag tomhaltóirí agus monaróirí teicneolaíochta glan-nialasachta araon. Úsáid na ranníocaíochta inbhuanaitheachta agus athléimneachta ag údaráis phoiblí i scéimeanna dírithe ar thomhaltóirí nó ar theaghlaigh, ba cheart í a bheith gan dochar do rialacha maidir leis an státchabhair nó do rialacha na hEagraíochta Domhanda Trádála maidir le Fóirdheontais.

(36) Agus scéimeanna á gceapadh a théann chun tairbhe teaghlaigh nó tomhaltóirí lena ndreasaítear ceannach táirgí deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta mar a shainmhínítear sa Rialachán seo iad, ba cheart do na Ballstáit, d'údaráis réigiúnacha nó áitiúla, do chomhlachtaí arna rialú ag an dlí poiblí nó do chomhlachais ina bhfuil údarás amháin nó níos mó den sórt sin nó comhlacht amháin nó níos mó den sórt sin arna rialú ag an dlí poiblí, ba cheart dóibh a áirithiú go n-urramófar gealltanais idirnáisiúnta an Aontais, lena n-áirítear trína áirithiú nach sroichfidh scéimeanna méid a bheadh ina gcúis le dochar tromchúiseach do leas chomhaltaí na hEagraíochta Domhanda Trádála.

---

37 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún: Straitéis an Aontais um an nGrianfhuinneamh, COM(2022) 221 final, 18.5.2022.

(37) Féadfaidh an Coimisiún cúnamh a thabhairt freisin do na Ballstáit i gceapadh scéimeanna a bheadh dírithe ar theaghlaigh agus ar thomhaltóirí chun sineirgí a chruthú agus chun dea-chleachtais a mhalartú. Ba cheart don Ardán um ghlan-nialasacht na hEorpa ról tábhachtach a bheith aige freisin maidir le dlús a chur le cur chun feidhme rannchuidiú na mBallstát agus na n-údarás poiblí maidir le hinbhuanaitheacht agus athléimneacht ina gcleachtais soláthair phoiblí agus cheantála. Ba cheart dó treoir a eisiúint agus dea-chleachtais a shainaithint maidir leis an gcaoi an rannchuidiú a shainiú agus a úsáid, agus samplaí nithiúla agus sonracha á gcur ar fáil.

(38) Chun a chur ar a chumas don tionscal a tháirgeacht a choigeartú in am trátha, ba cheart d'údaráis chonarthacha agus d'eintitis chonarthacha an margadh a chur ar an eolas roimh ré maidir lena riachtanais soláthair réamh-mheasta le haghaidh táirgí teicneolaíochta glan-nialasachta.

(38a) Sa bhreis ar bhearta atá dírithe ar éileamh poiblí agus ar éileamh teaghlaigh, d'fhéadfadh an tAontas breithniú a dhéanamh ar ghníomhaíocht chun úsáid teicneolaíochtaí glan-nialasacha a éascú i slabhraí luacha tionsclaíocha an Aontais agus aird ar leith á tabhairt ar FBManna, go háirithe tríd an nasc idir soláthar agus éileamh ón tionscal a éascú.

(39) Mar a léirítear sa Teachtaireacht maidir le Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Ré Ghlan-Nialasach, a foilsíodh an 1 Feabhra 2023, tá sciartha margaidh thionscal an Aontais faoi bhrú láidir, mar gheall ar fhóirdheontais i dtríú tíortha lena mbaintear an bonn ó chothrom iomaíochta. Fágann sé sin go bhfuil gá le freagairt thapa agus uaillmhianach ón Aontas maidir lena chreat dlíthiúil a nuachóiriú.

(40) Tá rochtain ar mhaoiniú ríthábhachtach chun uathriail straitéiseach oscailte an Aontais a áirithiú agus chun bonn láidir monaraíochta a bhunú le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus a slabhraí soláthair ar fud an Aontais. Tiocfaidh formhór na n-infheistíochtaí is gá chun cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais a bhaint amach ó chaipiteal príobháideach[38], caipiteal a mhealltar le hacmhainneacht fáis an éiceachórais glan-nialasachta agus le creat beartais cobhsaí agus uaillmhianach araon. Beidh margaí caipitil atá ag feidhmiú go maith, domhain agus comhtháthaithe ríthábhachtach, dá bhrí sin, chun na cistí is gá a thiomsú agus a threorú i dtreo an aistrithe ghlais agus na dtionscadal monaraíochta glan-nialasachta. Tá gá le dul chun cinn gasta i dtreo Aontas na Margaí Caipitil, dá bhrí sin, chun go bhféadfaidh an tAontas a chuspóirí glan-nialasachta a bhaint amach. Tá ról ríthábhachtach ag an gclár oibre airgeadais inbhuanaithe (agus ag an maoiniú cumaiscthe) freisin maidir le huas-scálú infheistíochtaí sna teicneolaíochtaí glan-nialasachta feadh na slabhraí luacha, agus iomaíochas na hearnála á ráthú an tráth céanna.

[38] Doiciméad Inmheánach Oibre de chuid an Choimisiúin dar teideal *Identifying Europe's recovery needs* [Riachtanais téarnaimh na hEorpa a shainaithint] a ghabhann leis an doiciméad dar teideal ‘Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig Comhairle na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún - *Europe's moment: Repair and Prepare for the Next Generation* [Uain na hEorpa: Deisiú agus Ullmhú don Chéad Ghlúin eile], SWD(2020) 98 final, *Identifying Europe's recovery needs* [Riachtanais téarnaimh na hEorpa a shainaithint], 27.5.2020.

(41) Tá infheistíocht phríobháideach ó chuideachtaí agus infheisteoirí airgeadais ríthábhachtach. I gcás nach bhfuil infheistíocht phríobháideach leordhóthanach ann féin, d'fhéadfadh sé go mbeadh tacaíocht phoiblí, i bhfoirm ráthaíochtaí, iasachtaí nó infheistíochtaí cothromais nó cuasachothromais, ag teastáil chun tionscadail mhonaraíochta ghlan-nialasachta a rolladh amach go héifeachtach, agus saobhadh laistigh den mhargadh inmheánach á sheachaint ag an am céanna. I gcás ina dtagann an tacaíocht phoiblí sin i bhfoirm Státchabhrach, ní mór éifeacht dreasachta a bheith ag an gcabhair, agus ní mór don chabhair a bheith riachtanach, spriocdhírithe, sealadach, iomchuí agus comhréireach, agus an iomaíocht agus an comhtháthú sa mhargadh á gcaomhnú ag an am céanna. Leis na treoirlínte maidir le Státchabhair atá ann cheana a ndearnadh athbhreithniú domhain orthu le déanaí i gcomhréir leis na cuspóirí dé-aistrithe, soláthraítear féidearthachtaí iomadúla chun tacú le hinfheistíochtaí le haghaidh tionscadail faoi raon feidhme an Rialacháin seo faoi réir coinníollacha áirithe. Is féidir ról tábhachtach a bheith ag na Ballstáit maidir le rochtain ar mhaoiniú a éascú do thionscadail mhonaraíochta theicneolaíochtaí glan-nialasachta trí aghaidh a thabhairt ar theipeanna margaidh trí thacaíocht spriocdhírithe agus shealadach Státchabhrach. Is é is aidhm don Chreat Sealadach Géarchéime agus Aistrithe, a glacadh an 9 Márta 2023, cothrom iomaíochta a áirithiú laistigh den mhargadh inmheánach, agus é dírithe ar na hearnálacha sin inar sainaithníodh riosca um dhí-comhchruinnithe tríú tír, agus atá comhréireach ó thaobh méideanna cabhrach de. Chuirfeadh sé ar a gcumas do na Ballstáit bearta a chur i bhfeidhm chun tacú le hinfheistíochtaí nua i saoráidí táirgthe in earnálacha straitéiseacha glan-nialasachta sainithe, lena n-áirítear trí shochair chánach.

Féadfar méid na cabhrach atá ceadaithe a mhodhnú le déine cabhrach níos airde agus le huasteorainneacha níos airde ar mhéid na cabhrach má tá an infheistíocht lonnaithe i limistéir fóirithinte, chun rannchuidiú le sprioc an chóineasaithe idir na Ballstáit agus na réigiúin. Tá gá le coinníollacha iomchuí chun na rioscaí nithiúla a bhaineann le hatreorú na hinfheistíochta lasmuigh de Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE) a fhíorú mar aon le haon bhaol ann go n-athlonnófaí í laistigh de LEE. Chun acmhainní náisiúnta a shlógadh chun na críche sin, féadfaidh na Ballstáit sciar d'ioncam CTA a úsáid, ar sciar é nach mór do na Ballstáit a leithdháileadh chun críocha a bhaineann leis an aeráid.

(41a) Ba cheart tacaíocht phoiblí a úsáid chun aghaidh a thabhairt ar theipeanna margaidh nó ar chásanna infheistíochta fo-optamacha agus níor cheart, de thoradh gníomhaíochtaí, maoiniú príobháideach a dhúbailt ná a phlódú ná níor cheart an iomaíocht sa mhargadh inmheánach a shaobhadh. Ba cheart breisluach soiléir don Aontas a bheith ag na gníomhaíochtaí. Is féidir leis an infheistíocht phoiblí díriú go háirithe ar na hinfheistíochtaí bonneagair is gá, ar an nuálaíocht a chothú agus ar theicneolaíochtaí ceannródaíocha a mhéadú.

(42) Tá roinnt clár cistiúcháin de chuid an Aontais ar fáil freisin, mar shampla an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, InvestEU, cláir bheartais chomhtháthaithe nó an Ciste don Nuálaíocht chun infheistíochtaí a chistiú i dtionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta.

(43) Leis an Rialachán leasaithe maidir leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta[39], cuireadh EUR 20 billiún breise de thacaíocht neamh-inaisíoctha ar fáil do na Ballstáit chun éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn agus chun breoslaí iontaise a ionadú, trí thionscadail tionsclaíochta glan-nialasachta an Aontais, i measc nithe eile. Mar a luadh sa Treoraíocht ón gCoimisiún maidir le caibidlí REPowerEU[40], moltar do na Ballstáit bearta a chur san áireamh i gcaibidil REPowerEU dá bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, bearta lena dtacaítear le hinfheistíochtaí i monaraíocht teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus i nuálaíocht thionsclaíoch, i gcomhréir le Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[41].

(44) Is é clár InvestEU clár suaitheanta an Aontais chun borradh a chur faoin infheistíocht, go háirithe maidir leis an aistriú glas agus an t-aistriú digiteach, trí mhaoiniú agus cúnamh teicniúil a chur ar fáil, mar shampla trí shásraí measctha. Rannchuidíonn cur chuige mar sin chun caipiteal poiblí agus príobháideach breise a phlódú isteach. Thairis sin, moltar do na Ballstáit rannchuidiú le hurrann Bhallstáit InvestEU chun tacú le táirgí airgeadais atá ar fáil do mhonaraíocht teicneolaíochta glan-nialasachta, gan dochar do na rialacha is infheidhme maidir le Státchabhair.

---

39 Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1).

40 Fógra ón gCoimisiún 'Treoraíocht maidir le Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta i gcomhthéacs REPowerEU' 2023/C 80/01, (IO C 80, 3.3.2023, lch. 1).

41 Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

(45) Féadfaidh na Ballstáit tacaíocht a sholáthar ó chláir an bheartais chomhtháthaithe i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme faoi Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[42] chun glacadh tionscadal straitéiseach glan-nialasachta a spreagadh i réigiúin bheagfhorbartha agus i réigiúin trasdula trí phacáistí infheistíochta bonneagair, infheistíocht tháirgiúil sa nuálaíocht, acmhainneacht mhonaraíochta FBManna, seirbhísí, beart oiliúna agus uas-scilithe, lena n-áirítear tacaíocht maidir le tógáil acmhainneachta na n-údarás poiblí agus na dtionscnóirí. D'fhéadfadh sé go mbeadh na rátaí cómhaoinithe is infheidhme arna socrú i gcláir suas le 85 % maidir le réigiúin bheagfhorbartha agus suas le 60 % nó 70 % maidir le réigiúin trasdula ag brath ar an gciste lena mbaineann agus stádas an réigiúin ach féadfaidh na Ballstáit na huasteorainneacha sin a shárú ar leibhéal an tionscadail lena mbaineann, i gcás inarb indéanta faoi na rialacha maidir le Státchabhair. Leis an Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil, is féidir cabhrú leis na Ballstáit agus le réigiúin straitéisí fáis glan-nialasachta a ullmhú, timpeallacht an ghnó a fheabhsú, rómhaorlathas a laghdú agus dlús a chur le ceadú. Ba cheart na Ballstáit a spreagadh chun inbhuanaitheacht tionscadal straitéiseach glan-nialasachta a chur chun cinn trí na hinfheistíochtaí sin a leabú i slabhraí luacha Eorpacha, go sonrach trína bheith ag tógáil ar líonraí comhair idir-réigiúnacha agus trasteorann.

(46) Leis an gCiste don Nuálaíocht, freisin, soláthraítear bealach a bhfuil gealladh faoi agus atá éifeachtúil ó thaobh costais de chun tacú le huas-scálú monaraíochta agus le himscaradh hidrigine in-athnuaite agus teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta eile san Eoraip, lena n-áirítear tionscadail nuálacha le tionchar dearfach ar an aeráid san earnáil mhuirí agus eitlíochta, rud a threisíonn ceannasacht na hEorpa i bpríomhtheicneolaíochtaí don ghníomhú ar son na haeráide agus don tslándáil fuinnimh.

---

42 Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an ionstraim le haghaidh tacaíocht airgeadais don bhainistiú teorann agus do víosaí (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159).

(48) Ba cheart don Choimisiún agus do na Ballstáit, chun na srianta a bhaineann leis na hiarrachtaí ilroinnte atá ann faoi láthair maidir le hinfheistíochtaí poiblí agus príobháideacha a shárú, agus chun comhtháthú agus toradh ar infheistíocht a éascú, ba cheart dóibh sineirgí a chruthú idir na cláir chistiúcháin atá ann cheana ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta chomh maith le comhordú agus comhoibriú níos fearr a áirithiú le lucht tionscail agus le príomhpháirtithe leasmhara san earnáil phríobháideach. Tá ról lárnach ag an Ardán um Ghlan-nialasacht na hEorpa chun léargas cuimsitheach a fhorbairt ar na deiseanna cistiúcháin ábhartha atá ar fáil agus chun plé a dhéanamh ar riachtanais maoinithe aonair na dtionscadal straitéiseach glan-nialasachta.

(59) Déanfar sonraí agus seirbhísí spáis arna ndíorthú ó Chlár Spáis an Aontais, agus go háirithe Copernicus, a úsáid a mhéid is féidir chun faisnéis a sholáthar maidir le geolaíocht, bitheolaíocht, éiceolaíocht, forbairt shocheacnamaíoch, agus infhaighteacht acmhainní le haghaidh na measúnuithe agus na húdaruithe comhshaoil; sonraí agus seirbhísí den sórt agus, go háirithe, acmhainneacht faireacháin agus fíorúcháin astaíochtaí CO_2 antrapaigineacha Copernicus, is iad sin na sonraí agus na seirbhísí is ábhartha chun measúnú a dhéanamh ar thionchar na dtionscadal tionsclaíoch agus ar thionchar na linnte CO_2 antrapaigineacha ar thiúchain agus ar fhloscanna gáis ceaptha teasa domhanda.

(61) Tá ról tábhachtacha ag Gleannta Hidrigine a bhfuil feidhmeanna úsáide deiridh tionsclaíocha acu maidir leis na tionscal dianfhuinnimh a dhícharbónú. Leag REPowerEU síos an cuspóir líon na nGleannta Hidrigine san Aontais a dhúbailt. Chun an cuspóir sin a bhaint amach, ba cheart do na Ballstáit dlús a chur le deiseanna trialacha rialála agus iad a mheas agus tosaíocht a thabhairt do rochtain ar chistiú. Chun athléimneacht an tionscail ghlan-nialasachta a neartú, ba cheart do na Ballstáit idirnascadh na nGleannta Hidrigine a áirithiú thar theorainneacha an Aontais. Ba cheart suiteálacha tionsclaíocha a tháirgeann a gcuid fuinnimh féin, agus a rannchuidíonn go dearfach le táirgeadh leictreachais, ba cheart iad a spreagadh chun rannchuidiú leis an eangach chliste fuinnimh mar tháirgeoirí fuinnimh trí cheanglais rialála a shimpliú.

(62) Is féidir le deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta a bheith ina n-uirlis thábhachtach chun nuálaíocht a chur chun cinn i réimse na dteicneolaíochtaí glan-nialasachta agus na foghlama rialála. Ní mór an nuálaíocht a chumasú trí spásanna turgnamhaíochta ós rud é gur gá torthaí eolaíocha a thástáil i bhfíorthimpeallacht rialaithe. Ba cheart boscaí gainimh rialála a thabhairt isteach chun tástáil a dhéanamh ar theicneolaíochtaí nuálacha glan-nialasacha nó ar theicneolaíochtaí nuálacha eile a d'fhéadfadh an t-aistriú chuig geilleagar atá aeráidneodrach agus glan a chumasú agus spleáchais straitéiseacha a laghdú, i dtimpeallacht rialaithe ar feadh méid teoranta ama, agus ar an gcaoi sin feabhas a chur ar fhoghlaim rialála agus méadú ar an acmhainneacht agus cur in úsáid níos leithne. Is iomchuí cothromaíocht a bhaint amach idir deimhneacht dhlíthiúil do rannpháirtithe i mboscaí gainimh rialála glan-nialasacha agus baint amach chuspóirí dhlí an Aontais. Ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann maoluithe ar bhoscaí gainimh rialála glan-nialasacha a cheadú sa reachtaíocht náisiúnta agus, ag an am céanna, comhlíonadh dhlí an Aontais agus na gceanglas fíor-riachtanach maidir le teicneolaíocht glan-nialasach a leagtar amach sa dlí náisiúnta a áirithiú. Foilseoidh an Coimisiún doiciméad um Threoir maidir le Deiseanna Trialacha in 2023 mar a fógraíodh sa Chlár Oibre Eorpach um Nuálaíocht nua chun tacú leis na Ballstáit na deiseanna trialacha teicneolaíochta glan-nialasachta. D'fhéadfadh sé go mbeadh na teicneolaíochtaí nuálacha sin bunriachtanach faoi dheireadh chun cuspóir aeráidneodrachta an Aontais a bhaint amach, chun slándáil an tsoláthair fuinnimh agus athléimneacht córas fuinnimh an Aontais a áirithiú.

(64) Tá gá mór le hoibrithe oilte breise chun slabhraí luacha agus soláthair thionscail teicneolaíochtaí glan-nialasachta na hEorpa a uas-scálú, rud a thugann le tuiscint riachtanais infheistíochta in athsciliú agus uas-sciliú, lena n-áirítear i réimse an ghairmoideachais agus na gairmoiliúna. Ba cheart don mhéid sin rannchuidiú le cruthú post ardcháilíochta i gcomhréir leis na spriocanna maidir le fostaíocht agus oiliúint Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Leis an aistriú fuinnimh, beidh gá le méadú mór ar líon na n-oibrithe oilte i raon earnálacha, lena n-áirítear sna hearnálacha fuinnimh in-athnuaite, stórála fuinnimh, agus amhábhair, agus beidh acmhainneacht mhór ann poist ardcháilíochta a chruthú. Meastar go mbeidh gá le 180 000 oibrí, teicneoir agus innealtóir oilte san fho-earnáil hidrigine breosla-chille sa mhonaraíocht, agus san fho-earnáil sin amháin, faoi 2030, de réir Phlean Straitéiseach Eorpach an Theicneolaíocht Fuinnimh de chuid an Choimisiúin[43]. In earnáil an ghrianfhuinnimh fhótavoltaigh, bheadh gá le suas le 66 000 post sa mhonaraíocht agus sin sa mhonaraíocht amháin. Cuireann an líonra Eorpach seirbhísí fostaíochta (EURES) faisnéis, comhairle agus earcaíocht nó socrúchán ar fáil ar mhaithe le hoibrithe agus fostóirí, lena n-áirítear thar theorainneacha an mhargaidh inmheánaigh.

[43] An Coimisiún Eorpach, Ard-Stiúrthóireacht an Taighde agus na Nuálaíochta, an tAirmheán Comhpháirteach Taighde, an Plean Straitéiseach Eorpach um Theicneolaíocht Fuinnimh (SET), Oifig na bhFoilseachán, 2019, https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888.

(65) Ós rud é nach féidir cumas monaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta ríthábhachtacha a neartú san Aontas gan lucht saothair oilte mór, is iomchuí bearta a thabhairt isteach chun dlús a chur le gníomhachtú níos mó daoine sa mhargadh saothair, go háirithe mná, daoine óga nach bhfuil i mbun fostaíochta, oideachais ná oiliúna, seanóirí agus daoine faoi mhíchumas. Anuas air sin, i gcomhréir le cuspóirí an Moladh ón gComhairle maidir le haistriú cothrom i dtreo na haeráidneodrachta a áirithiú, tá tábhacht le tacaíocht shonrach d'aistriú ó phost go post d'oibrithe in earnálacha iomarcacha agus in earnálacha atá ag meath. Ciallaíonn sé sin infheistíocht a dhéanamh i scileanna agus i gcruthú post ardcháilíochta atá riachtanach le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasachta san Aontas. Ag cur leis na tionscnaimh atá ann cheana, mar shampla an Comhshocrú Eorpach do Scileanna, gníomhaíochtaí ar leibhéal an Aontais maidir le faisnéis agus réamhaisnéis scileanna, mar shampla an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna agus an tÚdarás Eorpach Saothair, agus na Treoirphleananna um chomhar earnála maidir le scileanna, is é an cuspóir atá ann na gníomhaithe uile a shlógadh agus oiliúint a chur ar gach leibhéal scileanna a mhéid is gá: Údaráis na mBallstát, lena n-áirítear ar an leibhéal réigiúnach agus ar an leibhéal áitiúil, soláthraithe oideachais agus oiliúna, comhpháirtithe sóisialta agus eacnamaíocha agus lucht tionscail, go háirithe FBManna, chun riachtanais scileanna a shainaithint, cláir oideachais agus oiliúna a fhorbairt agus iad a chur in úsáid ar mhórscála ar bhealach tapa agus oibríochtúil. Tá ról lárnach ag tionscadail straitéiseacha teicneolaíochtaí glan-nialasachta i ndáil leis sin. Féadfaidh na Ballstáit agus an Coimisiún tacaíocht airgeadais a áirithiú lena n-áirítear trí leas a bhaint as féidearthachtaí bhuiséad an Aontais trí ionstraimí mar shampla Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste um Aistriú Cóir, Cistí Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, an Ciste don Nuachóiriú, REPowerEU agus Clár an Mhargaidh Aonair.

(66) Ba cheart acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-nialasachta a sheoladh chun cláir agus ábhair oideachais agus oiliúna a fhorbairt, chomh maith leis na dintiúir lena léirítear gur úsáideadh iad, chun daoine de gach aois oibre is gá le haghaidh príomhshlabhraí luacha teicneolaíochta glan-nialasacha a uas-sciliú agus a athsciliú agus chun na cláir agus na hábhair sin a thairiscint do sholáthraithe oideachais agus oiliúna iomchuí sna Ballstáit dá n-úsáid dheonach. Is eagraíochtaí nó cuibhreannais nó tionscadail páirtithe leasmhara ábhartha iad acadaimh um an tionscal glan-nialasachta a mbronnann an Coimisiún Eorpach síolchistiú orthu. Ba cheart ról éascaithe a bheith ag na hacadaimh, agus freagracht na mBallstát as ábhar an teagaisc agus as eagrúchán na gcóras oideachais á hurramú go hiomlán acu agus as inneachar agus eagrú na gairmoiliúna. Ba cheart do na hacadaimh cláir agus ábhair oideachais agus oiliúna a chur ar fáil, a d'fhéadfadh soláthraithe oideachais agus oiliúna, comhpháirtithe eacnamaíocha agus sóisialta agus gníomhaithe eile atá rannpháirteach in uas-sciliú agus athsciliú sna Ballstáit, mar shampla Seirbhísí Poiblí Fostaíochta, a úsáid, i gcás ina measann siad go bhfuil sé úsáideach. Ba cheart na comhpháirtithe eacnamaíocha agus sóisialta a bheith rannpháirteach i bhforbairt clár oiliúna chun ábharthacht a áirithiú agus an glacadh a mhéadú. Leis na hacadaimh, ba cheart go spreagfaí múineadh scileanna idirdhisciplíneacha, taobh le scileanna riachtanacha eile, lena n-éascaítear soghluaisteacht ghairme. Beidh sé d'aidhm ag na hacadaimh tacú le cáilíocht an oideachais agus na hoiliúna a chuireann soláthraithe oideachais agus oiliúna ar fáil sna Ballstáit trí úsáid a bhaint as cláir foghlama agus ábhair a d'fhorbair na hacadaimh, lena n-áirítear trí oiliúint a chur ar a n-oiliúnóirí.

(66a) Chun tacaíocht a thabhairt do thrédhearcacht agus iniomparthacht scileanna agus soghluaisteacht lucht saothair, déanfaidh Acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-nialasachta imscaradh dintiúir ag soláthraithe oideachais agus oiliúna, lena n-áirítear micridhintiúir, lena gcumhdaítear gnóthachtálacha foghlama, a fhorbairt agus a chur chun cinn. Féadfaidh soláthraithe oideachais agus oiliúna sna Ballstáit, nó comhlachtaí dámhachtana sna Ballstáit, inar críochnaíodh clár oideachais agus oiliúna a d'fhorbair na hAcadaimh, na dintiúir a d'fhorbair na hAcadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-nialasachta a eisiúint. Féadfar na dintiúir a eisiúint i bhformáid na ndintiúr Eorpach don fhoghlaim agus d'fhéadfaí é a chomhtháthú in EUROPASS agus, i gcás inarb ábhartha agus indéanta, é a áireamh sna Creata Náisiúnta um Cháilíochtaí. Féadfaidh na Ballstáit athsciliú agus uas-sciliú leanúnach a thairgtear trí na hacadaimh agus na soláthraithe ábhartha oideachais agus oiliúna ina gcríocha a spreagadh, mar shampla, trí chláir náisiúnta agus trí chistiú ón Aontas.

(67) In éagmais forálacha sonracha lena dtugtar isteach íoscheanglais oiliúna maidir le rochtain ar ghairm rialáilte nó le saothrú na gairme sin a leagtar amach i ndlí an Aontais, is inniúlacht de chuid an Bhallstáit cinneadh a dhéanamh an ndéanfar gairm a rialáil agus conas a dhéanfar sin, níor cheart rialacha náisiúnta lena n-eagraítear rochtain ar ghairmeacha rialáilte a bheith ina gconstaic gan údar nó díréireach ar fheidhmiú na gceart bunúsach sin. Ba cheart an inniúlacht chun rochtain ar ghairm a rialáil a fheidhmiú laistigh de theorainneacha phrionsabail an neamh-idirdhealaithe agus an comhréireachta, i gcomhréir le Treoir (AE) 2018/958 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Meitheamh 2018 maidir le tástáil chomhréireachta a dhéanamh sula nglacfar rialáil nua gairmeacha.

(68) I gcás ina gcinnfidh na Ballstáit go n-eascraíonn dintiúir as na cláir foghlama arna bhforbairt ag acadaimh Eorpacha um an tionscal glan-nialasachta a chomhfhreagraíonn don eolas, do na scileanna agus do na hinniúlachtaí is gá chun rochtain a fháil ar ghairm rialáilte nó do ghníomhaíochtaí atá mar chuid de ghairm rialáilte, ba cheart do na Ballstáit, chun an tsoghluaisteacht a éascú i ngairmeacha straitéiseacha glan-nialasacha sa tionscal, caitheamh leis na dintiúir sin mar fhianaise ar cháilíochtaí foirmiúla a bhfuil sé léirithe acu ina leith, i gcomhréir le Treoir 2005/36/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le haitheantas a thabhairt do cháilíochtaí gairmiúla.

(69) Ar leibhéal an Aontais, ba cheart an tArdán um Ghlan-nialasacht na hEorpa a bhunú, ardán a bheadh comhdhéanta de na Ballstáit agus a mbeadh an Coimisiún ina chathaoirleach air. Féadfaidh an tArdán um Ghlan-nialasacht na hEorpa comhairle agus cúnamh a thabhairt don Choimisiún agus do na Ballstáit maidir le ceisteanna sonracha agus comhlacht tagartha a sholáthar, ina ndéanfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit a ngníomhaíocht a chomhordú agus malartú faisnéise maidir le saincheisteanna a bhaineann leis an Rialachán seo a éascú. Ba cheart don Ardán um ghlan-nialasacht na hEorpa na cúraimí a leagtar amach sa Rialachán seo a chomhlíonadh a thuilleadh, go háirithe maidir le ceadú, lena n-áirítear pointí teagmhála aonair, tionscadail straitéiseacha glan-nialasacha, comhordú maoiniúcháin, rochtain ar mhargaí, scileanna, boscaí gainimh rialála glan-nialasacha chomh maith le dul i gcomhairle leis an gCoimisiún agus measúnú á dhéanamh ar indéantacht agus comhréireacht beart a mholadh má chinneann an Coimisiún nach dócha go mbainfear cuspóirí ginearálta an Rialacháin amach. I gcás inar gá, féadfaidh an tArdán foghrúpaí buana nó sealadacha a bhunú agus cuireadh a thabhairt do thríú páirtithe, mar shampla, saineolaithe nó ionadaithe ó thionscail glan-nialasachta agus comhpháirtithe sóisialta agus eacnamaíocha.

(69a) I gcás inarb iomchuí agus inarb úsáideach, ba cheart don Ardán um Ghlan-nialasacht na hEorpa dlúthchomhar a lorg le tionscnaimh, ardáin agus grúpaí ábhartha eile de chuid an Choimisiúin, chun sineirgí a lorg, saineolas a chomhroinnt, faisnéis a mhalartú agus rannpháirtíocht geallsealbhóirí a chothú, agus dúbláil agus forluí á seachaint ag an am céanna. Rachaidh an t-ardán i dteagmháil le comhghuaillíochtaí tionsclaíocha an Aontais atá ann cheana, agus ar an gcaoi sin cuirfidh sé le hobair na gcomhghuaillíochtaí trí pháirt a thabhairt do na Ballstáit. Is iad seo a leanas na príomh-chomhghuaillíochtaí le haghaidh comhar leis an ardán: Comhghuaillíocht Ceallraí an Aontais, Comhghuaillíocht Eorpach um an Tionscal Fótavoltach Gréine, an Chomhghuaillíocht Eorpach don Hidrigin Ghlan, an Chomhghuaillíocht um Eitlíocht Astaíochtaí Nialasacha, an Chomhghuaillíocht thionsclaíoch um próiseálaithe agus teicneolaíochtaí leathsheoltóra agus Comhaontas Tionsclaíoch an tSlabhra Luacha Breoslaí In-athnuaite agus Ísealcharbóin. Baineann earnálacha nach bhfuil ionadaíocht acu faoi láthair i gcomhghuaillíochtaí tionsclaíocha an tairbhe chéanna as an gcreat struchtúrtha a chuirtear ar fáil leis an Ardán um ghlan-nialasacht na hEorpa. Maidir le comhpháirtíochtaí straitéiseacha glan-nialasacha, foráiltear go mbeidh dlúthchomhar leis an mBord um Amhábhair Chriticiúla i gcás inarb ábhartha.

(70) Mar chuid de Phlean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip, d'fhógair an Coimisiún go bhfuil sé ar intinn aige Comhpháirtíochtaí Tionsclaíocha Teicneolaíochtaí glan-nialasachta a thabhairt i gcrích lena gcumhdaítear teicneolaíochtaí glan-nialasachta, chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a ghlacadh ar fud an domhain agus chun tacú le ról chumais thionsclaíocha an Aontais chun an bealach a réiteach don aistriú domhanda chuig fuinneamh glan. Féadfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit comhordú a dhéanamh laistigh den Ardán ar na Comhpháirtíochtaí, agus plé á dhéanamh acu ar chomhpháirtíochtaí agus ar phróisis ábhartha atá ann cheana, mar shampla, comhpháirtíochtaí glasa, idirphlé faoi fhuinneamh agus cineálacha eile socruithe conarthacha déthaobhacha atá ann cheana, chomh maith le sineirgí féideartha le comhaontuithe déthaobhacha ábhartha de chuid na mBallstát le tríú tíortha.

(71) Ba cheart é a bheith mar aidhm ag an Aontas an trádáil idirnáisiúnta agus infheistíochtaí i dteicneolaíochtaí glan-nialasachta a éagsúlú agus a spreagadh agus ardchaighdeáin shóisialta agus chomhshaoil a chur chun cinn ar fud an domhain. Ba cheart an méid sin a dhéanamh i ndlúthchomhar agus i gcomhpháirtíocht le tíortha atá ar aon intinn leo. Ar an gcuma chéanna, ba cheart iarrachtaí níos láidre maidir le taighde agus nuálaíocht a dhéanamh chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a fhorbairt agus a chur in úsáid i ndlúthchomhar le tíortha comhpháirtíochta i gcur chuige oscailte ach teanntásach agus bunaithe ar chómhalartacht agus leasanna coiteanna.

(72) I gcás ina ndéanfar na cumhachtaí chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh a tharmligean don Choimisiún faoin Rialachán seo, tá sé ríthábhachtach go ndéanfaidh an Coimisiún comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear comhairliúcháin ar leibhéal saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile an tráth céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

(73) Sa mhéid gur státchabhair atá in aon cheann de na bearta atá beartaithe leis an Rialachán seo, tá na forálacha a bhaineann leis na bearta sin gan dochar do chur i bhfeidhm Airteagail 107 agus 108 den Chonradh.

(74) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr fairsinge agus éifeachtaí na gníomhaíochta, gur fearr is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a ghnóthú.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Caibidil I
Ábhar, raon feidhme agus sainmhínithe

Airteagal 1
Ábhar

1. Is é cuspóir ginearálta an Rialacháin seo feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a fheabhsú trí chreat a bhunú chun rochtain an Aontais ar sholáthar slán agus inbhuanaithe teicneolaíochtaí glan-nialasacha a áirithiú, agus rannchuidiú ag an am céanna le sprioc 2030 an Aontais a bhaint amach, is é sin glanastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55 % ar a laghad i gcoibhneas le leibhéil 1990 agus sprioc 2050 an Aontais maidir le haeráidneodracht.

2. Chun an cuspóir ginearálta dá dtagraítear i mír 1 a bhaint amach, tá bearta sa Rialachán seo arb é is aidhm dóibh

(a) laghdú a dhéanamh ar an mbaol go mbeadh suaitheadh soláthair ann a bhaineann le teicneolaíochtaí glan-nialasacha ar dócha go ndéanfadh siad an iomaíocht a shaobhadh agus an margadh inmheánach a ilroinnt, go háirithe trí acmhainneacht mhonaraíochta na dteicneolaíochtaí glan-nialasacha agus a slabhraí luacha a mhéadú agus tacú leis an méadú sin;

(b) éileamh ar theicneolaíochtaí glan-nialasacha inbhuanaithe athléimneacha a spreagadh trí sholáthar poiblí, trí cheantáil agus trí chineálacha eile idirghabhálacha poiblí;

(c) scileanna a fheabhsú trí thacú le hacadaimh ghlan-nialasacha, agus ar an gcaoi sin poist ardcháilíochta a chosaint agus a chruthú;

(d) tacú leis an nuálaíocht trí bhoscaí gainimh rialála glan-nialasacha a chruthú;

(e) feabhas a chur ar chumas an Aontais faireachán a dhéanamh ar an riosca soláthair a bhaineann le teicneolaíochtaí glan-nialasacha agus é a mhaolú.

2a. Tá sé d’aidhm ag an Rialachán seo freisin margadh de chuid an Aontais a bhunú le haghaidh seirbhísí stórála CO_2.

Airteagal 2

Raon feidhme

Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir le teicneolaíochtaí glan-nialasacha, cé is moite d'Airteagail 26 agus 27 den Rialachán seo, nach bhfuil feidhm acu ach amháin maidir le teicneolaíochtaí nuálacha glan-nialasacha agus teicneolaíochtaí nuálacha eile a bhfuil sé d'acmhainn acu an t-aistriú chuig geilleagar atá neodrach ó thaobh na haeráide de agus glan a chumasú agus spleáchais straitéiseacha a laghdú. Déanfar amhábhair chriticiúla a thagann faoi raon feidhme Rialachán (AE)…/… [cuir isteach fonóta ina bhfuil tagairtí foilseacháin an Rialacháin maidir le hAmhábhair Chriticiúla] a eisiamh ó raon feidhme an Rialacháin seo.

I gcásanna saoráidí táirgthe comhtháite lena gcumhdaítear táirgeadh ábhar a thagann faoi raon feidhme [an Ghnímh um Amhábhair Chriticiúla] agus an Rialacháin seo araon, is é táirge deiridh na saoráidí a chinnfeadh an Rialachán a mbeidh feidhm aige.

Airteagal 3

Sainmhínithe

1. Chun críoch an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

   (a) ciallaíonn 'teicneolaíochtaí glan-nialasacha' na teicneolaíochtaí uile a shainaithnítear faoi Airteagal 3a, ar táirgí deiridh, comhpháirteanna sonracha nó innealra sonrach iad a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh, agus a bhfuil leibhéal ullmhachta teicneolaíochta 8 ar a laghad bainte amach acu;

   (aa) ciallaíonn 'teicneolaíocht glan-nialasach straitéiseach' na teicneolaíochtaí uile a shainaithnítear faoi mhír 1 d'Airteagal 3b, ar táirgí deiridh, comhpháirteanna sonracha nó innealra sonrach iad a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh, agus a bhfuil leibhéal ullmhachta teicneolaíochta 8 ar a laghad bainte amach acu.

(b) ciallaíonn ‘a úsáidtear go príomha’ na críochtháirgí agus na comhpháirteanna sonracha, atá riachtanach chun teicneolaíochta glan-nialasachta a tháirgeadh mar a leagtar amach in Iarscríbhinn X nó críochtháirgí, comhpháirteanna sonracha agus an t-innealra sonrach atá riachtanach chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a tháirgeadh, bunaithe ar fhianaise arna soláthar d’údarás inniúil náisiúnta ag an tionscnóir tionscadail, ar nós staidéir mhargaidh nó comhaontuithe ceannaigh;

(ac) ciallaíonn ‘fuinneamh in-athnuaite’ ‘fuinneamh in-athnuaite’ mar a shainmhínítear é i dTreoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn;

(aca) ciallaíonn ‘breoslaí in-athnuaite de thionscnamh neamh-bhitheolaíoch’ breoslaí in-athnuaite de thionscnamh neamh-bhitheolaíoch mar a shainmhínítear in [Athbhreithniú Airteagal XX RED II] iad;

(ad) ciallaíonn ‘breoslaí malartacha inbhuanaithe’ na breoslaí atá ceaptha don earnáil eitlíochta agus dá dtagraítear in Airteagal 3(7), 3(13) agus 3(17) den [Rialachán ‘ReFuel Aviation’] nó breoslaí atá ceaptha don earnáil mhuirí mar a shainaithnítear iad agus na critéir a shainmhínítear in Airteagal 10(1) agus 10(2) den [Rialachán ‘FuelEU Maritime’] á gcur i bhfeidhm;

(ae) ciallaíonn ‘teicneolaíochtaí claochlaitheacha tionsclaíocha le haghaidh an dhícharbónaithe’ an acmhainneacht monaraíochta a uas-scálú le haghaidh teicneolaíochtaí claochlaitheacha tionsclaíocha a úsáidtear chun laghdú suntasach buan a dhéanamh ar rátaí astaíochtaí $CO_{2(e)}$ na ngníomhaíochtaí dianfhuinnimh in earnálacha na cruaiche, an alúmanaim, na miotal neamhfheiriúil, na gceimiceán bunúsach, na stroighne, na gloine, na gceirmeach, na leasachán agus an pháipéir, a mhéid is indéanta go teicniúil;

(af) ciallaíonn ‘réitigh bith-theicneolaíochta aeráide agus fuinnimh’ teicneolaíochtaí atá fréamhaithe in úsáid orgánach beo, einsímí, miocrorgánach agus saothrán baictéar, mar shampla, lena bhféadtar astaíochtaí CO_2 a laghdú ach iad a chur in ionad ionchuir iontaise nó cheimiceacha atá dian ar fhuinneamh i bpróisis monaraíochta tionsclaíche atá ábhartha chun carbón a ghabháil agus bithbhreoslaí a tháirgeadh, i measc próisis eile;

(b) ciallaíonn ‘comhpháirt’ cuid de theicneolaíocht ghlan-nialasachta a ndéanann cuideachta í a mhonarú agus a thrádáil, lena n-áirítear ábhair phróiseáilte;

(ba) ciallaíonn 'ábhar próiseáilte' ábhar atá ag ardchéim den phróiseáil, cé is moite d'amhábhair chriticiúla a thagann faoin nGníomh um Amhábhair Chriticiúla, agus atá deartha chun feidhm shonrach a chomhlíonadh i dteicneolaíocht ghlan-nialasachta;

(c) ciallaíonn 'teicneolaíochtaí nuálacha glan-nialasachta' teicneolaíochtaí a chomhlíonann an sainmhíniú ar 'theicneolaíochtaí glan-nialasachta', ach nach bhfuil leibhéal 8 na hullmhachta teicneolaí ar a laghad bainte amach acu, agus a bhfuil fíor-nuálaíocht i gcuid acu nach bhfuil ar fáil ar an margadh faoi láthair agus atá forbartha a ndóthain chun tástáil a dhéanamh orthu i dtimpeallacht rialaithe;

(ca) ciallaíonn 'teicneolaíochtaí nuálacha eile' teicneolaíochtaí a bhaineann le fuinneamh nó leis an aeráid a bhfuil sé cruthaithe go bhféadfaidís rannchuidiú le dícharbónú córas tionsclaíoch nó fuinnimh agus spleáchais straitéiseacha a laghdú, ar teicneolaíochtaí fíornuálacha iad nach bhfuil ar fáil ar mhargadh na hEorpa faoi láthair agus atá forbartha a ndóthain chun tástáil a dhéanamh orthu i dtimpeallacht rialaithe, ach nach bhfuil leibhéal 8 na hullmhachta teicneolaí ar a laghad bainte amach acu;

(d) ciallaíonn 'tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta' saoráid tráchtála atá beartaithe nó cuspóir saoráide atá ann cheana a leathnú nó a athrú chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a mhonarú;

(e) ciallaíonn 'tionscadal straitéiseach glan-nialasachta' tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta, tionscadal stórála CO_2 nó tionscadal bonneagair iompair CO_2 atá lonnaithe san Aontas agus ar aithin Ballstát mar thionscadal straitéiseach glan-nialasachta é i gcomhréir le hAirteagail 10 agus 11;

(f) ciallaíonn 'próiseas deonaithe ceadanna' próiseas lena gcumhdaítear na ceadanna ábhartha uile chun tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta agus tionscadail straitéiseacha a thógáil, a leathnú, a athrú agus a oibriú, agus lena gcuimsítear gach iarratas agus nós imeachta ón dearbhú go bhfuil an t-iarratas iomlán go dtí an fógra faoin gcinneadh cuimsitheach. Maidir le stóráil gheolaíoch CO_2, tagraíonn an próiseas deonaithe ceadanna don phróiseas deonaithe ceadanna stórála, a bhaineann le próiseáil na gceadanna uile is gá le haghaidh na suiteálacha dromchla a iarrtar chun láithreán stórála a oibriú (cead tógála, údarú píopaí…) agus na n-údaruithe comhshaoil maidir le hinstealladh agus stóráil CO_2 arna cur i gcrích i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2009 maidir le stóráil gheolaíoch dé-ocsaíde carbóin agus lena leasaítear Treoir 85/337/CEE ón gComhairle, Treoracha 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE agus Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle;

(g) ciallaíonn 'cinneadh cuimsitheach' an cinneadh nó an tsraith cinntí a dhéanann údaráis de chuid na mBallstát lena gcinntear cé acu atá nó nach bhfuil tionscnóir tionscadail údaraithe chun tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a chur chun feidhme, gan dochar d'aon chinneadh a dhéanfar i gcomhthéacs nós imeachta achomhairc;

(h) ciallaíonn 'tionscnóir tionscadail' aon ghnóthas nó aon chuibhreannas gnóthas a bhfuil tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta nó tionscadal straitéiseach glan-nialasachta á fhorbairt aige;

(i) ciallaíonn 'deis thrialach rialála teicneolaíochta glan-nialasachta' scéim lena gcuirtear ar a gcumas do ghnóthais teicneolaíochtaí nuálacha glan-nialasachta agus teicneolaíochtaí nuálacha eile a thástáil i bhfíorthimpeallacht rialaithe, faoi phlean sonrach, a ndéanann údarás inniúil í a fhorbairt agus a fhaire;

(j) ciallaíonn 'leibhéal na hullmhachta teicneolaí' modh chun meastachán a dhéanamh ar aibíocht teicneolaíochtaí, de réir an aicmithe a úsáideann an Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta Fuinnimh;

(k) ciallaíonn 'údaráis lena mbaineann' na húdaráis a bhfuil baint acu, faoin dlí náisiúnta, le ceadanna a eisiúint mar chuid den phróiseas deonaithe ceadanna, mar a shonraítear i litir (f) é;

(l) ciallaíonn ‘nós imeachta soláthair phoiblí’ aon cheann díobh seo a leanas:

(i) aon chineál nós imeachta dámhachtana a chumhdaítear le Treoir 2014/24/AE maidir le conradh poiblí a thabhairt i gcrích nó le Treoir 2014/25/AE maidir le conradh soláthair, oibreacha agus seirbhíse a thabhairt i gcrích;

(ii) nós imeachta maidir le hoibreacha nó lamháltas seirbhíse a dhámhachtain a chumhdaítear le Treoir 2014/23/AE;

(m) ciallaíonn ‘údarás conarthach’, i gcomhthéacs nósanna imeachta soláthair phoiblí, údarás conarthach mar a shainmhínítear in Airteagal 6 de Threoir 2014/23/AE, Airteagal 2(1), pointe (1) de Threoir 2014/24/AE agus Airteagal 3 de Threoir 2014/25/AE é;

(n) ciallaíonn ‘eintiteas conarthach’, i gcomhthéacs nósanna imeachta soláthair phoiblí, eintiteas conarthach mar a shainmhínítear in Airteagal 7 de Threoir 2014/23/AE agus Airteagal 4 de Threoir 2014/25/AE é;

(o) ciallaíonn ‘conradh’, i gcomhthéacs nósanna imeachta soláthair phoiblí, conradh poiblí mar a shainmhínítear in Airteagal 2(1), pointe (5) de Threoir 2014/24/AE é, ‘conarthaí’ mar a shainmhínítear sa téarma ‘conarthaí soláthair, oibreacha agus seirbhíse’ é, mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (1), de Threoir 2014/25/AE é, agus ‘lamháltais’ mar a shainmhínítear in Airteagal 5, pointe (1), de Threoir 2014/23/AE é;

(p) ciallaíonn ‘ceant’ sásra do nósanna imeachta iomaíocha tairisceana chun tacú le táirgeadh nó tomhaltas fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite, nach dtagann faoi Threoracha 2014/23/AE, 2014/24/AE, 2014/25/AE agus 2009/81/CE;

(q) ciallaíonn ‘acmhainneacht insteallta CO_2’ an méid bliantúil CO_2 is féidir a instealladh i láithreán stórála geolaíoch oibríochtúil, a cheadaítear faoi Threoir 2009/31/CE, chun astaíochtaí a laghdú nó chun aistrithe dé-ocsaíde carbóin a mhéadú, go háirithe ó shuiteálacha tionsclaíocha mórscála agus a thomhaistear i dtonaí in aghaidh na bliana;

(r) ciallaíonn 'comhtháthú earnáil an fhuinnimh' réitigh chun an córas fuinnimh ina iomláine a phleanáil agus a oibriú, ar fud iompróirí fuinnimh, bonneagair agus earnálacha tomhaltais éagsúla, trí naisc níos láidre a chruthú eatarthu chun seirbhísí fuinnimh atá bunaithe ar fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, iontaofa agus tíosach ar acmhainní a sholáthar, ar an gcostas is lú is féidir don tsochaí agus don chomhshaol;

(s) ciallaíonn 'acmhainneacht mhonaraíochta' méid iomlán acmhainneacht táirgeachta na dteicneolaíochtaí glan-nialasachta a tháirgtear i dtionscadal monaraíochta. Mura dtáirgeann an tionscadal monaraíochta táirgí deiridh ach go dtáirgeann sé comhpháirteanna sonracha nó innealra sonrach a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh, tagraíonn an acmhainneacht monaraíochta d'acmhainneacht táirgeachta an táirge deiridh a ndéanfaí as na comhpháirteanna nó as an innealra sonrach sin.

Caibidil Ia

Teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta

Airteagal 3b

Liosta teicneolaíochtaí glan-nialasachta

1. Seo a leanas na teicneolaíochtaí glan-nialasachta a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo:

   (a) teicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite;

   (b) teicneolaíochtaí stórála leictreachais agus teasa;

   (c) teaschaidéil;

   (d) teicneolaíochtaí eangaí leictreachais

   (e) teicneolaíochtaí breoslaí in-athnuaite de thionscnamh neamh-bhitheolaíoch;

   (f) teicneolaíochtaí breoslaí malartacha inbhuanaithe;

   (g) teicneolaíochtaí hidrigine lena n-áirítear leictrealóirí agus breosla-chealla;

   (i) teicneolaíochtaí núicléacha;

(j) teicneolaíochtaí iompair CO_2 agus teicneolaíochtaí gabhála, úsáide agus stórála carbóin;

(k) teicneolaíochtaí éifeachtúlachta fuinnimh a bhaineann le córais fuinnimh;

(l) réitigh bith-theicneolaíochta aeráide agus fuinnimh, lena n-áirítear réitigh bunábhair bhithbhunaithe;

(p) teicneolaíochtaí claochlaitheacha tionsclaíocha le haghaidh an dhícharbónaithe nach gcumhdaítear leis na catagóirí roimhe seo.

Airteagal 3b

Liosta teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta

1. Seo a leanas liosta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta a thagann faoi raon feidhme an Ghnímh seo:

(a) teicneolaíochtaí fótavoltacha gréine, leictreacha teirmeacha gréine agus teirmeacha gréine;

(b) teicneolaíochtaí gaoithe ar tír agus teicneolaíochtaí in-athnuaite amach ón gcósta;

(c) teicneolaíochtaí ceallraí agus stórála;

(d) teaschaidéil agus teicneolaíochtaí fuinnimh gheoiteirmigh;

(e) teicneolaíochtaí hidrigine lena n-áirítear leictrealóirí agus breosla-chealla;

(f) teicneolaíochtaí inbhuanaithe bithgháis agus bithmheatáin;

(g) teicneolaíochtaí gabhála agus stórála carbóin (CCS);

(h) teicneolaíochtaí eangaí leictreachais;

(i) teicneolaíochtaí fuinnimh eamhnaithe núicléach, lena n-áirítear teicneolaíochtaí thimthriall an bhreosla núicléach;

(j) teicneolaíochtaí breoslaí malartacha inbhuanaithe.

2. Tá an liosta i mír 1 gan dochar don cheart atá ag Ballstát rogha a dhéanamh idir foinsí éagsúla fuinnimh agus struchtúr ginearálta a sholáthair fuinnimh a chinneadh.

3. Tá an liosta i mír 1 gan dochar do leithdháileadh chistiú an Aontais, go háirithe maidir le critéir incháilitheachta nó dámhachtana, arna nglacadh i gcomhréir leis na nósanna imeachta iomchuí, nó maidir le tacaíocht ón Aontas tríd an mBanc Eorpach Infheistíochta.

Caibidil II
Coinníollacha cumasúcháin do mhonarú teicneolaíochtaí glan-nialasachta

ROINN I
PRÓISIS RIARACHÁIN AGUS DEONAITHE CEADANNA A CHUÍCHÓIRIÚ

Airteagal 4

Pointe teagmhála aonair

1. Faoi …[9 mí tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], ainmneoidh na Ballstáit pointe teagmhála amháin nó níos mó ar leibhéil ábhartha riaracháin na mBallstát. Beidh an pointe teagmhála ainmnithe freagrach as an bpróiseas deonaithe ceadanna a cheadú agus a chomhordú le haghaidh tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta lena n-áirítear tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachtaagus as faisnéis a sholáthar maidir leis an bpróiseas riaracháin a chuíchóiriú i gcomhréir le hAirteagal 5, lena n-áirítear faisnéis maidir le cathain a mheastar iarratas a bheith iomlán i gcomhréir le hAirteagal 6(2a) agus 6(6).

1a. I gcás ina mbeidh níos mó ná pointe teagmhála ainmnithe amháin, cuirfidh na Ballstáit uirlisí ar fáil chun cuidiú le tionscnóirí tionscadail an pointe teagmhála ainmnithe iomchuí a shainaithint ar an leathanach gréasáin ar líne arna chur ar bun i gcomhréir le hAirteagal 5.

2. Is é an pointe teagmhála ainmnithe an t-aon phointe teagmhála sa phróiseas deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta, lena n-áirítear tionscadal straitéiseach glan-nialasachta. Tabharfaidh an pointe teagmhála ainmnithe fógra don tionscnóir tionscadail maidir le toradh an chinnidh chuimsithigh.

3. Féadfar freagrachtaí an phointe teagmhála ainmnithe nó na cúraimí a bhaineann leis a tharmligean chuig údarás eile, le haghaidh tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta, lena n-áirítear tionscadal straitéiseach glan-nialasachta, ar na coinníollacha seo a leanas:

(a) tabharfaidh an pointe teagmhála ainmnithe fógra don tionscnóir tionscadail faoin tarmligean sin;

(b) beidh pointe teagmhála amháin freagrach as gach ceann de na tionscadail faoi seach;

(c) déanfaidh pointe teagmhála amháin cur isteach na ndoiciméad agus na faisnéise ábhartha ar fad a chomhordú;

(d) cuirfidh an pointe teagmhála aonair faisnéis ar fáil maidir leis an doiciméadacht ábhartha a theastaíonn le haghaidh an iarratais a cheanglaítear sa phróiseas deonaithe ceadanna.

4. Ceadófar do thionscnóirí tionscadail aon doiciméad atá ábhartha maidir leis an bpróiseas deonaithe ceadanna a chur isteach i bhfoirm leictreonach.

5. Áiritheoidh na húdaráis inniúla go gcuirfear san áireamh aon staidéir ábhartha a dhéantar nó aon cheadanna nó údaruithe ábhartha a eisítear le haghaidh tionscadal ar leith agus nach mbeidh gá le staidéir, ceadanna ná údaruithe dúbailte, mura gceanglaítear a mhalairt faoin dlí náisiúnta nó faoi dhlí an Aontais.

6. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh rochtain éasca ag iarratasóirí ar fhaisnéis maidir le nósanna imeachta chun díospóidí a bhaineann leis an bpróiseas deonaithe ceadanna a réiteach, lena n-áirítear, i gcás inarb infheidhme, sásraí malartacha um réiteach díospóidí, má dhéantar foráil do nósanna imeachta mar sin sa dlí náisiúnta.

7. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh dóthain baill cháilithe foirne agus na hacmhainní leordhóthanacha airgeadais, teicniúla agus teicneolaíochta is gá ag an bpointe teagmhála ainmnithe chun a chúraimí faoin Rialachán seo a chomhlíonadh go héifeachtach.

8. Déanfaidh an tArdán dá dtagraítear in Airteagail 28 agus 29 plé tréimhsiúil ar chur chun feidhme na Roinne seo agus Airteagail 12 agus 13 agus comhroinnfidh sé dea-chleachtais maidir le pointí teagmhála ainmnithe a ordú.

9. Déanfaidh na húdaráis inniúla náisiúnta na ceanglais agus an méid faisnéise a iarrfar ar thionscnóir tionscadail a shonrú agus a chur ar fáil don phointe teagmhála ainmnithe sula gcuirfear tús leis an bpróiseas deonaithe ceadanna.

Airteagal 5

Rochtain ar fhaisnéis ar líne

Soláthróidh na Ballstáit rochtain ar an bhfaisnéis seo a leanas faoi phróisis atá ábhartha maidir le tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta, lena n-áirítear tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, ar líne agus ar bhealach láraithe inrochtana:

(-a) na pointí teagmhála ainmnithe dá dtagraítear in Airteagal 4, mír 1;

(a) an próiseas deonaithe ceadanna, lena n-áirítear faisnéis maidir le réiteach díospóidí;

(b) seirbhísí maoiniúcháin agus infheistíochta;

(c) deiseanna cistiúcháin ar leibhéal an Aontais nó ar leibhéal na mBallstát;

(d) seirbhísí tacaíochta gnó, lena n-áirítear dearbhú cánach corparáide, dlíthe cánach áitiúla, dlí an tsaothair, ach gan bheith teoranta dóibh sin.

Airteagal 6

Fad tréimhse an phróisis deonaithe ceadanna

1. Ní bheidh an próiseas deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta níos faide ná aon cheann de na teorainneacha ama seo a leanas:

(a) 12 mhí i gcás tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a thógáil nó a leathnú ar lú a n-acmhainneacht bhliantúil mhonaraíochta ná 1 GW;

(b) 18 mí i gcás tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a thógáil nó a leathnú arb é 1 GW nó níos mó a n-acmhainneacht bhliantúil mhonaraíochta.

2. I gcás tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta nach ndéantar a n-acmhainneacht bhliantúil mhonaraíochta a thomhas in GW, ní bheidh an próiseas deonaithe ceadanna níos faide ná teorainn ama 18 mí.

2a. I gcás ina gceanglaítear measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Threoir 2011/92/AE, ní áireofar céimeanna an mheasúnaithe dá dtagraítear in Airteagal 1 (2)(g) (i) den Treoir sin le linn an phróisis deonaithe ceadanna dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2.

4. I gcásanna eisceachtúla, nuair is gá sin de bharr chineál, chastacht, shuíomh nó mhéid an tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta nó an tionscadail straitéisigh glan-nialasachta atá beartaithe, féadfaidh Ballstát síneadh 3 mhí ar a mhéad a chur, aon uair amháin, leis na teorainneacha ama dá dtagraítear in Airteagail 6(1), 6(2), 13(1) agus 13(2) sula rachaidh siad in éag agus ar bhonn cás ar chás.

I gcás ina measfaidh Ballstát go bhfuil rioscaí eisceachtúla ag baint leis an tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta nó an tionscadail straitéisigh glan-nialasachta atá beartaithe do shláinte agus sábháilteacht oibrithe nó an phobail i gcoitinne, agus i gcás ina mbeidh gá le ham breise chun a shuí go bhfuil bearta curtha i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí is féidir a shainaithint, féadfaidh sé síneadh 6 mhí eile a chur leis na teorainneacha ama sin, sula rachaidh siad in éag agus ar bhonn cás ar chás.

5. I gceachtar cás, cuirfidh an pointe teagmhála ainmnithe an tionscnóir tionscadail ar an eolas faoi na cúiseanna leis an síneadh agus faoin dáta a bhfuil coinne leis an gcinneadh cuimsitheach i scríbhinn.

5a Tabharfaidh an pointe teagmhála ainmnithe dá dtagraítear in Airteagal 4(1) fógra don tionscnóir tionscadail nuair atá an tuarascáil faoin measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol dá dtagraítear in Airteagal 5(1) de Threoir 2011/92/AE dlite, agus aird á tabhairt ar eagrú an phróisis deonaithe ceadanna sa Bhallstát ábhartha agus ar an ngá atá le dóthain ama a thabhairt chun measúnú a dhéanamh ar an tuarascáil. An tréimhse ón dáta ar a bhfuil an tuarascáil faoin tionchar ar an gcomhshaol dlite go dtí go gcuirfear an tuarascáil sin isteach, ní áireofar í le linn thréimhse an phróisis deonaithe ceadanna dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2.

I gcás inarb é an toradh a bheidh ar an gcomhairliúchán de réir Airteagal 1(2)(g)(ii) de Threoir 2011/92/AE gur gá an tuarascáil faoin measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a fhorlíonadh le faisnéis bhreise, féadfaidh an pointe teagmhála ainmnithe dá dtagraítear in Airteagal 4(1) an deis a thabhairt don tionscnóir faisnéis bhreise a chur isteach. I gcás mar sin, tabharfaidh an pointe teagmhála ainmnithe fógra don tionscnóir tionscadail nuair atá an fhaisnéis bhreise le híoc, a bheidh laistigh de 30 lá ar a laghad tar éis an fhógra. An tréimhse ón dáta ar a bhfuil an tionchar ar na faisnéise breise dlite go dtí go gcuirfear an fhaisnéis sin isteach, ní áireofar í le linn thréimhse an phróisis deonaithe ceadanna dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2.

6. Tráth nach déanaí ná 45 lá i ndiaidh iarratas ar dheonú ceada a fháil, dearbhóidh an pointe teagmhála ainmnithe dá dtagraítear in Airteagal 4(1) go bhfuil an t- iarratas iomlán nó, murar sheol an tionscnóir tionscadail an fhaisnéis uile is gá chun an t-iarratas a phróiseáil, iarrfaidh sé ar an tionscnóir tionscadail iarratas iomlán a chur isteach gan moill mhíchuí. Is é an dáta a dhearbhóidh an t-údarás inniúil náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 4(1) iomláine an iarratais ón bpointe teagmhála ainmnithe tús an phróisis deonaithe ceadanna le haghaidh an iarratais áirithe sin.

7. Tráth nach déanaí ná 2 mhí tar éis dháta an dearbhaithe, déanfaidh an pointe teagmhála ainmnithe, i ndlúthchomhar leis na húdaráis eile lena mbaineann, sceideal mionsonraithe a tharraingt suas le haghaidh an phróisis deonaithe ceadanna.

8. Ní dochar na teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagail 6 agus 13 d'oibleagáidí a eascraíonn as dlí an Aontais agus as an dlí idirnáisiúnta, agus ní dochar iad do nósanna imeachta achomhairc riaracháin ná leigheasanna breithiúnacha os comhair cúirte nó binse.

9. Na teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagail 6 agus 13 d'aon cheann de na nósanna imeachta deonaithe ceadanna, ní dochar iad d'aon teorainn ama níos giorra arna leagan síos ag na Ballstáit.

Airteagal 7

Measúnuithe agus údaruithe comhshaoil

1. I gcás ina bhfuil gá le measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Threoir 2011/92/AE, féadfaidh an tionscnóir tuairim a iarraidh, sula gcuirfear an t-iarratas isteach, ar an bpointe teagmhála ainmnithe maidir le raon feidhme agus leibhéal mionsonraithe na faisnéise atá le háireamh sa tuarascáil maidir leis an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Airteagal 5(1) den Treoir sin. Áiritheoidh an pointe teagmhála ainmnithe go n-eiseofar an tuairim dá dtagraítear sa chéad fhomhír a luaithe is féidir agus laistigh de thréimhse ama nach faide ná 45 lá ón dáta a chuir an tionscnóir tionscadail a iarraidh isteach.

2. I gcás ina n-eascraíonn an oibleagáid measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí ar an gcomhshaol go comhuaineach as Treoir 2011/92/AE, Treoir 92/43/CEE, Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2000/60/CE, Treoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2008/98/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2010/75/AE nó Treoir 2012/18/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [nó an Rialachán maidir le hAthchóiriú an Dúlra COM (2022) 304 final], áiritheoidh an Ballstát go gcuirfear nós imeachta comhordaithe i bhfeidhm lena gcomhlíonfar ceanglais na reachtaíochta sin de chuid an Aontais.

   Faoin nós imeachta comhordaithe dá dtagraítear sa chéad fhomhír, comhordóidh údarás inniúil náisiúnta na measúnuithe aonair éagsúla ar thionchar comhshaoil tionscadail ar leith a cheanglaítear le reachtaíocht infheidhme an Aontais.

   Faoin nós imeachta comhpháirteach dá dtagraítear sa chéad fhomhír, déanfaidh údarás inniúil náisiúnta foráil maidir le measúnú aonair ar thionchar comhshaoil tionscadail ar leith a cheanglaítear le reachtaíocht infheidhme an Aontais.

3. Áiritheoidh an Ballstát go n-eiseofar conclúid réasúnaithe dá dtagraítear in Airteagal 1(2), pointe (g)(iv) de Threoir 2011/92/AE maidir leis an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol laistigh de 3 mhí tar éis dóibh an fhaisnéis uile is gá a bailíodh de bhun Airteagail 5, 6 agus 7 den Treoir sin a fháil agus na comhairliúcháin dá dtagraítear in Airteagail 6 agus 7 den Treoir sin a thabhairt i gcrích.

4. Na tréimhsí ama chun dul i gcomhairle leis an bpobal lena mbaineann dá dtagraítear in Airteagal 1(2)(e) de Threoir 2011/92/AE agus leis na húdaráis dá dtagraítear in Airteagal 6(1) den Treoir sin maidir leis an tuarascáil ar an gcomhshaol dá dtagraítear in Airteagal 5(1) den Treoir sin, ní bheidh siad níos faide ná 90 lá.

Airteagal 8

Pleanáil

1. Molfaidh na Ballstáit do na húdaráis náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla atá freagrach as pleananna a ullmhú, lena n-áirítear criosú, pleananna spásúlachta agus pleananna úsáide talún, forálacha a áireamh sna pleananna sin, i gcás inarb iomchuí, maidir le tionscadail monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a fhorbairt, lena n-áirítear tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta agus an bonneagar uile is gá.

2. I gcás ina n-áireofar i bpleananna forálacha maidir le forbairt tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta, lena n-áirítear tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, agus atá faoi réir measúnaithe de bhun Threoir 2001/42/CE agus de bhun Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE, déanfar na measúnuithe sin a chuíchóiriú. I gcás inarb ábhartha, tabharfar aghaidh freisin sa mheasúnú cuíchóirithe sin ar an tionchar ar na dobharlaigh uile a bhféadfaí tionchar a imirt orthu agus fíorófar an bhféadfaidh an plean cosc a chur ar dhobharlach na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagal 4 de Threoir 2000/60/CE a chomhlíonadh, chun stádas maith nó acmhainneacht mhaith a bhaint amach agus ionas nach rachadh an stádas nó an acmhainneacht in olcas. I gcás ina gceanglaítear ar na Ballstáit ábhartha measúnú a dhéanamh ar thionchair na ngníomhaíochtaí a dhéantar cheana agus a dhéanfar ann amach anseo ar an muirthimpeallacht, lena n-áirítear idirghníomhaíochtaí ar muir agus ar tír, dá dtagraítear in Airteagal 4 de Threoir 2014/89/AE, cumhdófar na tionchair sin leis an measúnú cuíchóirithe freisin.

Airteagal 8a

Dlúslimistéir Ghlan-Nialasachta a bhunú

1. Féadfaidh na Ballstáit pleananna a ghlacadh lena n-ainmnítear réimsí sonracha chun dlús a chur le tionscadail monaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta, lena n-áirítear tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta nó braislí díobh sin, chun teicneolaíochtaí nuálacha glan-nialasachta a thástáil, chun próisis deonaithe ceadanna a éascú agus, i gcás inarb ábhartha, chun deiseanna eacnamaíocha a fhorbairt agus freagrachtaí a chomhroinnt.

2. Sna pleananna sin:

(a) déanfar raon feidhme geografach soiléir a shainiú leo do na Dlúslimistéir Ghlan-Nialasachta;

(b) déanfar láithreáin Natura 2000 agus limistéir arna n-ainmniú faoi scéimeanna cosanta náisiúnta le haghaidh chaomhnú an dúlra agus na bithéagsúlachta agus bealaí imirce sainaitheanta éan agus mamach muirí a eisiamh;

(c) beidh siad faoi réir measúnú comhshaoil de bhun Threoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus, i gcás inarb infheidhme, faoi réir measúnú comhshaoil de bhun Airteagal 6(3) de Threoir 92/43/CEE. Tá an fhoráil seo gan dochar do chomhlíontacht tionscadal aonair le reachtaíocht chomhshaoil an Aontais is infheidhme;

(d) déanfar sineirgí le hainmniú dlúslimistéar foinsí fuinnimh in-athnuaite RED3 a áirithiú leo.

3. Féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir leis an mbonneagar is gá sna Dlúslimistéir Ghlan-Nialasachta chun tionscadail ghlan-nialasacha a fhorbairt. D'fhéadfadh bonneagar fisiceach, digiteach nó leictreachais a bheith i gceist leis sin, ach níl sé teoranta don mhéid sin.

Airteagal 8b

Ceadanna faoi Dhlúslimistéir Ghlan-Nialasachta

1. Beidh feidhm ag na forálacha dá bhforáiltear i ranna 1 agus 2 maidir le tionscadail aonair i nDlúslimistéir Ghlan-Nialasachta.

2. Nuair a bheidh an tuairim á heisiúint aige faoin Airteagal 7(1), agus d'fhonn dúbláil na measúnuithe a sheachaint, cuirfidh an pointe teagmhála ainmnithe torthaí na measúnuithe arna ndéanamh faoi Airteagal 8a, pointe 2(c) san áireamh.

3. Féadfaidh an pointe teagmhála aonair teimpléid a chruthú lena léirítear na ceadanna sonracha a bhfuil gá leo le haghaidh na dtionscadal sna Dlúslimistéir Ghlan-Nialasachta agus chun iad a chur faoi bhráid na n-údarás inniúil. Féadfar na teimpléid a roinnt ar an Ardán um Ghlan-Nialasacht na hEorpa.

Airteagal 9

Infheidhmeacht Choinbhinsiúin UNECE

1. Tá na forálacha a leagtar amach sa Rialachán seo gan dochar do na hoibleagáidí faoi Airteagail 6 agus 7 de Choinbhinsiún Choimisiún Eacnamaíochta na Náisiún Aontaithe don Eoraip (UNECE) maidir le Rochtain ar Fhaisnéis, Rannpháirtíocht Phoiblí i gCinnteoireacht agus Rochtain ar Cheartas i gCúrsaí Comhshaoil, arna shíniú in Aarhus an 25 Meitheamh 1998, agus faoi Choinbhinsiún UNECE maidir le Measúnacht Tionchair Timpeallachta i gComhthéacs Trasteorann, arna shíniú in Espoo an 25 Feabhra 1991, agus a Phrótacal maidir le Measúnú Straitéiseach Comhshaoil, a síníodh i gCív an 21 Bealtaine 2003.

2. Déanfar gach cinneadh a ghlacfar de bhun na Roinne seo agus Airteagail 12 agus 13 a chur ar fáil go poiblí.

ROINN II

TIONSCADAIL STRAITÉISEACHA GHLAN-NIALASACHTA

Airteagal 9a

Tagarmharc

Tacóidh an Coimisiún agus na Ballstáit le Tionscadail Straitéiseacha i gcomhréir leis an Roinn seo chun a áirithiú, faoi 2030, maidir le hacmhainneacht mhonaraíochta na dteicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta san Aontas a liostaítear in Airteagal 3b, go mbeidh sí, faoi 2030, ag teannadh le tagarmharc mar atá 40 % ar a laghad de riachtanais cur chun feidhme bhliantúla an Aontais le haghaidh na dteicneolaíochtaí comhfhreagracha is gá chun spriocanna 2030 aeráide agus fuinnimh an Aontais a bhaint amach, nó go mbainfidh sí an tagarmharc sin amach.

Airteagal 10

Critéir roghnúcháin

1. Maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a chomhfhreagraíonn do theicneolaíocht a liostaítear in Airteagal 3b, agus atá lonnaithe san Aontas a rannchuidíonn le baint amach na gcuspóirí agus a chomhlíonann ceann amháin ar a laghad de na critéir seo a leanas, déanfaidh na Ballstáit iad a aithint mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta.

(a) rannchuidíonn an tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta le hathléimneacht theicneolaíoch agus thionsclaíoch theicneolaíochtaí glan-nialasachta an Aontais trí acmhainneacht mhonaraíochta comhpháirte nó deighleoige a mhéadú i slabhra breisluacha na teicneolaíochtaí glan-nialasachta ar a bhfuil an tAontas ag brath go mór ar allmhairí a thagann ó thríú tír aonair;

(b) tá tionchar dearfach soiléir ag an tionscadal monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta ar shlabhra soláthair thionscal glan-nialasachta an Aontais nó ar earnálacha iartheachtacha an Aontais, le héifeachtaí iarmharta i mBallstáit eile lasmuigh den tionscnóir tionscadail agus na Ballstáit lena mbaineann, agus ag an am céanna a rannchuidíonn le hiomaíochas, spriocanna aeráide agus fuinnimh an Aontais agus cruthú post ardcháilíochta shlabhra soláthair thionscal glan-nialasachta an Aontais, de réir ceann amháin ar a laghad de na critéir seo a leanas:

(i) cuireann sé go mór le hacmhainneacht mhonaraíochta san Aontas le haghaidh na teicneolaíochta glan-nialasachta lena mbaineann a rannchuidíonn le gnóthú an chuspóra a leagtar amach in Airteagal 9a;

(ii) monaraíonn sé teicneolaíochtaí lena ngabhann inbhuanaitheacht comhshaoil agus feidhmíocht fheabhsaithe;

agus de réir ceann amháin ar a laghad de na critéir seo a leanas:

(iii) cuireann sé bearta i bhfeidhm chun lucht saothair is gá le haghaidh teicneolaíochtaí glan-nialasachta a mhealladh, a uas-sciliú nó a athsciliú, lena n-áirítear trí phrintíseachtaí, i ndlúthchomhar leis na comhpháirtithe sóisialta;

(iv) úsáideann sé cleachtais mhonaraíochta chuimsitheacha ísealcharbóin agus chiorclacha, lena n-áirítear mar shampla aisghabháil teasa iarmharaigh, luachshocrú taobhshrutha agus éifeachtúlacht an uisce;

2. Aithneoidh na Ballstáit tionscadail stórála CO_2 a chomhlíonann na critéir charnacha seo a leanas mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta:

(a) tá an láithreán stórála CO_2 lonnaithe i gcríoch an Aontais, ina limistéir eacnamaíocha eisiacha nó ar a scairbh ilchríochach de réir bhrí Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Dlí na Farraige;

(b) rannchuidíonn an tionscadal stórála CO_2 le baint amach an chuspóra a leagtar amach in Airteagal 16;

(c) tá iarratas ar chead déanta ag an tionscadal stórála CO_2 chun CO_2 a stóráil go geolaíoch, agus go slán, buan, i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE.

2a. Maidir le tionscadail gabhála CO_2 agus tionscadail bonneagair iompair CO_2 lena n-éascaítear naisc suiteálacha a ghabhann CO_2 le láithreáin stórála CO_2 a aithnítear mar thionscadail straitéiseacha glan-nialasachta de réir mhír 2, measfar gur tionscadail straitéiseacha glan-nialasachta iad freisin.

2b. Cuirfidh an Coimisiún faisnéis ghinearálta, sonraí agus treoir ar fáil chun measúnú a dhéanamh ar na critéir i míreanna 1 agus 2.

3. Maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a chomhfhreagraíonn do theicneolaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3(1), pointe (aa), atá lonnaithe i 'réigiúin bheagfhorbartha agus trasdula' agus i gCríocha an Chiste um Aistriú Cóir agus atá incháilithe do chistiú faoi rialacha an bheartais comhtháthaithe, nuair a bheidh an nós imeachta dámhachtana críochnaithe, aithneoidh na Ballstáit iad mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta faoi Airteagal 11(3) arna iarraidh sin i scríbhinn don tionscnóir tionscadail gan é a bheith ar an tionscnóir tionscadail iarratas foirmiúil a chur isteach faoi Airteagal 11(2).

4. Maidir le tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta atá lonnaithe san Aontas agus a rannchuidíonn le baint amach na gcuspóirí ginearálta a leagtar amach in Airteagal 1(1) agus a thairbhíonn den Chiste don Nuálaíocht, nó atá ina chuid de Thionscadail Thábhachtacha ar mhaithe le Leas na hEorpa i gCoitinne, den Chomhpháirtíocht Eorpach um Ghleannta Hidrigine, nó den Bhanc Hidrigine, i gcás ina dtacaíonn na cistí le hinfheistíocht in acmhainneachtaí monaraíochta a chomhfhreagraíonn do theicneolaíocht mar a shainmhínítear in Airteagal 3(1), pointe (aa), aithneoidh na Ballstáit iad mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta faoi Airteagal 11(3) arna iarraidh sin don tionscnóir tionscadail gan é a bheith ar an tionscnóir tionscadail iarratas foirmiúil a chur isteach faoi Airteagal 11(2).

5. I gcás ina rannchuidíonn tionscadal straitéiseach glan-nialasachta le slabhra breisluacha le haghaidh teicneolaíocht nach nglacann Ballstát léi mar chuid de struchtúr ginearálta a sholáthair fuinnimh, féadfaidh an Ballstát diúltú stádas an tionscadail a dheonú.

Airteagal 11

Feidhmiú agus údarú

1. Maidir le hiarratais ar aitheantas mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, cuirfidh an tionscnóir tionscadail faoi bhráid an Bhallstáit ábhartha iad.

2. Beidh na nithe seo a leanas go léir san iarratas dá dtagraítear i mír 1:

(a) fianaise ábhartha a bhaineann le comhlíonadh na gcritéar a leagtar síos in Airteagal 10(1) nó (2);

(b) plean gnó ina ndéantar measúnú ar inmharthanacht airgeadais an tionscadail i gcomhréir leis an gcuspóir poist ardcháilíochta a chruthú;

(c) an chéad mheastachán ar amchlár le haghaidh an tionscadail, chun a mheas cathain a bheadh an tionscadal in ann rannchuidiú le tagarmharc acmhainneachta monaraíochta an Aontais in Airteagal 9a nó le cuspóir ar leibhéal an Aontais maidir le hacmhainneacht insteallta CO_2 in Airteagal 16.

2a. Soláthróidh an Coimisiún foirm réamhshocraithe chun na hiarratais dá dtagraítear i mír 1 a thíolacadh.

3. Déanfaidh na Ballstáit measúnú ar an iarratas dá dtagraítear i mír 1 le próiseas cothrom trédhearcach laistigh de mhí amháin ón iarratas iomlán a fháil. Mura bhfuil an fhaisnéis ábhartha agus iomlán uile is gá chun iarratas a phróiseáil seolta ag an tionscnóir tionscadail, iarrfaidh an Ballstát, aon uair amháin, go gcuirfidh an tionscnóir tionscadail faisnéis chomhlántach isteach gan moill mhíchuí, chun go mbeidh iarratas iomlán ann. Is é an dáta a admhófar iomláine na haighneachta tús an phróisis measúnaithe.

3a. Mura ndéantar aon chinneadh laistigh den tréimhse ama i mír 3, féadfaidh an tionscnóir tionscadail fógra a thabhairt don Ardán um ghlan-nialasacht na hEorpa agus iarrfaidh an Coimisiún ar an mBallstát sprioc-am nuashonraithe a sholáthar don tionscnóir tionscadail gan moill mhíchuí. Sonróidh an Ballstát ansin an tréimhse ama a dhéanfar cinneadh aitheantas a thabhairt don tionscadal mar thionscadal straitéiseach.

4. Féadfaidh an Coimisiún a thuairim a thabhairt ar na tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta arna bhformheas. I gcás ina ndiúltóidh Ballstát don iarratas, beidh sé de cheart ag an iarratasóir an t-iarratas a chur faoi bhráid an Choimisiúin, agus déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an iarratas laistigh de 20 lá oibre. Tá measúnú an Choimisiúin gan dochar do chinneadh an Bhallstáit.

5. I gcás ina ndeimhneoidh an Coimisiún diúltú an Bhallstáit don iarratas tar éis dó measúnú a dhéanamh i gcomhréir le mír 4, tabharfaidh sé fógra faoina chonclúid don iarratasóir i bhfoirm litreach. I gcás nach mbeidh an Coimisiún ag teacht leis an mBallstát ar a mheasúnú, pléifidh an tArdán um ghlan-nialasacht na hEorpa a bhunaítear in Airteagal 28 an tionscadal atá i gceist.

6. I gcás ina gcinnfidh an Coimisiún nó Ballstát go ndearnadh athruithe substaintiúla ar thionscadal straitéiseach glan-nialasachta nó nach gcomhlíonann sé a thuilleadh na critéir a leagtar amach in Airteagal 10(1) nó 10(3), nó i gcás ina raibh a aitheantas bunaithe ar iarratas ina raibh faisnéis mhícheart, cuirfidh sé an tionscnóir tionscadail lena mbaineann ar an eolas faoin méid sin. Tar éis éisteacht leis an tionscnóir tionscadail, féadfaidh an Ballstát an cinneadh lena ndeonaítear stádas tionscadail straitéisigh glan-nialasachta do thionscadal a aisghairm.

7. Tionscadail nach n-aithnítear a thuilleadh mar thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, caillfidh siad na cearta uile a bhaineann leis an stádas sin faoin Rialachán seo.

8. Déanfaidh an Coimisiún clárlann tionscadal straitéiseach glan-nialasachta a bheidh ar fáil go hoscailte a bhunú agus a choinneáil ar bun.

Airteagal 12

Stádas tosaíochta tionscadal straitéiseach glan-nialasachta

1. Áiritheoidh tionscnóirí tionscadail agus na húdaráis uile lena mbaineann i gcás tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta go gcaithfear leis na próisis sin ar an mbealach is gasta is féidir i gcomhréir le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta.

2. Gan dochar d’oibleagáidí dá bhforáiltear i ndlí an Aontais, i gcás ina ndeonófar stádas tionscadail straitéisigh glan-nialasachta do thionscadal, deonóidh na Ballstáit an stádas lena mbaineann an tábhacht náisiúnta is airde is féidir do thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, i gcás inarb ann don stádas sin sa dlí náisiúnta, agus caithfear leo dá réir sin sna próisis deonaithe ceadanna, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann le measúnuithe comhshaoil agus má fhoráiltear amhlaidh sa dlí náisiúnta, leis an bpleanáil spásúlachta.

3. Measfar go rannchuidíonn tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta le slándáil an tsoláthair theicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta san Aontas agus, dá bhrí sin, gur chun leas an phobail iad. Maidir leis na tionchair ar an gcomhshaol a dtugtar aghaidh orthu in Airteagail 6(4) agus 16(1)I de Threoir 92/43/CEE, Airteagal 4(7) de Threoir 2000/60/CE agus Airteagal 9(1)(a) de Threoir 2009/147/CE [nó in Airteagail 4(8) agus 4(8a) den Rialachán maidir le hAthchóiriú an Dúlra] , measfar gur chun leas an phobail iad tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta san Aontas agus féadfar a mheas gur chun leas poiblí sáraitheach iad ar choinníoll go gcomhlíonfar na coinníollacha uile a leagtar amach sna gníomhartha sin.

4. Maidir le gach nós imeachta um réiteach díospóidí, dlíthíocht, achomharc agus leigheas breithiúnach a bhaineann le tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta os comhair aon chúirt, binse, painéal náisiúnta, lena n-áirítear idirghabháil nó eadráin, i gcás inarb ann dóibh sa dlí náisiúnta, caithfear leo mar ábhair phráinneacha, más rud é agus a mhéid a dhéantar foráil sa dlí náisiúnta a bhaineann leis an bpróiseas deonaithe ceadanna maidir leis na nósanna imeachta práinne sin agus ar choinníoll go n-urramófaí na cearta is infheidhme de ghnáth maidir le daoine aonair nó pobail áitiúla a chosaint. Glacfaidh tionscnóirí tionscadail tionscadal straitéiseach glan-nialasachta páirt i nós imeachta práinne den sórt sin, i gcás inarb infheidhme.

Airteagal 13

Fad an phróisis deonaithe ceadanna i gcás tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta

1. Ní bheidh an próiseas deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta níos faide ná aon cheann de na teorainneacha ama seo a leanas:

(a) 9 mí i gcás tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta a thógáil nó a leathnú ar lú a n-acmhainneacht mhonaraíochta bhliantúil ná 1 GW;

(b) 12 mhí i gcás tionscadail straitéiseacha glan-nialasachta a thógáil nó a leathnú arb é 1 GW nó níos mó a n-acmhainneacht mhonaraíochta bhliantúil;

(c) 18 mí le haghaidh na gceadanna uile is gá chun láithreán stórála a oibriú i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE.

2. I gcás tionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta nach ndéantar a n-acmhainneacht mhonaraíochta bhliantúil a thomhas in GW, ní bheidh an próiseas deonaithe ceadanna níos faide ná teorainn ama 12 mhí.

2a. I gcás ina gceanglaítear measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Threoir 2011/92/AE, ní áireofar céimeanna an mheasúnaithe dá dtagraítear in Airteagal 1 (2)(g) (i) den Treoir sin le linn an phróisis deonaithe ceadanna dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2.

Airteagal 14

Stádas tosaíochta tionscadal straitéiseach glan-nialasachta

1. Tabharfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit, i gcás inarb ábhartha, faoi ghníomhaíochtaí chun dlús a chur le hinfheistíochtaí príobháideacha i dtionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta agus chun na hinfheistíochtaí a phlódú isteach. Féadfar a áireamh ar na gníomhaíochtaí sin, gan dochar d’Airteagail 107 agus 108 CFAE, tacaíocht a sholáthar do thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta a bhfuil deacrachtaí acu maoiniú a fháil, mar aon leis an tacaíocht sin a chomhordú.

2. Féadfaidh na Ballstáit tacaíocht riaracháin a sholáthar do thionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta chun cur chun feidhme tapa, éifeachtach agus tráthúil na dtionscadal sin a éascú, lena n-áirítear tríd an méid seo a leanas a sholáthar:

(a) cúnamh chun comhlíonadh na n-oibleagáidí riaracháin agus tuairiscithe is infheidhme a áirithiú;

(b) cúnamh do thionscnóirí tionscadail chun an pobal a chur ar an eolas, chun glacadh an phobail leis an tionscadal a mhéadú.

Airteagal 15

Maoiniú a chomhordú

1. Pléifidh an tArdán um ghlan-nialasacht na hEorpa a bhunaítear in Airteagal 28 riachtanais airgeadais agus scrogaill i dtionscadail straitéiseacha ghlan-nialasachta, na cleachtais is fearr a d'fhéadfadh a bheith ann, go háirithe chun slabhraí soláthair trasteorann an Aontais a fhorbairt, go háirithe ar bhonn malartuithe rialta leis na comhghuaillíochtaí tionsclaíocha ábhartha.

2. Arna iarraidh sin do thionscnóir an tionscadail straitéisigh glan-nialasachta, pléifidh an tArdán um ghlan-nialasacht na hEorpa an bealach is féidir maoiniú a thionscadail a thabhairt i gcrích agus tabharfaidh sé comhairle faoin méid sin, agus an cistiú a fuarthas cheana á chur san áireamh agus na heilimintí seo a leanas ar a laghad á meas:

(a) foinsí maoiniúcháin príobháideacha breise;

(b) tacaíocht trí acmhainní ó Ghrúpa an Bhainc Eorpaigh Infheistíochta nó ó institiúidí idirnáisiúnta airgeadais eile lena n-áirítear an Banc Eorpach Athfhoirgníochta agus Forbartha;

(c) ionstraimí agus cláir de chuid na mBallstát atá ann cheana, lena n-áirítear ó bhainc náisiúnta le haghaidh spreagadh, institiúidí náisiúnta agus gníomhaireacht náisiúnta creidmheasa onnmhairiúcháin;

(d) cláir chistiúcháin agus mhaoiniúcháin ábhartha de chuid an Aontais.

Caibidil III

Acmhainneacht insteallta CO_2

Airteagal 16

Cuspóir ar leibhéal an Aontais: acmhainneacht insteallta CO_2

1. Bainfear acmhainneacht insteallta bhliantúil 50 milliún tona CO_2 ar a laghad amach faoi 2030, i láithreáin stórála atá lonnaithe i gcríoch an Aontais Eorpaigh, ina limistéir eacnamaíocha eisiacha nó ar a scairbh ilchríochach de réir bhrí Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Dlí na Farraige agus nach ndéanfar a chomhcheangal le gnóthú hidreacarbón faoi spreagadh.

2. Dearfar gach láithreán stórála sa chaoi go n-oibreoidh siad ar feadh 5 bliana ar a laghad agus urramóidh siad prionsabail na rochtana cothrom agus oscailte, a sholáthar dóibh ar bhealach trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheacha, mar a shainmhínítear i dTreoir 2009/31/CE iad.

Airteagal 17

Trédhearcacht sonraí maidir le hacmhainneacht stórála CO_2

1. Laistigh de 6 mhí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, déanfaidh na Ballstáit an méid seo a leanas:

   (a) Sonraí a chur ar fáil go poiblí maidir leis na limistéir uile ina bhféadfaí láithreáin stórála CO_2 a cheadú ar a gcríoch, lena n-áirítear uiscígh shalanda, gan dochar do cheanglais maidir le faisnéis rúnda a chosaint;

(b) oibleagáid a chur ar eintitis atá ina sealbhóirí nó a bhí ina sealbhóirí ar údarú mar a shainmhínítear in Airteagal 1, pointe 3, de Threoir 94/22/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[44] ar a gcríoch na sonraí geolaíocha go léir a bhaineann le láithreáin táirgthe a díchoimisiúnaíodh nó ar tugadh fógra faoina dhíchoimisiúnú don údarás inniúil a chur ar fáil go poiblí, mura rud é go bhfuil iarratas ar chead taiscéalaíochta déanta ag eintiteas i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE;

(c) chun críocha phointe (a), áireofar sna sonraí an fhaisnéis a iarrtar san Fhógra ón gCoimisiún maidir le Treoir do na Ballstáit i ndáil le pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide 2021-2030 a nuashonrú, ar a laghad.

2. Laistigh de 6 mhí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus gach bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh gach Ballstát tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin ina dtabharfar tuairisc ar an méid seo a leanas:

(a) tionscadail gabhála CO_2 atá ar siúl agus meastachán ar na riachtanais chomhfhreagracha agus pleananna maidir le hiompar, acmhainneachtaí insteallta agus stórála;

(b) tionscadail iompair agus stórála CO_2 atá ar siúl ar a chríoch, lena n-áirítear stádas an cheadaithe faoi Threoir 2009/31/CE, dátaí a bhfuil coinne le Cinneadh Críochnaitheach Infheistíochta agus le teacht i ngníomh;

(c) na bearta tacaíochta náisiúnta a glacadh nó a ghlacfar chun tionscadail dá dtagraítear i bpointí (a) agus (b) a spreagadh, chomh maith le bearta a bhaineann le hiompar trasteorann CO_2.

3. I gcás nach gcuirtear aon tionscadal stórála CO_2 chun feidhme i mBallstát, tuairisceoidh sé ar a phleananna chun dícharbónú na n-earnálacha tionsclaíocha a éascú nó chun iompar trasteorann CO_2 a fhorbairt.

44 Treoir 94/22/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 1994 maidir leis na coinníollacha chun údaruithe a dheonú agus a úsáid i ndáil le sirtheoireacht, taiscéalaíocht agus táirgeadh hidreacarbón (IO L 164, 30.6.1994, lch. 3).

Airteagal 18

Rannchuidiú táirgeoirí údaraithe ola agus gáis

1. Beidh gach eintiteas a bhfuil údarú aige mar a shainmhínítear in Airteagal 1, pointe 3, de Threoir 94/22/CE faoi réir rannchuidiú aonair leis an sprioc uile-Aontais maidir le hacmhainneacht insteallta CO_2 atá ar fáil a leagtar amach in Airteagal 16. Déanfar na rannchuidithe sin a ríomh ar bhonn *pro rata* ar bhonn sciar gach eintitis de tháirgeadh amhola agus gáis nádúrtha an Aontais ón 1 Eanáir 2020 go dtí an 31 Nollaig 2023 agus is éard a bheidh iontu acmhainneacht insteallta CO_2 i láithreán stórála a cheadaítear i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE maidir le stóráil gheolaíoch dé-ocsaíde carbóin agus atá ar fáil don mhargadh faoi 2030. Eintitis a bhfuil a dtáirgeadh amhola agus gáis nádúrtha faoi thairseach áirithe mar a shainmhínítear i gcomhréir le gníomh tarmligthe de bhun mhír 7, eiseofar ón ríomh sin iad agus ní bheidh siad faoi réir rannchuidiú.

2. Laistigh de 3 mhí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, déanfaidh na Ballstáit na heintitis dá dtagraítear i mír 1 agus a dtoirteanna i dtáirgeadh amhola agus gáis nádúrtha ón 1 Eanáir 2020 go dtí an 31 Nollaig 2023 a shainaithint agus a thuairisciú don Choimisiún Eorpach.

3. Tar éis don Choimisiún na tuarascálacha arna gcur isteach de bhun Airteagal 17(2) a fháil agus tar éis dó dul i gcomhairle leis na Ballstáit agus le páirtithe leasmhara, sonróidh na rannchuidithe le cuspóir an Aontais mar atá an acmhainneacht insteallta CO_2 faoi 2030 ó eintitis dá dtagraítear i mír 1.

4. Laistigh de 12 mhí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin, cuirfidh na heintitis dá dtagraítear i mír 1 plean faoi bhráid an Choimisiúin ina sonrófar an chaoi a bhfuil sé beartaithe acu a rannchuidiú le cuspóir an Aontais mar atá an acmhainneacht insteallta CO_2 a bhaint amach faoi 2030. Sna pleananna sin:

   (a) deimhneofar rannchuidiú an eintitis, a shloinnfear i dtéarmaí sprioc thoirt na hacmhainneachta nua stórála agus insteallta CO_2 a choimisiúnófar faoi 2030;

   (b) sonrófar na modhanna agus na garspriocanna chun an sprioc thoirt a bhaint amach.

5. Chun a sprioc thoirteanna acmhainneachta insteallta atá ar fáil a bhaint amach, féadfaidh na heintitis dá dtagraítear i mír 1 aon cheann de na nithe seo a leanas a dhéanamh:

(a) tionscadail stórála CO_2 a fhorbairt ina n-aonar nó i gcomhar le chéile;

(b) comhaontuithe a dhéanamh le heintitis eile dá dtagraítear i mír 1;

(c) comhaontuithe a dhéanamh le forbróirí tionscadal stórála tríú páirtí nó le hinfheisteoirí chun a rannchuidiú a chomhlíonadh.

6. Dhá bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin agus gach bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh na heintitis dá dtagraítear i mír 1 tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin ina sonrófar an dul chun cinn atá déanta acu maidir lena rannchuidiú a chomhlíonadh. Déanfaidh an Coimisiún na tuarascála sin a fhoilsiú.

6a. De mhaolú air sin, féadfaidh Ballstát a iarraidh ar an gCoimisiún na heintitis dá dtagraítear i mír 1 a dhíolmhú ó rannchuidiú aonair i ndáil leis na gníomhaíochtaí táirgthe a rinne siad ar chríoch an Bhallstáit sin ón 1 Eanáir 2020 go dtí an 31 Nollaig 2023, ar choinníoll an mhéid a leanas:

(a) is mó acmhainneacht insteallta bhliantúil fhoriomlán na láithreán stórála uile arna oibriú ag aon eintiteas a bhfuil cead stórála faighte aige de réir bhrí Threoir 2009/31/CE agus a bhfuil cinneadh críochnaitheach infheistíochta déanta aige lonnaithe ar chríoch an Bhallstáit, ná suim rannchuidithe aonair na n-eintiteas dá dtagraítear i mír 1 i ndáil leis na gníomhaíochtaí táirgthe ábhartha. Comhfhreagróidh na hacmhainneachtaí insteallta bliantúla a bhaineann leis na láithreáin stórála sin dóibh siúd a luaitear sna ceadanna stórála agus sna cinntí críochnaitheacha infheistíochta agus rannchuideoidh siad leis an sprioc uile-Aontais maidir le hacmhainneacht insteallta CO_2 atá ar fáil a leagtar amach in Airteagal 16.

(b) cuirtear an t-iarratas isteach roimh dheireadh 2027.

Ar choinníoll go gcomhlíontar an dá choinníoll thuas, glacfaidh an Coimisiún cinneadh lena ndíolmhófar na heintitis lena mbaineann, dá dtagraítear i mír 1, óna rannchuidiú aonair a bhaineann leis na gníomhaíochtaí táirgthe atá déanta acu ar chríoch an Bhallstáit a bhfuil an t-iarratas á chur isteach aige.

Ní fhéadfaidh eintitis dhíolmhaithe comhaontuithe a dhéanamh i gcomhréir le mír 5, pointí (b) agus (c) ach amháin maidir le haon acmhainneacht insteallta a sháraíonn an rannchuidiú aonair óna bhfuil siad díolmhaithe agus maidir le suim na rannchuidithe aonair atá díolmhaithe.

Aon bhliain amháin tar éis an chinnidh díolúine agus gach bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh an Ballstát tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin ina sonrófar dul chun cinn na n-eintiteas díolmhaithe chun a rannchuidiú leis an sprioc uile-Aontais a bhaint amach maidir le hacmhainneacht insteallta CO_2 atá ar fáil a leagtar amach in Airteagal 16. Déanfaidh an Coimisiún na tuarascála sin a fhoilsiú.

6b. Faoin 31 Nollaig 2028, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar bhonn na dtuarascálacha faoi Airteagal 31(1)(b) agus 31(7) ar an ngaol idir an t-éileamh ar acmhainneacht insteallta ó thionscadail gabhála CO_2 atá ar siúl nó atá beartaithe a bheith oibríochtúil faoi 2030 agus suim ranníocaíochtaí aonair na n-eintiteas dá dtagraítear i mír 1 i ndáil leis na gníomhaíochtaí táirgthe ar chríoch Ballstáit ar leith. I gcás mhíchothromaíocht shubstaintiúil, féadfaidh an Ballstát lena mbaineann, ar bhonn eisceachtúil, maolú a iarraidh ar an gCoimisiún maidir leis an dáta faoina gcomhlíontar na ranníocaíochtaí aonair.

7. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 32 chun an Rialachán seo a fhorlíonadh maidir leis an méid seo a leanas:

(-a) Na rialacha maidir le heintitis atá faoi réir rannchuidiú a shainaithint i gcomhréir le mír 1, lena n-áirítear an tairseach ar faoina bun atá eintitis díolmhaithe ó rannchuidiú;

(a) Na módúlachtaí ar dá réir a chuirtear comhaontuithe idir eintitis dá dtagraítear i mír 1 agus infheistíochtaí in acmhainneacht stórála atá ag tríú páirtithe san áireamh chun a rannchuidiú aonair faoi mhír 5, pointí b agus c, a bhaint amach;

(b) Ábhar na dtuarascálacha dá dtagraítear i mír 6.

(c) Na coinníollacha faoina bhféadfaidh an Coimisiún eintitis a dhíolmhú ó chuid dá rannchuidiú aonair i gcomhréir le mír 6a.

Caibidil IV
Rochtain ar mhargaí

Airteagal 19

Rannchuidiú inbhuanaitheachta agus athléimneachta i nósanna imeachta soláthair phoiblí

1. Maidir le nósanna imeachta soláthair a thagann faoi raon feidhme Threoracha 2014/23/AE, 2014/24/AE nó 2014/25/AE i gcás conarthaí ina bhfuil teicneolaíocht straitéiseach glan-nialasachta a liostaítear in Airteagal 3b den Rialachán seo mar chuid dá n-ábhar, nó i gcás conarthaí oibr**eacha** ina n-áirítear an teicneolaíocht sin, cuirfidh údaráis chonarthacha agus eintitis chonarthacha íoscheanglais éigeantacha i bhfeidhm maidir le hinbhuanaitheacht comhshaoil mar a shainmhínítear sna gníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 4.
Ní chuirfidh sé sin cosc ar údaráis chonarthacha ná ar eintitis chonarthacha íoscheanglais eile nó critéir dhámhachtana eile a úsáid i ndáil le hinbhuanaitheacht comhshaoil.

3. Beidh na híoscheanglais éigeantacha dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, i gcás inarb infheidhme, sna foirmeacha seo a leanas:

(a) sonraíochtaí teicniúla nó ceanglais theicniúla de réir bhrí Airteagal 36 de Threoir 2014/23/AE, de mhír 1 d'Iarscríbhinn VII a ghabhann le Treoir 2014/24/AE agus d'Airteagal 60 de Threoir 2014/25/AE nó

(b) clásail feidhmíochta conartha de réir bhrí Airteagal 70 de Threoir 2014/24/AE agus Airteagal 87 de Threoir 2014/25/AE agus prionsabail ghinearálta Threoir 2014/23/AE.

4. Glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme lena socrófar na híoscheanglais maidir le hinbhuanaitheacht comhshaoil. Agus gníomhartha cur chun feidhme á nglacadh, déanfar na gnéithe seo a leanas a mheas ar a laghad:

(a) staid mhargaidh na dteicneolaíochtaí ábhartha ar leibhéal an Aontais,

(b) forálacha maidir le hinbhuanaitheacht chomhshaoil a leagtar amach i ngníomhartha reachtacha agus neamhreachtacha eile de chuid an Aontais is infheidhme maidir le soláthairtí a chumhdaítear leis an oibleagáid a leagtar amach i mír 1,

(c) gealltanais idirnáisiúnta an Aontais, lena n-áirítear an Comhaontú maidir le Soláthar Rialtais agus comhaontuithe idirnáisiúnta eile a bhfuil an tAontas faoina gceangal.

Glacfar an gníomh cur chun feidhme sin laistigh de 9 mí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo 34(3).

5. Cuirfear san áireamh a mhéid a chuireann an tairiscint le hathléimneacht, i gcás nósanna imeachta soláthair phoiblí ina bhfuil teicneolaíocht straitéiseach glan-nialasachta a liostaítear in Airteagal 3b den Rialachán seo ag na conarthaí sin mar chuid dá n-ábhar, nó i gcás conarthaí oibre ina n-áirítear an teicneolaíocht sin, agus i gcás conarthaí arna ndámhachtain ar bhonn creat-chomhaontú ina bhfuil luach measta na gcomhaontuithe sin cothrom leis na luachanna a leagtar amach in Airteagal 8 de Threoir 2014/23/AE, in Airteagal 4 de Threoir 2014/24/AE agus in Airteagal 15 de Threoir 2014/25/AE, nó os a gcionn.

Tráth an ghlao ar iomaíocht nó tráth a chuirtear tús le nós imeachta mar sin, i gcás ina gcinnfidh an Coimisiún i gcomhréir le hAirteagal 22 mír 2 gurb ionann an cion de theicneolaíocht straitéiseach glan-nialasachta shonrach nó na comhpháirteanna sonracha a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh de thionscnamh tríú tír agus níos mó ná 50 % de sholáthar na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta sonraí sin nó na gcomhpháirteanna sonracha sin a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin a tháirgeadh laistigh den Aontas, áireoidh údaráis chonarthacha agus eintitis chonarthacha na coinníollacha seo a leanas le haghaidh na nósanna imeachta soláthair phoiblí dá dtagraítear i mír 1:

(a) oibleagáid gan níos mó ná 50 % de luach na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta sonraí dá dtagraítear san alt seo ón tríú tír arna deimhniú ag an gCoimisiún;

(b) oibleagáid ar feadh ré an chonartha nach mór príomh-comhpháirteanna na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta dá dtagraítear sa mhír seo arna soláthar nó arna gcur ar fáil i bhfeidhmiú an chonartha, nach mó iad ná 50 % de luach phríomh-chomhpháirteanna na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta sonraí dá dtagraítear sa mhír seo, gan beann ar cé acu an tairgeoir a n-éireoidh leis nó an fochonraitheoir a sholáthróidh na comhpháirteanna sin nó a chuirfidh ar fáil go díreach iad ón tríú tír arna chinneadh ag an gCoimisiún;

(c) fianaise leormhaith a chomhfhreagraíonn do phointe (a) nó (b) a sholáthar don údarás conarthach nó don eintiteas conarthach arna iarraidh sin dóibh, tráth a dhéanfar an conradh a fhorghníomhú ar a dhéanaí;

(d) muirear comhréireach a íoc, i gcás nach gcomhlíontar na coinníollacha dá dtagraítear i bpointe (a) nó i bpointe (b), arb ionann é agus 5 % ar a laghad de luach theicneolaíochtaí glan-nialasachta straitéiseacha sonracha an chonartha dá dtagraítear sa mír seo.

Maidir le conarthaí a chumhdaítear le hIarscríbhinn I an Aontais Eorpaigh a ghabhann le Comhaontú maidir le Soláthar Rialtais agus le comhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha eile a bhfuil an tAontas faoina gceangal, ní chuirfidh údaráis chonarthacha ná eintitis chonarthacha ceanglais phointe (a) go pointe (d) i bhfeidhm maidir le hoibreoirí eacnamaíocha foinsí soláthair is sínitheoirí leis na comhaontuithe sin.

Ní chuirfidh sé sin bac ar údaráis chonarthacha agus ar eintitis chonarthacha critéir bhreise neamhphraghais a úsáid.

6. Féadfaidh údaráis chonarthacha agus eintitis chonarthacha a chinneadh ar bhonn eisceachtúil gan míreanna 1, 2, 3 agus 5 a chur i bhfeidhm sna cásanna seo a leanas:

(a) ní ceadmhach ach d’oibreoir eacnamaíoch ar leith an teicneolaíocht ghlan-nialasach is gá a sholáthar agus ní ann d’aon rogha mhalartach nó ionadach réasúnach agus níl an easpa iomaíochta mar thoradh ar chúngú saorga ar pharaiméadair an tsoláthair;

(b) níor tíolacadh aon tairiscintí oiriúnacha nó aon iarrataí oiriúnacha ar rannpháirtíocht mar fhreagairt ar nós imeachta soláthair phoiblí a bhí ann roimhe seo;

(c) chuirfeadh a gcur i bhfeidhm oibleagáid ar an údarás conarthach nó ar an eintiteas conarthach trealamh a fháil a mbeadh costais dhíréireacha ag baint leis nó a mbeadh saintréithe teicniúla ag baint leis atá éagsúil ó shaintréithe trealaimh atá ann cheana nó bheadh neamhréireacht nó deacrachtaí teicniúla ann maidir lena oibriú agus lena chothabháil mar thoradh ar an gcur i bhfeidhm sin.

Féadfaidh údaráis chonarthacha agus eintitis chonarthacha a thoimhdiú go bhfuil difríochtaí costais measta os cionn 20 % díréireach, bunaithe ar shonraí oibiachtúil trédhearcacha.

Beidh an fhoráil sin gan dochar don fhéidearthacht tairiscintí thar a bheith íseal a eisiamh faoi Airteagal 69 de Threoir 2014/24/AE agus faoi Airteagal 84 de Threoir 2014/25/AE.

Airteagal 20

Ceantanna chun foinsí in-athnuaite fuinnimh a úsáid

1. Agus ceantanna á ndearadh le haghaidh imscaradh fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite, agus i gcás ina gceadaítear do na teicneolaíochtaí a liostaítear mar theicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta faoin Rialachán seo a bheith ann, áireoidh na Ballstáit an méid seo a leanas:

(a) critéir réamhcháiliúcháin maidir le hiompar freagrach gnó, cibearshlándáil agus slándáil sonraí agus an cumas an tionscadal a chur i gcrích go hiomlán agus in am;

(b) critéir réamhcháiliúcháin atá éagsúil leis na critéir sin dá dtagraítear i bpointe (a) nó critéir dhámhachtana chun measúnú a dhéanamh ar rannchuidiú inbhuanaitheachta agus athléimneachta an cheant dá dtagraítear i mír 1d.

Tá an méid sin gan dochar d’Airteagal 4 de Threoir (AE) 2018/2001 agus d’Airteagail 107 agus 108 den Chonradh, agus d’oibleagáidí an Aontais.

1a. Beidh rannchuidiú inbhuanaitheachta agus athléimneachta na gceantanna bunaithe ar na critéir a leagtar síos i bpointe (a) agus ar cheann amháin ar a laghad de na critéir a leagtar síos i bpointí (b) go (d) a bheidh oibiachtúil, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach:

(a) rannchuidiú leis an athléimneacht, ag cur san áireamh an cion de na teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta nó na comhpháirteanna sonracha a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin de thionscnamh tríú tír a tháirgeadh arb ionann iad agus níos mó ná 50 % de sholáthar na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta sin laistigh den Aontas;

Chun críoch phointe (a), cinnfear an tír thionscnaimh i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle;

(b) inbhuanaitheacht chomhshaoil a théann thar na híoscheanglais sa reachtaíocht is infheidhme;

(c) rannchuidiú le nuálaíocht trí réitigh úrnua a chur ar fáil nó trí réitigh inchomparáide úrscothacha a fheabhsú;

(d) rannchuidiú le comhtháthú an chórais fuinnimh.

Ní chuirfidh sé sin bac ar na Ballstáit critéir bhreise nach mbaineann le praghsanna a úsáid de bhreis ar na critéir a liostaítear i mír 1a seo.

Glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme lena sonrófar na critéir réamhcháiliúcháin agus dámhachtana a thuilleadh.

Glacfar an gníomh cur chun feidhme sin laistigh de 9 mí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 34(3).

2. Nuair a chuirtear i bhfeidhm iad mar chritéir dhámhachtana, tabharfaidh na Ballstáit íosualú de 5 % agus ualú comhcheangailte idir 15 % agus 30 % de na critéir dhámhachtana do gach ceann acu chun measúnú a dhéanamh ar rannchuidiú inbhuanaitheachta agus athléimneachta an cheant. Tá an méid sin gan dochar don fhéidearthacht ualú níos airde a thabhairt do na critéir dá dtagraítear i mír 1a, pointí (b), (c) agus (d), i gcomhréir le haon teorainn le haghaidh critéir nach mbaineann le praghsanna a leagtar síos faoi na rialacha maidir le státchabhair.

3. Ní bheidh sé d'oibleagáid ar na Ballstáit na breithnithe a bhaineann leis na critéir réamhcháiliúcháin agus dámhachtana a shainmhínítear i mír 1 a chur i bhfeidhm i gcás ina mbeadh costais dhíréireacha mar thoradh ar a gcur i bhfeidhm. Féadfaidh na Ballstáit a thoimhdiú go bhfuil difríochtaí costais measta os cionn 15 %, bunaithe ar shonraí oibiachtúil infhíoraithe, díréireach.

4. Beidh feidhm ag Airteagail 1 go 3 maidir le 20 % ar a laghad den mhéid a chuirtear ar ceant in aghaidh na bliana in aghaidh an Bhallstáit. Ar theacht i bhfeidhm an ghnímh cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 5, beidh feidhm ag míreanna 1 go 3 maidir leis an méid a chuirtear ar ceant in aghaidh na bliana in aghaidh an Bhallstáit mar a shainmhínítear sa ghníomh cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 5.

5. Faoin 31 Nollaig 2027, agus gach 2 bhliain ina dhiaidh sin, glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme chun sciartha an mhéid a chuirtear ar ceant in aghaidh na bliana in aghaidh an Bhallstáit a mbeidh feidhm ag míreanna 1 go 3 ina leith a chinneadh, agus chun tairseach na ndifríochtaí costais measta dá dtagraítear i mír 3 a laghdú. Beidh cinneadh sciar an mhéid a chuirfear ar ceant bunaithe ar mheasúnú cuimsitheach ar chur i bhfeidhm na gcritéar athléimneachta agus inbhuanaitheachta le haghaidh ceantanna fuinnimh in-athnuaite agus ar a n-éifeacht ar imscaradh brostaithe teicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite.

Áiritheofar leis an ngníomh cur chun feidhme dá dtagraítear i bhfomhír 1 go mbeidh am iomchuí leordhóthanach ann don chur chun feidhme, lena n-áiritheofar ar a laghad 12 mhí tar éis theacht i bhfeidhm an ghnímh cur chun feidhme, chun an dlí náisiúnta agus dearadh ceantanna a choigeartú.

6. Chun na méideanna a chuirtear ar ceant in aghaidh na bliana in aghaidh an Bhallstáit a ríomh, féadfar na ceantanna seo a leanas a eisiamh:

(a) ceantanna le haghaidh teicneolaíocht shonrach i gcás ina raibh gach ceant sa 2 bhliain roimhe sin gann-suibscríofa;

(b) ceantanna le haghaidh suiteálacha ag a bhfuil uasmhéid tionscadail 10 MW.

7. Chun cur chun feidhme a éascú do na Ballstáit uile, go háirithe dóibh siúd a bhfuil méid íseal ceantanna acu, féadfaidh na Ballstáit nár sheol níos mó ná 2 cheant in aghaidh na bliana le linn an 2 bhliain dheireanacha, sciar na gceantanna a bhfuil feidhm ag na critéir neamhphraghais ina leith, thar an tréimhse 2 bhliain, a ríomh.

Airteagal 21

Cineálacha eile idirghabhálacha poiblí

1. Gan dochar d'Airteagail 107 agus 108 den Chonradh ná d'Airteagal 4 de Threoir 2018/2001[45] agus i gcomhréir le gealltanais idirnáisiúnta an Aontais, nuair a bheidh cinneadh á dhéanamh scéimeanna nua a bhunú nó scéimeanna atá ann cheana a thabhairt cothrom le dáta a rachaidh chun tairbhe do theaghlaigh, do chuideachtaí nó do thomhaltóirí a dhreasaíonn ceannach na dtáirgí straitéiseacha deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta, déanfaidh na Ballstáit, údaráis réigiúnacha nó áitiúla, comhlachtaí arna rialú ag an dlí poiblí nó comhlachais arna bhfoirmiú ag údarás amháin nó níos mó den sórt sin nó comhlacht amháin nó níos mó den sórt sin arna rialú ag an dlí poiblí iad a dhearadh ar bhealach a chuirfidh chun cinn táirgí straitéiseacha deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta a bheith á gceannach ag tairbhithe, táirgí lena mbaineann rannchuidiú ard inbhuanaitheachta agus athléimneachta dá dtagraítear in Airteagal 21(3a) trí chúiteamh airgeadais comhréireach breise a sholáthar.

[45] Treoir 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn

2. De bharr chur i bhfeidhm na gcritéar dá dtagraítear in Airteagal 21(3a) (a), (c) agus (d), ní bheidh an cúiteamh airgeadais breise arna dheonú ag na húdaráis i gcomhréir le mír 1 níos mó ná 5 % de chostas an táirge deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta ar an tomhaltóir.

3. Agus scéim a thagann faoi mhír 1 á dearadh agus á cur chun feidhme ag an údarás, úsáidfidh sé próiseas oscailte, neamh-idirdhealaitheach agus trédhearcach chun measúnú a dhéanamh ar rannchuidiú athléimneachta agus inbhuanaitheachta na dtáirgí straitéiseacha deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta atá ar fáil ar an margadh. Beifear i dteideal iarratas a dhéanamh i leith aon táirge straitéiseach deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta dul isteach sa scéim tráth ar bith. Sonróidh an t-údarás pasmharc ar dá réir a bheidh táirgí deiridh teicneolaíochta glan-nialasacha straitéiseacha incháilithe don chúiteamh airgeadais breise faoin scéim tacaíochta.

3a. Beidh rannchuidiú athléimneachta agus inbhuanaitheachta maidir le cineálacha eile idirghabhálacha poiblí bunaithe ar na critéir seo a leanas a bheidh oibiachtúil, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach:

(a) rannchuidiú leis an athléimneacht, ag cur san áireamh an cion de na teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta nó na comhpháirteanna sonracha a úsáidtear go príomha chun na táirgí sin de thionscnamh tríú tír a tháirgeadh arb ionann é agus níos mó ná 50 % de sholáthar na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta sin laistigh den Aontas;

agus ceann amháin ar a laghad díobh seo a leanas:

(b) inbhuanaitheacht chomhshaoil a théann thar na híoscheanglais sa reachtaíocht is infheidhme;

(c) rannchuidiú le nuálaíocht trí réitigh úrnua a chur ar fáil nó trí réitigh inchomparáide úrscothacha a fheabhsú;

(d) rannchuidiú le comhtháthú an chórais fuinnimh.

Ní chuirfidh sé sin bac ar na Ballstáit critéir bhreise nach mbaineann le praghsanna a úsáid de bhreis ar na critéir a liostaítear i mír 3a seo.

Chun críoch phointe (a), cinnfear an tír thionscnaimh i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

4. Déanfaidh na Ballstáit an fhaisnéis uile a bhaineann le scéimeanna de bhun Airteagal 21(1) i gcás gach táirge deiridh teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta ábhartha a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin aonair saor in aisce.

Airteagal 22

Tionscnaimh maidir le rochtain ar mhargaí a chomhordú

1. Soláthróidh an Coimisiún treoir maidir le cur i bhfeidhm na gcritéar chun measúnú a dhéanamh ar rannchuidiú athléimneachta agus inbhuanaitheachta na dtáirgí atá ar fáil a chumhdaítear leis na cineálacha idirghabhálacha poiblí a chumhdaítear faoi Airteagail 19, 20 agus 21.

2. Chun measúnú a dhéanamh ar an rannchuidiú leis an athléimneacht, glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme lena ndéanfar foráil maidir le liosta de gach ceann de na táirgí deiridh teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta agus dá bpríomh-chomhpháirteanna. Déanfar an gníomh cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 34(3).

Bunaithe ar an ngníomh cur chun feidhme dá dtagraítear i bhfomhír 1, cuirfidh an Coimisiún faisnéis nuashonraithe ar fáil faoi na sciartha de sholáthar an Aontais de thionscnamh tríú tíortha éagsúla sa bhliain dheireanach a bhfuil sonraí ar fáil ina leith maidir le gach ceann de na teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta agus a bpríomh-chomhpháirteanna. Cinnfear an [...] **tír thionscnaimh** i gcomhréir le Rialachán (AE) 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

3. Pléifidh an tArdán um ghlan-nialasacht na hEorpa bearta a rinne na Ballstáit chun Airteagail 19 agus 21 a chur chun feidhme agus malartóidh sé dea-chleachtais, *inter alia*, maidir le húsáid phraiticiúil na gcritéar lena sainítear an ranníocaíocht inbhuanaitheachta agus athléimneachta sa soláthar poiblí, nó scéimeanna a dhreasaíonn ceannach táirgí deiridh teicneolaíochta glan-nialasachta.

Caibidil V

Feabhas a chur ar scileanna chun poist ardcháilíochta a chruthú

Airteagal 23

Acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-nialasachta

1. Agus inniúlacht na mBallstát i réimse an oideachais agus na hoiliúna á hurramú go hiomlán aige, féadfaidh an Coimisiún tacú, lena n-áirítear trí shíolchistiú a sholáthar, le seoladh Acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-nialasachta, a bhfuil sé mar chuspóirí acu an méid seo a leanas a dhéanamh:

(a) cláir foghlama, ábhar agus ábhair foghlama agus oiliúna a fhorbairt le haghaidh oiliúna agus oideachais le go bhféadfaidh na Ballstáit agus soláthraithe oideachais agus oiliúna iad a úsáid ar bhonn deonach ar a gcríocha, mar shampla maidir le teicneolaíochtaí glan-nialasachta a fhorbairt, a tháirgeadh, a shuiteáil, a choimisiúnú, a oibriú, a chothabháil, a dheisiú, a éicidhearadh, a athúsáid agus a athchúrsáil, lena n-áirítear maidir le hamhábhair, agus tacú le hacmhainneachtaí na n-údarás poiblí, go háirithe iad siúd atá inniúil chun ceadanna agus údaruithe dá dtagraítear i gCaibidil II a eisiúint agus leis na húdaráis chonarthacha dá dtagraítear i gCaibidil IV den Rialachán seo;

(b) na cláir foghlama, an t-ábhar agus na hábhair a bheith á n-úsáid ar bhonn deonach ag soláthraithe oideachais agus oiliúna sna Ballstáit a chur chun cinn;

(b1) tacaíocht a thairiscint do na soláthraithe oideachais agus oiliúna a úsáideann na cláir foghlama, an t-ábhar agus na hábhair a tháirgeann na hacadaimh chun cáilíocht na hoiliúna a chuirtear ar fáil a neartú;

(c) dintiúir a fhorbairt, lena n-áirítear, más iomchuí, micridhintiúir, lena n-úsáid go deonach ag na Ballstáit agus ag soláthraithe oideachais agus oiliúna ar a gcríocha, chun trédhearcacht na scileanna a shealbhaítear a éascú agus chun inaistritheacht idir poist agus soghluaisteacht trasteorann an lucht saothair a fheabhsú, agus chun meaitseáil le poist ábhartha a chur chun cinn trí uirlisí ar nós líonra na Seirbhísí Eorpacha Fostaíochta (EURES) agus EURAXESS agus a shainaithint gur fhorbair Acadamh Eorpach um an Tionscal Glan-nialasachta clár foghlama nó ábhar foghlama.

2. Déanfaidh Acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-nialasachta ábhar atá cothrom ó thaobh inscne de a tháirgeadh, rannchuidiú le steiréitíopaí inscne a chomhrac agus aird ar leith a thabhairt ar an ngá atá le níos mó ban agus daoine óga nach bhfuil i mbun oideachais, fostaíochta ná oiliúna, **agus** daoine níos sine agus daoine faoi mhíchumas a ghníomhachtú le haghaidh mhargadh an tsaothair.

Airteagal 24

Gairmeacha rialáilte i dTionscail Ghlan-Nialasachta agus aitheantas frithpháirteach do cháilíochtaí gairmiúla

1. Faoin 31 Nollaig 2025 agus gach 2 bhliain ina dhiaidh sin, déanfaidh na Ballstáit a ndícheall a shainaithint an bhfuil na cláir foghlama a d'fhorbair na hAcadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-Nialasachta coibhéiseach leis na cáilíochtaí sonracha a theastaíonn ón mBallstát óstach chun rochtain a fháil ar ghníomhaíochtaí rialaithe laistigh de raon feidhme gairme a bhfuil leas ar leith ag baint leo le haghaidh an tionscadail glan-nialasachta sa Bhallstát sin.

2. Má chinneann Ballstát go bhfuil na cláir foghlama a d’fhorbair na hAcadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-Nialasachta coibhéiseach leis na cáilíochtaí sonracha a theastaíonn ón mBallstát óstach chun rochtain a fháil ar ghníomhaíochtaí rialaithe laistigh de raon feidhme gairme a bhfuil leas ar leith ag baint leo le haghaidh an tionscadail glan-nialasachta, cuirfidh sé an cinneadh sin ar fáil go poiblí agus beidh teacht air go héasca ar líne. Ina theannta sin, éascóidh sé aitheantas na ndintiúr arna n-eisiúint ag soláthraithe oideachais agus oiliúna ar bhonn na gclár foghlama a d’fhorbair na hacadaimh, faoi Threoir 2005/36/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[46], aon uair a iarrann sealbhóir dintiúir den sórt sin rochtain ar ghairm rialaithe de réir bhrí Airteagal 3(1)(a) de Threoir 2005/36/CE, agus lena mbaineann tábhacht ar leith le haghaidh an tionscadail glan-nialasachta, trí chaitheamh leis an dintiúr mar fhianaise ar cháilíochtaí foirmiúla, de réir Airteagal 11 de Threoir 2005/36/CE.

3. I gcás ina rialaítear rochtain ar ghairm lena mbaineann tábhacht ar leith le haghaidh an tionscadail glan-nialasachta de réir bhrí Airteagal 3(1)(a) de Threoir 2005/36/CE, moltar do na Ballstáit oibriú chun tacar coiteann eolais, scileanna agus inniúlachtaí íosta a fhorbairt a theastaíonn chun an ghairm shonrach sin a shaothrú chun creat comhchoiteann oiliúna dá dtagraítear in Airteagal 49a(1) de Threoir 2005/36/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a bhunú chun aitheantas uathoibríoch cáilíochtaí a chumasú. Féadfaidh an tArdán um Ghlan-Nialasachta [...] na h**Eorpa** moltaí dá dtagraítear in Airteagal 49a(3) de Threoir 2005/36/CE a chur isteach freisin.

Airteagal 25

An tArdán um Ghlan-Nialasacht na hEorpa agus scileanna

Tacóidh an tArdán um Ghlan-Nialasacht na hEorpa dá dtagraítear in Airteagal 28 le gníomhaíocht na mBallstát agus forlíonfaidh sé í, i gcás inarb indéanta agus ualach díréireach riaracháin ar na Ballstáit á sheachaint agus a n-inniúlacht á hurramú ag an am céanna, trí chomhairle agus cúnamh a thabhairt don Choimisiún agus do na Ballstáit, lena n-áirítear na húdaráis inniúla agus na húdaráis chonarthacha dá dtagraítear i gCaibidlí II agus IV, trí bhíthin na cúraimí seo a leanas:

[46] Treoir 2005/36/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Meán Fómhair 2005 i ndáil le cáilíochtaí gairmiúla a aithint (IO L 255, 30.9.2005, lch. 22).

(1) cúnamh a thabhairt don Choimisiún chun measúnú, faireachán leanúnach agus réamhaisnéis a dhéanamh ar éileamh agus soláthar lucht saothair ag a bhfuil na tacair scileanna a theastaíonn i dteicneolaíochtaí glan-nialasachta, agus tuairisciú a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí Acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-Nialasachta de réir mar is iomchuí;

(2) faireachán a dhéanamh ar ghníomhaíocht na n-acadamh Eorpach um an Tionscal Glan-Nialasachta agus sineirgí a chothú le tionscnaimh agus tionscadail scileanna náisiúnta eile agus tionscnaimh agus tionscadail scileanna eile de chuid an Aontais, dea-chleachtais a neartú agus a mhéadú agus maoirseacht ghinearálta a chur ar fáil;

(3) cuidiú le páirtithe leasmhara a shlógadh, lena n-áirítear comhpháirtithe tionscail agus sóisialta agus soláthraithe oideachais agus oiliúna le haghaidh chur chun cinn na gclár foghlama arna bhforbairt ag Acadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-Nialasachta;

(4) cuidiú le glacadh na dintiúr foghlama arna bhforbairt ag na hAcadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-Nialasachta sna Ballstáit chun sainaithint scileanna agus meaitseáil scileanna agus post a chur chun cinn, *inter alia* trí bhailíocht agus glacadh na ndintiúr a chur chun cinn ar fud mhargadh saothair an Aontais Eorpaigh;

(5) forbairt próifílí gairmeacha, le húsáid úsáid dheonach ag na Ballstáit, a éascú, i gcás inarb iomchuí, arb éard a bheidh iontu tacar coiteann eolais, scileanna agus inniúlachtaí le haghaidh na bpríomhghairmeacha sna teicneolaíochtaí glan-nialasachta, agus leas á bhaint, *inter alia*, as na cláir foghlama arna bhforbairt ag na hAcadaimh Eorpacha um an Tionscal Glan-Nialasachta, agus, i gcás inarb iomchuí, úsáid a bhaint as an téarmaíocht a sholáthraítear san Aicmiú Eorpach Scileanna, Inniúlachtaí, Cáilíochtaí agus Gairmeacha (ESCO) chun trédhearcacht agus soghluaisteacht idir poist agus thar theorainneacha an mhargaidh inmheánaigh a éascú;

(6) dálaí oibre leordhóthanacha i bpoist i dtionscail teicneolaíochtaí glan-nialasachta a chur chun cinn, gníomhachtú na hóige, na mban agus seanóirí i margadh an tsaothair le haghaidh tionscail teicneolaíochtaí glan-nialasachta, agus oibrithe oilte ó thríú tíortha a mhealladh, i gcomhréir le hinniúlachtaí, dlíthe agus cleachtais náisiúnta, agus lucht saothair níos éagsúla a bhaint amach ar an mbealach sin;

(7) comhordú níos dlúithe agus malartú dea-chleachtas idir na Ballstáit a éascú chun feabhas a chur ar infhaighteacht scileanna sna teicneolaíochtaí glan-nialasachta, lena n-áirítear trí rannchuidiú le beartais an Aontais agus na mBallstát chun daoine tréitheacha nua a mhealladh ó thríú tíortha, i gcomhréir le hinniúlachtaí, dlíthe agus cleachtais náisiúnta. Déanfar é sin i gcomhar le struchtúir an chomhair Eorpaigh atá ann cheana san oideachas agus san oiliúint;

(8) sineirgí a lorg le cláir oiliúna nó oideachais atá ann cheana, i measc clár eile lena ndírítear ar chláir a mheaitseáil le riachtanais thionscal na hEorpa.

Caibidil VI
Nuálaíocht

Airteagal 26

Deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta

1. Féadfaidh na Ballstáit, ar a dtionscnamh féin, deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta a bhunú, lena bhféadfar teicneolaíochtaí glan-nialasachta nuálacha nó teicneolaíochtaí nuálacha eile a fhorbairt, a thástáil agus a bhailíochtú, i bhfíorthimpeallacht rialaithe ar feadh tréimhse teoranta sula gcuirfear ar an margadh nó i mbun seirbhíse iad.

Bunóidh na Ballstáit deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta i gcomhréir le mír 1 arna iarraidh sin d'aon chuideachta, d'aon eagraíocht nó d'aon chuibhreannas atá ag forbairt teicneolaíochtaí glan-nialasachta nuálacha, a chomhlíonann na critéir incháilitheachta agus roghnúcháin dá dtagraítear i mír 2(a) agus ar roghnaigh na húdaráis inniúla é de réir an nós imeachta roghnúcháin dá dtagraítear i mír 2(b).

2. Déanfar na módúlachtaí agus na coinníollacha maidir le bunú agus oibriú na ndeiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta faoin Rialachán seo a ghlacadh trí ghníomhartha cur chun feidhme i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 34. Leis na módúlachtaí agus na coinníollacha, cuirfear leis an tsolúbthacht le go mbeidh na húdaráis inniúla náisiúnta iarratais ar dheiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta a chur in ord tosaíochta, iad a fhormheas agus cinneadh a dhéanamh maidir leo. Leis na módúlachtaí agus na coinníollacha, cothófar nuálaíocht agus foghlaim rialála agus cuirfear san áireamh go háirithe imthosca agus acmhainneachtaí speisialta FBManna rannpháirteacha, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta. Sna gníomhartha cur chun feidhme, áireofar na príomhphrionsabail choiteanna maidir leis na saincheisteanna seo a leanas:

(a) incháilitheacht do rannpháirtíocht sna deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta agus roghnú lena haghaidh;

(b) nós imeachta maidir leis deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta a chur i bhfeidhm, a bheith rannpháirteach iontu, faireachán a dhéanamh orthu, imeacht astu agus iad a fhoirceannadh;

(c) na téarmaí agus na coinníollacha is infheidhme maidir leis na rannpháirtithe.

3. Ní dhéanfaidh rannpháirtíocht sna deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta difear do chumhachtaí maoirseachta agus ceartaitheacha na n-údarás a dhéanann maoirseacht ar an deis thrialach rialála. Déanfar na teicneolaíochtaí glan-nialasachta nuálacha agus teicneolaíochtaí nuálacha eile a thástáil, a fhorbairt agus a bhailíochtú faoi mhaoirseacht agus faoi thacaíocht na n-údarás inniúil. Feidhmeoidh na húdaráis inniúla a gcumhachtaí maoirseachta ar bhealach solúbtha laistigh de theorainneacha na reachtaíochta ábhartha, agus déanfaidh siad na cleachtais rialála atá ann cheana á oiriúnú agus a gcumhachtaí lánroghnacha a úsáid agus forálacha dlíthiúla á gcur chun feidhme agus á bhforfheidhmiú acu maidir le tionscadal sonrach deise trialaí rialála teicneolaíochta glan-nialasachta, d'fhonn bacainní a bhaint, an t-ualach rialála a mhaolú, éiginnteacht rialála a laghdú, agus tacú leis an nuálaíocht i dteicneolaíochtaí glan-nialasachta nó i dteicneolaíochtaí nuálacha eile.

4. I gcás inarb ábhartha chun cuspóir an Airteagail seo a bhaint amach, breithneoidh na húdaráis inniúla ar mhaoluithe nó díolúintí a dheonú faoin dlí náisiúnta a mhéid a cheadaítear faoi dhlí ábhartha an Aontais. Áiritheoidh na húdaráis inniúla go n-áiritheofar leis an bplean maidir le deiseanna trialacha rialála go n-urramófar ceanglais dhlí an Aontais agus príomhchuspóirí agus ceanglais fhíor-riachtanacha na reachtaíochta náisiúnta. Áiritheoidh údaráis inniúla go ndéanfar aon riosca mór don tsláinte, don tsábháilteacht nó don chomhshaol a shainaithneofar le linn forbairt agus tástáil teicneolaíochtaí glan-nialasachta nuálacha nó teicneolaíochtaí nuálacha eile a chur in iúl go poiblí agus go gcuirfear an próiseas forbartha agus tástála ar fionraí láithreach dá dheasca go dtí go ndéanfar an riosca sin a mhaolú. I gcás ina measfaidh údaráis inniúla go bhfuil rioscaí eisceachtúla ag baint leis an tionscadal atá beartaithe do shláinte agus sábháilteacht oibrithe, an phobail i gcoitinne, nó an chomhshaoil, go háirithe toisc go mbaineann sé le tástáil, forbairt nó bailíochtú lena mbaineann substaintí fíorthocsaineacha, ní fhormheasfaidh siad an plean maidir leis an deis thrialach go dtí go mbeidh siad sásta go bhfuil coimircí leordhóthanacha curtha i bhfeidhm atá i gcomhréir leis an riosca eisceachtúil a sainaithníodh.

6. Beidh rannpháirtithe sa deis thrialach rialála teicneolaíochta glan-nialasachta faoi dhliteanas i gcónaí faoi reachtaíocht dliteanais is infheidhme de chuid an Aontais agus na mBallstát le haghaidh aon dochair ábhartha a dhéanfar do thríú páirtithe de thoradh na tástála a dhéanfar sa deis thrialach.

7. Féadfar síneadh a chur le fad na deise trialaí rialála teicneolaíochta glan-nialasachta tríd an nós imeachta céanna, le comhaontú an údaráis inniúil náisiúnta.

8. Déanfar na deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta a dhearadh agus a chur chun feidhme ar bhealach, i gcás inarb ábhartha, a éascóidh comhar trasteorann idir na húdaráis inniúla náisiúnta. Na Ballstáit a bhfuil deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta bunaithe acu, déanfaidh siad a ngníomhaíochtaí a chomhordú agus comhoibreoidh siad faoi chuimsiú an Ardáin um ghlan-nialasacht na hEorpa leis na cuspóirí mar atá faisnéis ábhartha a chomhroinnt leis an Ballstáit eile laistigh den Ardán. Féadfaidh an tArdán cuireadh a thabhairt do chuideachtaí a ghlac páirt i ndeis thrialach rialála ghlan-nialasachta a dtaithí ar an bpróiseas a roinnt. Tuairisceoidh an Coimisiún go bliantúil, ar bhonn na faisnéise a chuirfidh an tArdán ar fáil, maidir le torthaí chur chun feidhme na ndeiseanna trialacha rialála, lena n-áirítear dea-chleachtais, ceachtanna a foghlaimíodh agus moltaí maidir lena mbunú agus, i gcás inarb ábhartha, maidir le cur i bhfeidhm an Rialacháin seo agus reachtaíocht eile de chuid an Aontais laistigh den deis thrialach rialála ar bhealach atá oiriúnaithe chun críocha na deise trialaí.

Airteagal 27

Bearta d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta

1. Déanfaidh na Ballstáit na bearta seo a leanas:

(a) rochtain tosaíochta a sholáthar d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta, ar na deiseanna trialacha rialála teicneolaíochta glan-nialasachta nuálacha sa mhéid go gcomhlíonann siad na coinníollacha incháilitheachta a leagtar síos in Airteagal 26;

(b) gníomhaíochtaí múscailte feasachta a eagrú maidir le rannpháirtíocht fiontar beag agus meánmhéide, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta, sna deiseanna trialacha rialála;

(c) i gcás inarb iomchuí, bealach tiomnaithe a bhunú chun cumarsáid a dhéanamh le fiontair bheaga agus mheánmhéide, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta, chun treoir a sholáthar agus chun freagra a thabhairt ar cheisteanna faoi chur chun feidhme Airteagal 26.

2. Cuirfidh na Ballstáit leasanna sonracha agus riachtanais shonracha fiontar beag agus meánmhéide san áireamh, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta, agus soláthróidh siad tacaíocht riaracháin leordhóthanach chun páirt a ghlacadh sna deiseanna trialach rialála. Gan dochar do chur i bhfeidhm Airteagail 107 agus 108 den Chonradh, ba cheart do na Ballstáit fiontair bheaga agus mheánmhéide a chur ar an eolas, lena n-áirítear gnólachtaí nuathionscanta, faoin tacaíocht airgeadais atá ar fáil dá ngníomhaíochtaí sna deiseanna trialacha rialála.

Caibidil VII
Rialachas

Airteagal 28

Bunú agus cúraimí an Ardáin um Ghlan-Nialasacht na hEorpa

1. Bunaítear leis seo an tArdán um Ghlan-Nialasacht na hEorpa (‘an tArdán’).

2. Déanfaidh an tArdán na cúraimí a leagtar amach sa Rialachán seo.

3. Féadfaidh an tArdán comhairle agus cúnamh a thabhairt don Choimisiún agus do na Ballstáit i ndáil lena ngníomhaíochtaí chun na cuspóirí a leagtar amach i gCaibidil I den Rialachán seo a bhaint amach, agus pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide na mBallstát arna gcur isteach faoi Rialachán (AE) 2018/1999 á gcur san áireamh[47].

---

[47] Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/AE, 2012/27/AE agus 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (Téacs atá ábhartha maidir le LEE) (IO L 328, 21.12.2018, lch. 1).

4. Féadfaidh comhaltaí den Ardán um Ghlan-Nialasacht comhordú a dhéanamh laistigh den Ardán um na comhpháirtíochtaí tionsclaíocha glan-nialasachta chun cuidiú le glacadh teicneolaíochtaí glan-nialasachta a chur chun cinn ar fud an domhain agus chun tacú le ról chumais thionsclaíocha an Aontais chun an bealach a réiteach le haghaidh an aistrithe dhomhanda chuig fuinneamh glan, i gcomhréir le cuspóirí foriomlána an Rialacháin seo a eascraíonn as Airteagal 1 den Rialachán seo. Féadfaidh an tArdán plé a dhéanamh go tréimhsiúil ar, i measc ábhair eile:

(a) conas feabhas a chur ar an gcomhar idir an tAontas agus tríú tíortha feadh an tslabhra luacha glan-nialasachta;

(b) conas aghaidh a thabhairt ar bhacainní neamhtharaifí trádála, mar shampla, trí aitheantas frithpháirteach a thabhairt do mheasúnú comhréireachta nó trí ghealltanais a dhéanamh chun srianta ar onnmhairiú a sheachaint;

(c) cé na tríú tíortha a bhféadfaí tús áite a thabhairt dóibh chun comhpháirtíochtaí tionsclaíocha glan-nialasachta a thabhairt i gcrích, agus an méid seo a leanas á chur san áireamh:

   (i) an rannchuidiú a d’fhéadfadh a bheith ann le slándáil an tsoláthair, agus a n-acmhainneacht mhonaraíochta teicneolaíochtaí glan-nialasachta á cur san áireamh;

   (ii) an bhfuil comhaontuithe comhair ann cheana idir tríú tír agus an tAontas;

   (iii) an áirithítear le creat rialála tríú tír agus lena chur chun feidhme faireachán, cosc agus íoslaghdú ar thionchair chomhshaoil, úsáid cleachtas lena mbaineann freagracht shóisialta lena n- áirítear cearta an duine agus cearta saothair a urramú, agus rannpháirtíocht fhiúntach chothrom le pobail áitiúla, úsáid cleachtas gnó trédhearcach agus cosc ar dhrochthionchair ar fheidhmiú cuí an riaracháin phoiblí agus ar an smacht reachta;

(d) conas táirgeadh san Eoraip a dhreasú, trí aghaidh a thabhairt ar chistiú, ar chreat rialála agus ar ráthaíochtaí infheistíochta agus suímh.

Beidh an mhír seo gan dochar do shainchumais na Comhairle i gcomhréir leis na Conarthaí.

5. Tacóidh na Ballstáit leis an gCoimisiún agus na bearta comhair a leagtar amach sa chomhpháirtíocht thionsclaíoch ghlan-nialasachta á chur chun feidhme.

Airteagal 29

Struchtúr agus feidhmiú an Ardáin um Ghlan-Nialasacht na hEorpa

1. Beidh an tArdán comhdhéanta d'ionadaithe ó na Ballstáit agus ón gCoimisiún. Ionadaí ón gCoimisiún a bheidh ina chathaoirleach air.

2. Ceapfaidh gach Ballstát ionadaí ardleibhéil ar an Ardán. I gcás inarb ábhartha a mhéid a bhaineann leis an bhfeidhm agus an saineolas, féadfaidh Ballstát níos mó ná ionadaí amháin a bheith aige i ndáil le cúraimí éagsúla a bhaineann le hobair an Ardáin. Beidh comhalta malartach ag gach comhalta den Ardán. Ní bheidh cearta vótála ach ag na Ballstáit. Ní bheidh ach aon vóta amháin ag gach Ballstát gan beann ar líon na n-ionadaithe.

3. Ar thogra ón gCoimisiún, glacfaidh an tArdán a rialacha nós imeachta trí thromlach simplí dá chomhaltaí.

4. Tiocfaidh an tArdán le chéile go tráthrialta chun a áirithiú go ndéanfar a chuid cúraimí go héifeachtach, cúraimí a shonraítear sa Rialachán seo. I gcás inar gá, tionólfaidh an tArdán cruinniú urghnách ar iarraidh réasúnaithe ón gCoimisiún nó ó Bhallstát.

5. Tabharfaidh an Coimisiún cúnamh don Ardán trí bhíthin rúnaíocht feidhmiúcháin a sholáthraíonn tacaíocht theicniúil agus lóistíochta.

6. Féadfaidh an tArdán foghrúpaí buana nó sealadacha a bhunú chun díriú ar cheisteanna agus cúraimí sonracha a bhaineann leis an Rialachán seo.

6a. Tiocfaidh an tArdán le chéile uair sa bhliain ar a laghad chun an faireachán dá bhforáiltear in Airteagal 31 a phlé.

7. Tabharfaidh an tArdán cuireadh d'ionadaithe ó Pharlaimint na hEorpa freastal ar a chruinnithe mar bhreathnóirí lena n-áirítear cruinnithe na bhfoghrúpaí buana nó sealadacha dá dtagraítear i mír 6.

8. I gcás inarb iomchuí, féadfaidh an tArdán nó an Coimisiún cuireadh a thabhairt do shaineolaithe agus do thríú páirtithe eile a bhfuil saineolas sonrach acu ar an ábhar, lena n-áirítear ó eagraíochtaí tionscail agus geallsealbhóirí, chuig cruinnithe an Ardáin agus an fhoghrúpa, nó aighneachtaí i scríbhinn a chur ar fáil, ach gan cearta a bheith acu páirt a ghlacadh sa chinnteoireacht.

9. Déanfaidh an tArdán na bearta is gá chun a áirithiú go ndéanfar faisnéis rúnda agus faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de a láimhseáil agus a phróiseáil go sábháilte.

10. Déanfaidh an tArdán a dhícheall teacht ar chomhthoil.

11. Oibreoidh an tArdán i gcomhar leis na comhghuaillíochtaí tionsclaíocha ábhartha atá ann cheana.

Airteagal 30

Caidreamh le Pleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide

Cuirfidh na Ballstáit an Rialachán seo san áireamh agus a bpleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus na nuashonruithe orthu á n-ullmhú acu, pleananna agus nuashonruithe arna gcur isteach de bhun Airteagail 3, 9 agus 14 de Rialachán (AE) 2018/1999, go háirithe a mhéid a bhaineann leis an ngné den Aontas Fuinnimh mar atá 'taighde, nuálaíocht agus iomaíochas', agus ina dtuarascálacha débhliantúla ar dhul chun cinn a chur isteach i gcomhréir le hAirteagal 17 den Rialachán sin.

Caibidil VIII
Faireachán

Airteagal 31

Faireachán

1. Déanfaidh an Coimisiún faireachán leanúnach ar an méid seo a leanas:

   (a) dul chun cinn an Aontais maidir le cuspóirí an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 1, go háirithe na rioscaí soláthair a bhaineann le teicneolaíochtaí glan-nialasacha a shaobhfadh an iomaíocht, nó a dhéanfadh an margadh inmheánach a ilroinnt, agus tionchar gaolmhar an Rialacháin seo;

   (aa) dul chun cinn an Aontais maidir leis an tagarmharc dá dtagraítear in Airteagal 9a;

   (ab) méid na n-allmhairí teicneolaíochtaí glan-nialasachta isteach ina chríoch agus na n-onnmhairí teicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta lasmuigh den Aontas;

   (b) an dul chun cinn maidir leis an gcuspóir ar leibhéal an Aontais acmhainneacht insteallta CO_2 dá dtagraítear in Airteagal 16 agus maidir leis an mbonneagar iompair gaolmhar CO_2.

2. Déanfaidh na Ballstáit agus na húdaráis náisiúnta a ainmneoidh siad chun na críche sin sonraí agus fianaise eile is gá de bhun mhír 1, pointí (a), (aa), (ab) agus (b) a bhailiú agus a sholáthar. Déanfaidh siad sonraí maidir leis na nithe seo a leanas a bhailiú agus a thuairisciú don Choimisiún gach 4 bhliain go háirithe:

   (-a) bacainní sainaitheanta ar thrádáil teicneolaíochtaí glan-nialasachta nó ar thrádáil earraí a úsáideann teicneolaíochtaí glan-nialasachta laistigh den mhargadh inmheánach;

   (a) forbairtí ar theicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta agus treochtaí margaidh, chomh maith le praghsanna margaidh ar na teicneolaíochtaí glan-nialasachta faoi seach, lena n-áirítear faisnéis maidir le ceantanna, faoina minicíocht, a bpraghsanna dámhachtana, agus a méid de réir mar is ábhartha do Chaibidil IV;

(b) acmhainneacht monaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta in aghaidh na teicneolaíochta straitéisí agus in aghaidh na heochair-chomhpháirte luachshlabhra má liostaítear é in Iarscríbhinn X, chomh maith le hacmhainneacht monaraíochta tionscadal straitéiseach glan-nialasachta a bheidh ann amach anseo a bhfuil cinntí infheistíochta deiridh déanta ina leith;

(ba) sonraí maidir le fostaíocht agus scileanna i ndáil le monaraíocht i ngach earnáil straitéiseach teicneolaíochta glan-nialasachta, lena n-áirítear líon na bhfostaithe, ganntanas lucht saothair agus scileanna, i gcás inarb infheidhme, agus uimhreacha i ndáil leis an lucht saothair agus scileanna is gá chun cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach;

(d) an fhaisnéis seo a leanas a bhaineann le próisis deonaithe ceadanna de réir na teicneolaíochta straitéisí glan-nialasachta:

i. líon na bpróiseas deonaithe ceadanna a tionscnaíodh, líon na n-iarratas a diúltaíodh, agus líon na gcinntí cuimsitheacha a rinneadh agus ina sonrófar ar cheadaigh siad an tionscadal nó ar dhiúltaigh siad dó;

ii. fad na bpróiseas deonaithe ceadanna i gcás ina ndearnadh cinneadh cuimsitheach, lena n-áirítear fad na síntí ar na teorainneacha ama;

iii. faisnéis faoi na hacmhainní arna leithdháileadh ar oibriú an phointe teagmhála nó na bpointí teagmhála ainmnithe;

(g) líon agus cineál na ndeiseanna trialacha a bunaíodh le linn na 12 mhí roimhe sin;

(h) an méid CO^2 a stóráiltear faoi thalamh go buan i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE.

3a. Tuairisceofar na sonraí dá dtagraítear i mír 2 i gcás nach bhfuil siad san áireamh cheana féin nó i gcomhréir leis na gnéithe den tuairisciú a dtugtar fógra ina leith don Choimisiún de bhun Airteagail 17 agus 25 de Rialachán 2018/1999.

3b. Ní bheidh feidhm ag na hoibleagáidí tuairiscithe dá dtagraítear i mír 2 i gcás ina measann na Ballstáit go mbeadh sé ag teacht salach ar a leasanna bunúsacha slándála i gcomhréir le hAirteagal 346 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.

4. Seolfaidh gach Ballstát an chéad tuarascáil chuig an gCoimisiún ag deireadh mhí na Bealtaine den bhliain tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo. Seolfar na tuarascálacha ina dhiaidh sin faoi dheireadh mhí na Bealtaine gach bliain.

4a. Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 34(3) lena leagtar amach teimpléad le haghaidh na dtuarascálacha dá dtagraítear i mír 4.

6. Ar bhonn na dtuarascálacha a chuirfear isteach de bhun mhír 2 den Airteagal seo, déanfaidh an Coimisiún faireachán ar dhul chun cinn an Aontais dá dtagraítear i mír 1, pointe (a) agus foilseoidh sé moltaí gaolmhara ar bhonn bliantúil mar chuid de na Tuarascálacha Bliantúla maidir le hIomaíochas na dTeicneolaíochtaí Fuinnimh Ghlain, de bhun Airteagal 35(2), pointe (m), de Rialachán (AE) 2018/1999. Áireofar sna moltaí freisin breithnithe maidir le cé acu a chumhdaítear nó nach gcumhdaítear leis an Rialachán na teicneolaíochtaí glan-nialasacha uile is gá chun na cuspóirí in Airteagal 1 a bhaint amach.

7. Ar bhonn na ndréachtiarratas ar chead arna gcur isteach de bhun Airteagal 10 de Threoir 2009/31/CE agus ar bhonn na dtuarascálacha arna gcur isteach de bhun Airteagal 17(2), Airteagal 18(4) agus Airteagal 18(6) den Rialachán seo, déanfaidh an Coimisiún faireachán ar an dul chun cinn maidir le baint amach na sprice uile-Aontais i dtaca le hacmhainneacht insteallta CO_2 dá dtagraítear i mír 1 pointe (b) den Airteagal seo agus tuairisceoidh sé go bliantúil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.

8. Cuirfidh an Coimisiún an tArdán um ghlan-nialasacht ar an eolas faoina thorthaí.

Caibidil IX

Forálacha críochnaitheacha

Airteagal 32

Cumhachtaí a tharmligean

Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 33 chun leasú a dhéanamh ar na módúlachtaí ina gcuirtear comhaontuithe idir eintitis dá dtagraítear in Airteagal 18(1) agus infheistíochtaí in acmhainneacht stórála atá i seilbh tríú páirtithe san áireamh chun a rannchuidiú aonair a leagtar amach in Airteagal 18(5) a chomhlíonadh, chomh maith le hábhar na dtuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 18(6).

Airteagal 33

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Tabharfar an chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 32 a ghlacadh go ceann tréimhse 5 bliana ón [dáta cur i bhfeidhm]. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná 9 mí roimh dheireadh na tréimhse 5 bliana, tuarascáil a thíolacadh maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná 3 mhí roimh dheireadh gach tréimhse.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 32 a chúlghairm aon tráth. Le cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh, cuirfear deireadh le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghnímh tharmligthe atá i bhfeidhm cheana.

4. Sula nglacfaidh sé gníomh tarmligthe, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúchán le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.

5. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.

6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagal 32 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú 2 mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 34

Nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

I gcás ábhair a bhaineann le hAirteagal 19, gheobhaidh an Coimisiún cúnamh ón gCoiste Comhairleach um Sholáthar Poiblí arna bhunú le Cinneadh 71/306/CEE ón gComhairle.

I gcás nithe a bhaineann le hAirteagal 20, gheobhaidh an Coimisiún cúnamh ón gCoiste maidir leis an Aontas Fuinnimh arna bhunú le hAirteagal 44 de Rialachán (AE) 2018/1999.

2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 4 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

3. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

4. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011, i gcomhar le hAirteagal 4 de.

Airteagal 35

Meastóireacht

1. Faoin ... [5 bliana tar éis dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo], agus gach 5 bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht ar an Rialachán seo agus tíolacfaidh sé tuarascáil ar na príomhthorthaí do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus do Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa.

2. Déanfar measúnú sa mheastóireacht ar an méid seo a leanas:

(a) ar baineadh amach cuspóirí an Rialacháin seo mar a bhunaítear in Airteagal 1, go háirithe maidir lena rannchuidiú le feidhmiú an mhargaidh aonair, agus a thionchar ar úsáideoirí gnó, go háirithe FBManna, agus úsáideoirí deiridh, agus ar chuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip;

(b) cibé acu atá nó nach bhfuil forálacha sa Ghníomh um an Tionscal Glan-Nialasacht oiriúnach lena gcur i gcrích tar éis 2030 agus i dtreo sprioc níos fadtéarmaí 2050 maidir le haeráidneodracht dá dtagraítear in Airteagal 1, agus aird á tabhairt, i measc gnéithe eile, ar an bhféidearthacht teicneolaíochtaí eile a áireamh sa Ghníomh um an Tionscal Glan-Nialasacht, ar teicneolaíochtaí iad a bhféadfadh ról suntasach a bheith acu maidir le haeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050, chomh maith leis an méadú a d’fhéadfaí a dhéanamh ar raon feidhme an Rialacháin seo chun tógáil nó tiontú gléasraí agus saoráidí a chumhdach in earnálacha is deacair a n-astaíochtaí a laghdú, go próisis glan-nialasachta i gcás ina laghdaítear rátaí astaíochtaí coibhéise CO_2 na bpróiseas tionsclaíoch go suntasach agus go buan le tógáil nó le tiontú na ngléasraí agus na saoráidí faoi seach a oiread atá indéanta go teicniúil.

3. Cuirfear san áireamh sa mheastóireacht toradh an phróisis faireacháin mar a leagtar amach in Airteagal 31 chomh maith leis na riachtanais teicneolaíochta a eascraíonn as na nuashonruithe ar na Pleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide arna bhfógairt ag na Ballstáit i gcomhréir leis an [Rialachán maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh] agus a gcuirtear leo leis an Tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh.

3a. Laistigh den tréimhse chéanna dá dtagraítear i mír 1 ar a dhéanaí agus tar éis dul i gcomhairle leis an Ardán um ghlan-nialasacht, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an liosta de theicneolaíochtaí glan-nialasachta a leagtar amach in Airteagal 3a agus ar an liosta de theicneolaíochtaí straitéiseacha glan-nialasachta a leagtar amach in Airteagal 3b agus tíolacfaidh sé togra, más gá, chun na liostaí sin a leathnú.

4. Soláthróidh údaráis inniúla na mBallstát don Choimisiún aon fhaisnéis ábhartha atá acu agus a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil ón gCoimisiún chun an tuarascáil dá dtagraítear i mír 1 a tharraingt suas.

5. I gcás ina gcinnfidh an Coimisiún, ar bhonn na tuarascála dá dtagraítear in mír 1, nach dócha go mbainfidh an tAontas na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1(1) amach, déanfaidh sé measúnú, i gcomhairle leis an Ardán um ghlan-nialasacht na hEorpa, ar a indéanta agus ar a chomhréirí a bheadh sé beart a mholadh chun a áirithiú go mbainfear na cuspóirí sin amach.

6. Tráth nach déanaí ná an 31 Nollaig 2026, féadfaidh an Coimisiún leasú ar an Rialachán sin a mholadh chun cuspóir nua ar leibhéal an Aontais a thabhairt isteach maidir le hacmhainneacht insteallta CO_2 faoi 2040. Tabharfaidh an Coimisiún údar cuí lena rogha do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle má chinneann sé gan cuspóir a thíolacadh le haghaidh 2040.

Airteagal 36

Faisnéis rúnda a láimhseáil

1. Ní úsáidfear faisnéis a fhaightear le linn chur chun feidhme an Rialacháin seo ach amháin chun críocha an Rialacháin seo agus déanfar í a chosaint le reachtaíocht ábhartha an Aontais agus leis an reachtaíocht ábhartha náisiúnta.

2. Áiritheoidh na Ballstáit agus an Coimisiún go gcosnófar rúin trádála agus ghnó agus faisnéis íogair, rúnda agus rúnaicmithe eile a gheofar agus a ghinfear agus an Rialachán seo á chur i bhfeidhm, lena n-áirítear moltaí agus bearta atá le déanamh, i gcomhréir le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta faoi seach.

3. Áiritheoidh na Ballstáit agus an Coimisiún nach ndéanfar an fhaisnéis rúnaicmithe a sholáthrófar nó a mhalartófar faoin Rialachán seo a íosghrádú nó a scaoileadh ó rúnaicmiú gan toiliú i scríbhinn roimh ré ón tionscnóir **i gcomhréir leis an dlí ábhartha náisiúnta nó le dlí ábhartha an Aontais.**

4. Mar sin féin, má mheasann Ballstát go bhféadfadh cur i láthair na faisnéise comhiomlánaithe i gcomhthéacs Airteagal 18 dochar a dhéanamh dá leas slándála náisiúnta, féadfaidh sé agóid a dhéanamh in aghaidh chur i láthair an Choimisiúin trí fhógra cuí-réasúnaithe.

5. Áiritheoidh an Coimisiún agus na húdaráis náisiúnta, a n-oifigigh, a bhfostaithe agus daoine eile atá ag obair faoi mhaoirseacht na n-údarás sin rúndacht na faisnéise a gheobhaidh siad agus a gcúraimí agus a ngníomhaíochtaí á ndéanamh acu **i gcomhréir leis an dlí ábhartha náisiúnta nó le dlí ábhartha an Aontais**. Tá feidhm ag an oibleagáid sin freisin maidir le hionadaithe uile na mBallstát, breathnadóirí, saineolaithe agus rannpháirtithe eile a fhreastalaíonn ar chruinnithe an Ardáin de bhun Airteagal 29.

Airteagal 37

Leasú ar Rialachán (AE) 2018/1724

Leasaítear Rialachán (AE) 2018/1724 mar a leanas:

(1) in Iarscríbhinn I, sa chéad cholún, cuirtear ró nua leis ‘R. Tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta’.

(2) in Iarscríbhinn I, sa dara colún, sa ró ‘R. Tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta’, cuirtear na pointí seo a leanas leis:

‘1. faisnéis faoin bpróiseas deonaithe ceadanna’

'2. seirbhísí maoiniúcháin agus infheistíochta'

'3. deiseanna cistiúcháin ar leibhéal an Aontais nó ar leibhéal na mBallstát'

'4. seirbhísí tacaíochta gnó, lena n-áirítear dearbhú cánach corparáide, dlíthe cánach áitiúla, dlí an tsaothair, ach gan bheith teoranta dóibh sin'.

(3) in Iarscríbhinn II, sa chéad cholún, cuirtear ró nua leis 'Tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta'.

(4) in Iarscríbhinn II, sa dara colún, sa ró 'Tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta', cuirtear na pointí seo a leanas leis:

'Nósanna imeachta maidir le gach cead ábhartha chun tionscadail mhonaraíochta teicneolaíochta glan-nialasachta a thógáil, a leathnú, a athchuspórú agus a oibriú, lena n-áirítear le haghaidh tionscadail straitéiseacha glan-nialasachta lena gcuimsítear na hiarratais agus na nósanna imeachta uile'.

(5) in Iarscríbhinn II, sa tríú colún, sa ró 'Tionscadail mhonaraíochta ghlan-nialasachta', cuirtear na pointí seo a leanas leis:

'Gach aschur a bhaineann leis na nósanna imeachta atá sa raon idir admháil bhailíocht an iarratais sin a bheith tugtha i gcrích agus an tráth a thugann an pointe teagmhála náisiúnta ainmnithe atá freagrach fógra faoin gcinneadh cuimsitheach maidir le toradh an nós imeachta'.

(6) In Iarscríbhinn III, cuirtear an pointe seo a leanas leis:

'(8) Pointe teagmhála ainmnithe ag gníomhú dó mar phointe teagmhála aonair de bhun Airteagal 4 de Rialachán [an Ghnímh um an Tionscal Glan-Nialasachta].'

Airteagal 38

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm…[an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*].

Beidh feidhm aige ón [dáta teacht i bhfeidhm].

Go dtí an [2 bhliain tar éis dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo], ní bheidh feidhm ag Airteagal 19(**1)** [...] ach amháin maidir le conarthaí arna dtabhairt i gcrích ag comhlachtaí lárnacha ceannaigh mar a shainmhínítear in Airteagal 2(1), pointe (16), de Threoir 2014/24/AE agus in Airteagal 2(1), pointe (12), de Threoir 2014/25/AE agus maidir le conarthaí dar luach EUR 25 mhilliún nó níos mó.

Beidh feidhm ag Airteagail 20 agus 21 [24 mhí tar éis dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo].

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa	*Thar ceann na Comhairle*
An tUachtarán	*An tUachtarán*

IARSCRÍBHINN X

Liosta neamh-uileghabhálach de tháirgí deiridh agus de chomhpháirteanna sonracha a mheastar a bheith in úsáid go príomha chun teicneolaíochtaí glan-nialasachta a tháirgeadh

	Teicneolaíochtaí nialasachta straitéiseacha	Comhpháirteanna 'a úsáidtear go príomha' le haghaidh na dteicneolaíochtaí sin
1. Teicneolaíochtaí grianfhuinnimh fhótavoltaigh agus teicneolaíochtaí grianfhuinnimh theirmigh	Grianfhuinneamh fótavoltach	Modúl fótavoltach gréine Cealla Fótavoltacha Gréine Sliseoga Sileacain Inbhéartóir fótavoltach gréine Gloine fhótavoltach gréine Comhpháirteanna a bhaineann le cothromaíocht an ghléasra
	Grianfhuinneamh Teirmeach	Painéil theirmeacha ghréine Gléasra dírithe grianteasa Scátháin grianfhuinnimh theirmigh Lionsaí teirmeacha gréine Túr (le haghaidh salann leáite) Malartóir teasa Sreabhán traschurtha teasa Inneall teasa (tuirbín gaile) Gineadóir cumhachta

2. teicneolaíochtaí gaoithe ar tír agus teicneolaíochtaí in-athnuaite amach ón gcósta	Cumhacht ghaoithe	Lanna Struchtúr naoisile Buanmhaighnéid Giarbhosca Sloic Gineadóir cumhachta Rialaitheoir Imthacaí Túr Comhpháirteanna a bhaineann le cothromaíocht an ghléasra
	Fuinneamh toinne	Snámhóirí dromchla Colún ingearach Plátaí imoibriúcháin Gléasadh le haghaidh córais chumhachtdúiseachta Córas múrála/bunaithe Gineadóir Córas hiodrálach Tiontaire minicíochta

		Claochladán Córas rialaithe
	Fuinneamh taoide	Carn Trasnán Naoisilí Eitleoga taoide Gléasadh PTO Córas múrála/bunaithe Gineadóir Giarbhosca Seafta tiomána Córas hiodrálach Tiontaire minicíochta Claochladán Córas rialaithe Rótair
3. Teicneolaíochtaí ceallraí/stórála	Ceallra	Anóidí Catóidí Leictrilítí Deighilteoirí Cill Modúil Pacáistí

		Córais bainistithe ceallra
	Teicneolaíochtaí stórála	Stóráil teasa Stóráil imtharraingteach Stóráil brú Stóráil chinéiteach Comhlaí Trealamh rialaithe leictreonaigh Caidéil Malartóirí teasa Umair Feadáin glacadóra Salainn leáite

4. Teaschaidéil agus teicneolaíochtaí fuinnimh gheoiteirmigh	Teaschaidéil	Teaschaidéal Galaitheoir Comhdhlúthadán Comhbhrúiteoir Bratú púdair Malartóir teasa Comhlaí Caidéil Gaothráin Cuisneáin (shintéiseacha)
	Fuinneamh geoiteirmeach	Caidéil chúrsaíochta Trealamh eastósctha teasa Galtuirbíní Tuirbíní borrthóra

5. Leictrealóirí agus breosla-chealla	Leictrealóirí	Anóidí Leictrealóirí Catóidí Catalaígh Scannáin Leictrilítí Plátaí dépholacha Comhbhrúiteoirí Córais íonaithe uisce Triomadóirí GDL (sraitheanna idirleata gáis) MEA (cóimeáil leictreoidí scannán) Comhpháirteanna a bhaineann le cothromaíocht an ghléasra
	Breosla-chealla	Cóimeáil Leictreonaice Scannán Scannán Idirleathadh gáis Anóidí Catóidí Leictrilítí Catalaígh Plátaí dépholacha

		Séaltáin chille
6. Teicneolaíochtaí inbhuanaithe bithgháis/bithmheatáin	Teicneolaíochtaí inbhuanaithe bithgháis/bithmheatáin	Scannáin Comhpháirteanna leictreonacha Díleáiteoirí/Dabhcha coipthe Ábhair agus líneálacha atá frithsheasmhach in aghaidh creimeadh
7. Teicneolaíochtaí gabhála agus stórála carbóin	Teicneolaíochtaí gabhála agus stórála carbóin	Trealamh gabhála poncfhoinse Asúiteoirí soladacha Tuaslagáin bhunúsacha uiscí Scannáin Trealamh comhbhrúite Píblínte Trealamh nó feithiclí loingseoireachta CO_2 Trealamh insteallta

8. Teicneolaíochtaí eangaí (leictreachais)	Teicneolaíochtaí eangaí (leictreachas)	Seoltóirí, cáblaí, túir, cuaillí, inslitheoirí Córais rialaithe maoirseachta agus fála sonraí (SCADA)/Córais bhainistíochta fuinnimh Claochladáin (cumhacht agus tomhas) Trealamh uathoibrithe le haghaidh fostáisiún Lascthrealamh Bainc toillte, barraí bus Córais bainistithe ceallra Cláir leictreonacha Comhpháirteanna agus trealamh leictreonaice cumhachta, lena n-áirítear teicneolaíocht DC Comhpháirteanna rialaithe agus cumarsáide (modúil GPRS, rialaitheoirí loighce in-ríomhchláraithe agus córais rialaithe shonracha eile, braiteoirí)